

HANDLINGSPLAN 2015-2018

Vedtatt av Nittedal kommunestyre 15. desember 2014 i sak 147/14

Nittedal kommunes strategiske styringsmål

Gode tjenester

God folkehelse

Rent miljø

Stolt nittedalsidentitet

Levende lokaldemokrati

Gode prosesser

Kompetente og
motiverte medarbeidere

Sunn økonomi

Innholdsfortegnelse

Innhold

Innholdsfortegnelse	2
Rådmannens forslag til vedtak	5
Kommunestyrets behandling av handlingsplanen (15.12.2014) - vedtak.....	8
Endringer i dokumentet etter kommunestyrets behandling	10
Rådmannen har ordet:	11
Plansystemet	12
Kommunens styringsdokumenter	12
Forslag til kommuneplan 2015-2027.....	12
Mål og sektorer	14
De 8 strategiske målene	14
Sektorgruppering av enhetene.....	15
Gode tjenester.....	16
Mål og strategier i forslaget til kommuneplan 2015-2027	16
Sektorovergripende status og utfordringer	16
Gode tjenester i oppvekst- og utdanningssektoren.....	17
Føringer for sektoren.....	17
Status.....	18
Utfordringer.....	19
Mål og satsinger for oppvekst og utdanning i 2015.....	20
Gode tjenester i helse- og omsorgssektoren	29
Føringer	29
Status og utfordringer	31
Mål og satsinger for sektoren i 2015:.....	33
Relevante kostraindikatorer for sektoren:	34
Satsinger i sektoren for 2015	34
Gode tjenester i miljø- og samfunnsutviklingssektoren.....	37
Føringer	37
Status og utfordringer	37
Mål og satsinger for sektoren i 2015.....	38
Andre kommunale virksomheter som leverer tjenester i Nittedal i 2015:	41

God folkehelse.....	42
Føringer	42
Fra utkast til kommuneplan 2015-2027	42
Temaplaner	42
Aktuelle statlige føringer	42
Status og utfordringer	43
Oversikt over helsetilstanden og påvirkningsfaktorer	43
Mål og satsinger i 2015	46
Rent miljø	49
Føringer	49
Fra utkast til kommuneplan 2015-2027	49
Temaplaner	49
Aktuelle statlige føringer	49
Status og utfordringer	50
Mål og satsinger i 2015	51
Andre tiltak for miljø, klima og energi.....	52
Stolt nittedalsidentitet	54
Føringer	54
Fra utkast til kommuneplan 2015-2027	54
Temaplaner	54
Aktuelle statlige føringer	54
Status og utfordringer	54
Mål og satsinger i 2015	55
Levende lokaldemokrati.....	56
Føringer	56
Fra utkast til kommuneplan 2015-2027	56
Statlige føringer.....	57
Kommunale føringer	58
Status og utfordringer.....	58
Mål og satsinger 2015	58
Gode prosesser.....	59
Føringer	59
Fra utkast til kommuneplan 2015-2027.....	59
Kommunale føringer	59

Status og utfordringer:	60
Mål og satsinger i 2015	60
Særskilt om revidering av kommuneplanen	62
Kompetente og motiverte medarbeidere	63
Føringer	63
Status og utfordringer i Nittedal kommune	63
Mål og satsinger for 2015.....	66
Sunn økonomi	67
Føringer	67
Fra utkast til kommuneplan 2015-2027	67
Temaplaner	67
Aktuelle statlige føringer	67
Mål og satsinger i 2015	68
Relevante indikatorer	68
Økonomiske rammer, forutsetninger og prioriteringer i handlingsplanen.....	68
Andre fokusområder	84
Næring	84
Føringer	84
Status og utfordringer	84
Mål og satsinger for sektoren i 2015.....	85
Beredskap.....	86
Føringer	86
Status og utfordringer	87
Mål og satsinger for sektoren i 2015.....	87
Vedlegg 1: Forskriftsmessige økonomiske oversikter	88
Vedlegg 2: Prisark for 2015	95
Vedlegg 3: Beskrivelse av styrkinger av sektorenes budsjetter	2
Vedlegg 4: Nittedal kirkelige fellesråds budsjett.....	12
Vedlegg 5: Oversikt over lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester i Nittedal kommune:.....	18
Vedlegg 6: Enhetenes budsjettammer	24

Rådmannens forslag til vedtak

1. Skattesatser
 - 1.1. Ved beregning av skatt for forskuddspliktige for 2015 legges til grunn skattøre på 11,25 prosent, eller den høyeste sats Stortinget fastsetter.
 - 1.2. Formuesskatt for forskuddspliktige 2015 beregnes etter den høyeste sats Stortinget fastsetter.
2. Innføring av eiendomsskatt
 - 2.1. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal det skrives ut eiendomsskatt for skatteåret 2015 etter følgende utskrivningsalternativ:
§3 bokstav f faste eiendommer i klart avgrenset område som helt eller delvis er utbygde på byvis eller der slik utbygging er i gang og på verk og bruk og annen næringseiendom i hele kommunen.
 - 2.2. Eiendomsskatteområdet for områder som er helt eller delvis utbygd på byvis og hvor slik utbygging er i gang avgrenses som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 92/14, det vil si til områder utenfor markagrensa.
 - 2.3. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 11 og 13 settes eiendomsskattesatsen til 2 promille i 2015.
 - 2.4. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 11 og 13 innføres et bunnfradrag på kr 1 000 000 av eiendomsskattetaksten for boligdelen av eiendommer (herunder fritidseiendommer) som ikke benyttes til næringsvirksomhet.
 - 2.5. I medhold av eiendomsskatteloven § 7 bokstav c fritas nyoppført bygning som helt eller delvis brukes som bolig i 3 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket. Det vises til egen sak om hvilke konkrete eiendommer som skal fritas etter § 7 bokstav a og b og retningslinjer for helt eller delvis fritak etter eiendomsskatteloven § 28
 - 2.6. I medhold av eiendomsskatteloven § 25 skal eiendomsskatten betales i to terminer; 1. juni og 1. desember.
 - 2.7. I medhold av eiendomsskatteloven § 8 C-1 benytter kommunen formuesgrunnlag fra skatteetaten ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt for bolig- og fritidseiendommer. For øvrig benytter kommunen eiendomsskattevedtekter og retningslinjer som vedtatt av kommunestyret i KST-sak 84/14.
3. Betalingssatser
 - 3.1. Nittedal kommune legger til grunn en generell prisstigning på 3 prosent (statens anslag for pris- og lønnsvekst for 2015) i kommunens gebyrer og avgifter med virkning fra 1.1.2015.
 - 3.2. Prisjustering vedtas i henhold til vedlagte prisark og gjøres gjeldende fra 1.1.2015 hvis ikke annet er bestemt.

- 3.3. Årsavgift vann, avløp, renovasjon og feiing samt øvrige kommunaltekniske gebyrer fastsettes i egen sak.
- 3.4. Gebyrer innenfor plan, byggesak og oppmåling fastsettes i egen sak.
4. Handlingsplan 2015 – 2018
 - 4.1. Forslag til Handlingsplan for perioden 2015 – 2018 vedtas.
 - 4.2. Rådmannen får fullmakt til å innarbeide de økonomiske konsekvensene av det vedtatte årsbudsjettet 2015 i Handlingsplanen 2015 – 2018.
5. Årsbudsjett drift 2015
 - 5.1. Forslag til driftsbudsjett vedtas, jf skjema 1A og 1B hvor år 1 er årsbudsjett 2015, herunder mål og premisser for bevilgningene.
 - 5.2. Driftsrammene for hver enhet vedtas slik det fremgår av skjema 1B.
6. Årsbudsjett investering 2015
 - 6.1. Forslag til investeringsbudsjett vedtas, jf skjema 2A og 2B hvor år 1 er årsbudsjett 2015, herunder mål og premisser for bevilgningene.
7. Låneopptak
 - 7.1. Rammen for opptak av lån til investeringer settes til kr 163 345 400 i 2015. Avdragstiden tilpasses bestemmelsene i kommuneloven § 50 nr 7.
 - 7.2. Rådmannen delegeres fullmakt til å ta opp lån og godta rentebetingelser og øvrige betingelser for nye lån, refinansiere og restrukturere låneporteføljen, samt undertegne lånedokumenter.
 - 7.3. Nittedal kommune opptar «Startlån» i Husbanken til videre utlån i 2015 med 40 mill. kroner.
 - 7.4. Nittedal kommunes løpende driftslikvider anses å være tilstrekkelige. Det godkjennes likevel mulighet for opptak av kassakreditt i kommunens hovedbankforbindelse med øvre ramme på 20 mill. kroner på de rammevilkår som fremgår av kommunestyrets vedtak av 25.5.1991, KST-sak 59/91.
8. Kulturhus og kirke finansieres med inntil 50 prosent egenkapital. For å oppnå egenkapitalandelen benyttes e-verksfondet først, deretter disposisjonsfondet.
9. Det delegeres til rådmannen å fordele utgifter og inntekter til den enkelte skole etter elevbasert tildelingsmodell.
10. Rådmannen gis fullmakt til å foreta tekniske justeringer mellom enhetenes budsjett og rammetilskuddet som følge av budsjettbehandlingen i Stortinget.

11. Foreløpige kommunale satser i henhold til forskrift om likeverdig behandling av ikke-kommunale barnehager
 - 11.1. Kommunale satser for drift 2015 for ordinære ikke-kommunale barnehager fastsettes foreløpig til kr 187 676 for små barn og kr 90 674 for store barn. Satsene er inkludert 4 prosent administrasjonskostnader. Endelige satser fastsettes etter Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2015.
 - 11.2. For familiebarnehager benyttes nasjonale satser.
 - 11.3. Vedtak om kapitaltilskudd for 2015 baseres på bruk av nasjonale satser for ordinære ikke-kommunale barnehager og for familiebarnehager.
12. Ordfører gis fullmakt til å foreta anskaffelser i henhold til «Plan for kommunal kriseledelse» for inntil 1 mill. kroner dersom det inntreffer kriser som tilfredsstillende kriteriene i beredskapsplanen.
13. Rådmannen utarbeider et forventningsbrev til Nittedal-eiendom KF for 2015.

Kommunestyrets behandling av handlingsplanen (15.12.2014) - vedtak

Vedtak

Rådmannens reviderte innstilling med følgende tillegg og endringer:

Endringer i driftsbudsjettet

Budsjettskjema 1A og 1B oppdateres i henhold til vedtakene i denne saken. Endringene i driftsbudsjettet salderes mot disposisjonsfond i forhold til rådmannens forslag til handlingsplan 2015-2018.

1. Styrking av Nittedalsskolen

Det tilføres 0,7 mill kr pr år til økte driftskostnader knyttet til investering i IKT på skolene slik at rådmannens forslag til styrking av nittedalsskolen på 5,0 mill kr i sin helhet kan benyttes til økt lærertetthet for å styrke kvaliteten i undervisningstilbudet gjennom enda bedre tilpasset opplæring.

2. Heltids/deltidsprosjekt i omsorg

Det tilføres 0,3 mill kr i 2015 til et forsøksprosjekt angående heltids/deltidsarbeid innen omsorgssektoren. Rådmannen bes i samarbeid med politisk ledelse og tillitsvalgte (ref. K-sak 85/14) å se på muligheten for å øke andelen heltidsarbeid innen helse og omsorg. Erfaringer fra andre kommuner innhentes etter behov. Det skal særskilt vurderes hvorvidt erfaringene fra et tilsvarende prosjekt ved Dragvoll helse- og velferdssenter i Trondheim har overføringsverdi til Nittedal kommune.

3. Klima-, miljø- og energiltak

Det tilføres 1,0 mill kr i 2015 for å iverksette flere klima-, miljø- og energiltak slik som:

- Kartlegging av klimagassutslipp og vurdering av tiltak mot dette
- Tiltak knyttet opp mot folkehelse og miljø som f.eks utfartsparkeringer
- Tiltak knyttet til friluftslivets år
- Ladepunkt for ladbare motorvogner
- «Grønne uker», holdningsskapende tiltak med ulike grønne tema
- Rullering av nåværende klima- og energiplan
- Kartlegging av naturmangfold
- Informasjon og holdningsskapende opplegg spesielt rettet mot barn og unge

4. Tiltak i Trafikksikkerhetsplanen

Det tilføres 0,7 mill kr pr. år i 2015 og 2016 til en ressurs (1 årsverk) i et prosjekt for å gjøre en grundig revisjon av trafikksikkerhetsplanen og prioritere trafikksikkerhetstiltakene ut fra vedtatte prinsipper. Videre skal denne ressursen benyttes til å utarbeide reguleringsplaner for gang- og sykkelveier slik at tiltakene oppnår en status som gir prioritet og gjør det mulig å gjennomføre.

5. Kryssing Tumyrveien-Nordliveien

Det tilføres 0,1 mill kr i 2015 til utredning av løsning for å krysse jernbanelinjen mellom Tumyrveien og Nordliveien. Tiltaket vurderes gjennomført i forbindelse med plattformforlengelse ved Nittedal stasjon. 44

6. Nærmiljøforum og estetikk

I forbindelse med opprettelse av nærmiljøforum tilføres 0,2 mill kr i 2015 til en prøveordning der Nittedal kommune i samarbeid med privatpersoner, frivillige og næringslivet gjennomfører tiltak for å gjøre bygda og Nittedal sentrum penere.

7. Jordfaglig ressurs Regionkontor Landbruk

Det tilføres 0,15 mill kr pr år til 0,2 årsverk jordfaglig ressurs ved Regionkontor Landbruk.

8. Omdømmeprojekt

Det tilføres 0,35 mill kr i 2015 til et omdømmeprojekt for å utvikle stolt nittedalsidentitet. Rådmannen bes legge fram en sak om dette våren 2015.

9. Kirkens kommunale tilskudd

Det tilføres 0,2 mill kr i 2015 til kirken. Rådmannen bes legge fram en sak hvor kirkens framtidige behov for kommunale tilskudd blir vurdert.

10. IKT-strategi

Det tilføres 0,5 mill kr til utarbeiding av IKT-strategi i 2015. Rådmannen bes legge fram en sak om kommunens IKT-strategi. Målsetningen med dette er at Nittedal kommune skal etablere moderne og sikker IKT-infrastruktur og systemløsninger som gjør at vi kan utvikle den digitale kommunen med raskere og bedre tjenester til innbyggerne. Eventuelle konsekvenser av kommunereformen for vår IKT-strategi utredes i saken. Tiltak basert på kommunens IKT-strategi vil kreve investeringer og kompetanse, noe som må innarbeides i budsjett og handlingsplan.

11. Investeringsbidrag idrettsanlegg

Det tilføres 0,5 mill kr i investeringsbidrag til idrettsanlegg i 2015.

12. Kommunalt tilskudd Frivilligsentralen

Det tilføres 0,168 mill kr slik at det kommunale tilskuddet til Frivilligsentralen økes fra 0,332 mill kr til 0,5 mill kr i 2015. Rådmannen bes legge fram en sak hvor Frivilligsentralens framtidige behov for kommunale tilskudd blir vurdert.

13. Ernæringsprosjektet

Ubrukte midler avsatt til ernæringsprosjekt i 2014 overføres til 2015 og matvennordningen videreføres.

Endringer i investeringsbudsjettet

Ingen endringer.

Verbalforslag

1. Motarbeide mobbing

Rådmannen skal ha styrket fokus på hvordan kommunen sikrer at nittedalsskolen er mobbefri.

Kommunens rutiner for hvordan mobbing skal forebygges gjennomgås. Skoleeier fører statistikk over enkeltvedtak som rektor fatter etter opplæringsloven § 9a herunder om elever bytter skole grunnet mobbing og når en elev som mobber må bytte skole. Rådmannen rapporterer utførlig på mobbing i den årlige tilstandsrapporten.

2. Flere lærlingplasser

Med mål om å nå 1 lærling pr. 1000 innbygger, skal det i løpet av første halvår 2015 legges fram en sak som viser hvordan dette målet kan nås. Det må avklares hvor mange lærlinger kommunen kan ta i mot i de ulike sektorene og hvordan arbeidet med å rekruttere og beholde lærlinger kan gjennomføres.

Endringer i dokumentet etter kommunestyrets behandling

Det aller meste av dokumentet er uendret fra rådmannens forslag til handlingsplan. Alle tekstlige kapitler er uendret og teksten i kapitlet Sunn økonomi, er også uendret. Men følgende endringer er gjort i dokumentet sammenlignet med rådmannens forslag:

- Tabellene i vedlegg 1 Forskriftsmessige økonomiske oversikter er oppdatert med riktige tall i henhold til vedtatt budsjett.
- I kapitlet Sunn økonomi er prosateksten, inkl. grafer/diagrammer, uendret. Under deloverskriften «netto driftsresultat» er tabellene oppdatert med riktige tall etter vedtatt budsjett. Oppdaterte tabeller legges under de fra rådmannens forslag, og fremstår i tydelige farger som viser at de er endret/oppdatert
- Vedlegg 2 Forslag til prisark - er oppdatert til vedtatt prisark.
- Vedlegg 3 Beskrivelse av forslåtte styrkinger i sektorenes budsjetter er oppdatert
- Vedlegg 6 Enhetenes budsjetttrammer - er oppdatert med tilleggene i henhold til kommunestyrevedtaket.

Rådmannen har ordet:

Budsjettet for 2015 er nøkternt, men gir likevel rom for en nødvendig styrking av skole, omsorg, forebygging og miljø. Rådmannen legger frem et budsjett med positivt netto driftsresultat, og foreslår å spare for å møte utfordringene de kommende årene.

Rådmannens budsjett for 2015 har en ramme på 1,3 Mrd kr, og rådmannen legger opp til et netto driftsresultat på 2,8 prosent inklusive eiendomsskatt, og et netto driftsresultat på 0,7 prosent eksklusiv eiendomsskatt. Resultatet i handlingsplanperioden varierer sterkt, bl a grunnet utvikling i befolkningen.

Nittedal markerte seg i 2014 både med en 1. plass på Romerike i kommune-NM, og en 3.plass på Romerike i nærings-NM. Nasjonalt kom vi på 12. plass i kommune-NM og 40. plass i nærings-NM.

Nittedal kommune er en god kommune å leve og vokse opp i, og det er godt å bli gammel i Nittedal. I forbindelse med kommuneplanarbeidet ble det gjennomført en stor og omfattende innbyggerundersøkelse våren 2014. Et av hovedfunnene i undersøkelsen var at mer enn 90 pst svarte at de trives i Nittedal. Dette er et svært høyt og gledelig tall.

Det er mange grunner til disse gode resultatene, og at folk trives. En viktig grunn er det høye nivået på tjenestene som kommunen tilbyr, sammenliknet med andre kommuner.

Kommunestyret har nettopp hatt kommuneplanen 2015-2027 til førstegangsbehandling. I forslaget til kommuneplan forventes det - og legges til rette for - fortsatt befolkningsvekst i Nittedal. Antall barn, unge og eldre vil øke i årene framover. Dette innebærer utfordringer for kommuneøkonomien både i forhold til investeringer og drift. Nittedal skal ha en bærekraftig utvikling. Dette betyr at dagens forbruk og investeringer ikke skal svekke innbyggernes muligheter til i framtida å få dekket sine økonomiske, materielle, sosiale og kulturelle behov. Prinsippet om bærekraftig utvikling gjelder også for Nittedal kommune, noe som betyr at utgifter og inntekter må balansere over tid.

Handlingsplanen 2015-2018 ivaretar dette på en god måte. Kommunen sparer til framtidige investeringer i skole, helse og eldreomsorg. For å møte de framtidige utfordringene innfører Nittedal eiendomsskatt fra 2015.

Rådmannen fortsetter arbeidet med sentrumssatsing og vil starte bygging av kirke og kulturhus ved årsskiftet.

Rådmannen satser på forenkling og modernisering. Det blir flere nettbaserte selvbetjeningsløsninger og skoleadministrasjonen forenkles. Rådmannen foreslår et prosjekt for forenkling av reguleringsplaner. Det skal legges ytterligere til rette for reduksjon i papirkorrespondanse, økt bruk av velferdsteknologi i omsorgstjenestene og e-handel. Dette er systemer og prosesser som både bidrar til mer effektiv drift og gir et bedre tilbud til befolkningen i Nittedal.

Kommunens administrasjon skal produsere gode tjenester til innbyggerne. Rådmannen skal drive forsvarlig økonomistyring, og planlegge for fremtiden. Handlingsplanen for 2015-2018 ivaretar dette.

Plansystemet

Handlingsplanen er hjemlet i Plan- og bygningsloven §11-1, hvor det heter at «Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig». Nittedal kommunes handlingsplan 2015-2018 må sees i sammenheng med kommunens øvrige styringsdokumenter. Relasjonene mellom kommunens planer og styringsdokumenter er beskrevet i figuren nedenfor.

Figuren viser hvordan gjeldende kommuneplan, inkludert planstrategi, planprogram og vedtatte delplaner, legger føringer på handlingsplanen for alle sektorene. Dette er i tillegg til andre vedtak som legger føringer for 2015 og resten av fireårsperioden.

Kommunens styringsdokumenter

- Kommuneplanen (med planstrategi, planprogram og delplaner)
- Temaplaner
- Handlingsplanen
- Virksomhetsplaner

Som en kan se av figuren ovenfor, er handlingsplanen en integrert del av kommunens styringsdokumenter.

Alle styringsdokumentene tar utgangspunkt i ett eller flere av kommunens strategiske styringsmål. Kommuneplanen og vedtatte delplaner/temaplaner innenfor ulike sektorer legger også føringer på handlingsplanen. Handlingsplanen blir dermed en operasjonalisering av de overordnede planene – i tillegg til å ta opp i seg øvrige politiske vedtak. Den er videre styrende for de ulike virksomhetenes planer.

Forslag til kommuneplan 2015-2027

Kommuneplanen for 2015-2027 er sendt ut på høring og offentlig ettersyn. Kommunestyret vil deretter behandle kommuneplanen våren 2015. Utkastet til kommuneplan for 2015-27 er disponert etter kommunens 8 strategiske styringsmål. Kommuneplanprosessen har vært utført i tråd med planprogrammet, med informasjonsformidling, medvirkning med bred deltakelse og omfattende høringer. Overordnet styringsmål i kommuneplanen er at Nittedal skal ha en bærekraftig utvikling. Dette betyr at utgifter og inntekter må balansere. Det forutsetter også en god balanse mellom vekst og vern av natur- og miljøressurser. Kommunen kan ikke vokse mer enn hva vi har økonomi til å håndtere. Det viktigste styringsmålet for å sikre en befolkningsvekst er å legge til rette for et stramt boligprogram. I kommuneplanutkastet videreføres målet fra forrige kommuneplan på gjennomsnittlig 1,7 % årlig vekst i befolkningen. Dette tilsvarer bygging av ca. 150-170 nye boliger pr år i perioden. Vekstraten vil naturlig variere over årene. Mot 2027 innebærer en slik vekst en betydelig økning i antall barn, unge, eldre, noe som vil gi utfordringer for kommuneøkonomien.

Kommuneplanen ser kommunens hovedutfordringer på lengre sikt (gjerne 12-årsperspektiv og lengre). For å møte disse utfordringene på lengre sikt enn hva handlingsplanen omhandler, er det helt avgjørende at hensynet til de langsiktige utfordringene også preger de mer kortsiktige målene som i budsjett og handlingsplan. De mål og strategier som er lagt til grunn i forslaget til kommuneplan 2015-2027 legges også til grunn i budsjett 2015 og denne handlingsplanen. Dette understøtter og styrker sammenhengen mellom kommunens styringsdokumenter:

- Strategiske styringsmål
- Kommuneplan
- Temaplaner
- Handlingsplan og
- Virksomhetsplan

Kommuneplanens samfunnsdel og handlingsplanen har samme inndeling. Dette gjør det lettere å lese dokumentene i sammenheng.

Mål og sektorer

De 8 strategiske målene

Nedenfor er Nittedal kommunes åtte strategiske styringsmål, som danner strukturen i dokumentet. De er delt i to kategorier.

Som et tillegg til disse styringsmålene er det avslutningsvis et eget kapittel - «Andre fokusområder», som omhandler næring og beredskaps- og samfunnssikkerhetsarbeid.

Sektorgruppering av enhetene

Det ble i 2013 gjennomført en omorganisering i kommunens administrasjon, og i 2014 gikk Nittedal kommune fra komitemodell til utvalgsmodell. Kommunen har nå fire kommunalsjefer med ansvar for fire ulike sektorer. Under følger en oversikt over ansvarsområdene til hver av disse sektorene. Kommunalsjefene har fra 2014 fullt resultatansvar for sine sektorer.

Oppvekst- og utdanningssektor

- Enhet for barnehager og forebyggende tjenester
- Enhet for kultur
- Enhet for PPT
- Enhet for barnevern
- Nittedals 10 grunnskoler

Helse- og omsorgssektor

- Enhet for tildeling
- Enhet for helse
- Enhet for mangfold og inkludering
- Enhet for institusjon
- Enhet for hjemmetjenester, forebygging og rehabilitering
- NAV – kommunale oppgaver

Miljø- og samfunnsutviklingssektor

- Enhet for Plan, Byggesak og Geodata
 - Planavdelingen
 - Byggesaksavdelingen
 - Geodataavdelingen
- Enhet for kommunalteknikk
 - Kommunalteknisk driftsavdeling

I tillegg er miljøvernrådsgiver og samfunnsplanlegger organisert under sektoren, Landbrukskontoret og kontakt med næringslivet ser også organisert i sektoren.

Stabs- og støttesektor

- Enhet for økonomi
- Enhet for IKT
- Personal og lønn
- Sekretariat og dokumentcenter
- Kommunikasjon og samfunnskontakt
- Kommuneadvokat

Gode tjenester

Kommunen skal tilby gode tjenester, som er tilpasset samfunnsutviklingen og endringer i befolkningens behov og sammensetning. Kommunens tjenester er mangfoldige, og spenner fra veivedlikehold til barnehageplass og helsetjenester.

Med gode tjenester mener vi tilstrekkelige tjenester av god kvalitet.

Mål og strategier i forslaget til kommuneplan 2015-2027

Kommunens tjenester står overfor store oppgaver framover. Befolkningsveksten mot 2027 gjør at kapasiteten på kommunens infrastruktur blir utfordret.

Befolkningens alderssammensetning, med stor økning i de eldste aldersgruppene og en stor økning i antall barn og unge, gir press på tjenestene rettet mot disse gruppene.

I handlingsplanperioden vil veksten være størst i gruppene barn i barneskolealder og i aldersgruppen 80-89 år.

Befolkningens sammensetning vil også bli mer variert i forhold til utdanning, familiesammensetning, språk, etnisitet og kulturell bakgrunn. Samtidig øker kompleksiteten i oppgavene kommunen skal løse. Kommunen må derfor i større grad utvikle tjenester som støtter opp under forebygging, tidlig innsats og rehabilitering. Lokalsamfunnets innbyggere må mobiliseres på nye måter, og bli ressurser for hverandre. Ressursene hos ideelle og frivillige organisasjoner må videreutvikles og tas i bruk på nye måter.

Dagens raske teknologiutvikling utfordrer alle kommunens tjenester. Det utvikles hele tiden nye teknologiske løsninger som kommunene er pålagt å bruke, og som krever både ressurser og ny kompetanse. Nye teknologiske løsninger bidrar til å utvikle nye og forbedrede tjenester. Samtidig utfordrer teknologien våre tradisjonelle måter å jobbe på. Teknologien utfordrer oss helt ut i de ytterste ledd. Den stiller store krav til dagens og morgendagens medarbeidere.

Sektorovergrepene status og utfordringer

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har i 2014 innledet arbeidet med reform av kommunestrukturen. I dette arbeidet er det en hovedmålsetting å effektivisere de offentlige tjenester på kommunalt nivå, utrede ansvarsdelingen mellom fylke og kommune, og å sikre at innretningen i sosial- og velferdstilbudet opprettholdes.

Nittedal kommune vil i inneværende handlingsplanperiode være del av en eller flere større utredninger som skal bidra til å vurdere tjenestetilbud, tilhørighet og identitet, og kommunegrenser.

I Ot.prp. nr. 10 (2008-2009) om gjennomføring av forvaltningsreformen gikk regjeringen inn for å møte styringsutfordringene i hovedstadsregionen gjennom et pålagt samarbeid om areal- og transportplanlegging mellom Oslo kommune og Akershus fylkeskommune. Plansamarbeidet skal ta utgangspunkt i de mulighetene og utfordringene den forventede befolkningsveksten vil gi. Arbeidet skal resultere i en Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus, og planlagt vedtatt innen våren 2016. Planen skal legges til grunn for kommunal, regional og statlig planlegging. Foreløpig

planutkast viser Rotnes som et prioritert tettsted. Ved neste kommuneplanrevisjon vil plansamarbeidet ligge som en sterk regional føring for areal- og transportplanlegging.

Gode tjenester i oppvekst- og utdanningssektoren

Sektoren består av følgende enheter:

- Enhet for barnehager og forebyggende tjenester, herunder helsestasjonen og skolehelsetjenesten
- Enhet for kultur
- Enhet for PPT
- Enhet for barnevern
- 7 barneskoler
- 3 ungdomsskoler
- Voksenopplæring

Sektorens enheter har til sammen ansvaret for alle kommunens tjenester rettet mot barn og unge.

Framskrivninger for ulike aldersgrupper barn og unge 2014-2018, og for 2028

pr.1.1.	2014	2015	2016	2017	2018		2027/28
1-5 år	1 577	1 508	1 521	1 564	1 655		1 911
6-12 år	2 222	2 288	2 346	2 392	2 430		2 916
13-15 år	976	986	950	995	987		1 175

Antall barnehagebarn synker de første årene i handlingsplanperioden, mens det mot slutten av perioden (2018) øker til vel 80 barn over dagens nivå. Veksten fortsetter mot 2027, og det vil da være over 300 flere barn i aldersgruppen 1-5 år.

Barn i barneskolealder øker jevnt i hele handlingsplanperioden til ca 200 flere enn dagens nivå (80 flere i Hakadal, og vel 110 flere i Sentrum). Deretter kraftig vekst for aldersgruppen 6-12 år mot 2027/28, slik at antallet da kan være ca 700 flere barneskolebarn enn dagens antall.

Antall barn i ungdomsskolealder holder seg konstant i handlingsplanperioden, men vil på lengre sikt også øke med ca 200 ungdommer utover over dagens nivå.

Føringer for sektoren

Fra utkast til kommuneplan 2015-2027

Trygghet for å få gode tjenester til rett tid

- Bærekraftig og fleksibel barnehage- og skolekapasitet
- God, miljøvennlig og effektiv infrastruktur
- Utnytte teknologiske muligheter

Foreliggende forslag til kommuneplan løfter fram følgende strategier for å nå målene:

- Samhandling med alle parter som er involvert i barn og unge, slik at vi sikrer koordinerte og helhetlige tjenester.
- Individuelt tilpassede tjenester til barn og unge, som god tilpasset opplæring i skolen
- Innovasjon igjennom blant annet å ta i bruk nye metoder og IKT-verktøy for bedre kvalitet og effektivitet i tjenestene.
- Effektivitet ved å sikre at tjenester til barn og unge utbygges og driftes på en bærekraftig og effektiv måte.
- Kompetanse i tjenestene slik at vi er i stand til å avdekke barn og unges utfordringer og gi gode tjenester.

Temaplaner

- Rød tråd for Nittedalsskolene
- Skolebehovsplanen
- Handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep i nære relasjoner for barn og unge
- Strategi for barnehageområdet
- Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet

Aktuelle statlige føringer

Stortingsmeldingen om ungdomstrinnet St. Meld. 22 (2010-2011) «Motivasjon-Mestring-Muligheter» og «Motivasjon og mestring for bedre læring, strategi for ungdomstrinnet» er viktige statlige føringer for grunnskolen. Det er en nasjonal utfordring at for mange ungdommer ikke fullfører videregående skole. Statistikk og forskning viser at elevenes motivasjon for læring er lavest på ungdomstrinnet. Strategi for ungdomstrinnet gir føringer om hvordan undervisningen skal endres for bedre elevenes læring. Strategien gjennomføres i perioden 2013-2017.

Strategien «kompetanse for kvalitet» videreføres og forsterkes, og heter nå «Lærerløftet». Strategien skal ivareta at lærere har formell kompetanse i de fag de underviser i. Kravene til lærernes kompetanse vil øke og kommunene skal sikre at de nye kravene ivaretas. Det følger statlige midler til satsingen.

I statsbudsjettet for 2015 er det avsatt midler til noen nye oppgaver for kommunene. Egenandeler for kommunene for barn plassert i fosterhjem og barnevernsinstitusjoner øker. Samtidig varsler regjeringen en mulig lovfesting av kommunalt ansvar for nødvendig opplæring og veiledning av fosterforeldre. Regjeringen prioriterer helsestasjon og skolehelsetjenesten, samtidig som det er kommet nye retningslinjer for barselomsorgen. Disse statlige prioriteringer er det tatt høyde for i Rådmannens budsjett.

I statsbudsjettet er det også en del endringer som påvirker finansiering av barnehageområdet. Blant annet er maksprisen endret og det varsles et nytt regelverk for mer fleksibelt opptak i barnehagene. Rådmannens budsjett tar høyde for disse endringene med bakgrunn i de opplysningene som er tilgjengelig per oktober.

Status

Nittedal kommune leverer gode tjenester til barn og unge. Sammenlignet med andre kommuner leveres tjenester svært effektivt og på et høyt nivå.

- Nittedalsskolen har i stor grad oppnådd målene satt for skoleåret 2013/2014. Skolene driftes med stor effektivitet. Få elever i Nittedal mottar spesialundervisning. Elevene i Nittedalsskolen gir uttrykk for opplevelse av god mestring med undervisning, lekser og arbeid. De opplever god emosjonell og faglig støtte fra lærerne. Elevene trives og antallet elever som opplever å bli mobbet er få sammenliknet med landet for øvrig.
- Frafallet fra videregående skole er i Nittedal på 25 % hvilket er i samsvar med landet for øvrig. I Akershus Fylke er frafallet på 22 %.
- Ventetiden i PPT er i tråd med lovverket.
- Barnevernet i Nittedal har hatt en økning av bekymringsmeldinger fra 2012 til 2013. For det første halvåret i 2014 ligger antallet bekymringsmeldinger på nivå med tallene fra 2013. Barnevernet holder frister
- I 2014 fikk alle barn med rett til plass i det ordinære barnehageopptaket tildelt plass.

Utfordringer

Barnehage

- I 2015 endres likebehandlingen av kommunale og ikke-kommunale barnehager fra at satsen per barn beregnes på basis av inneværende regnskapsår for kommunale barnehager, til å beregnes på basis av avsluttet regnskap to år før. Det gir større økonomisk forutsigbarhet for både kommunen og de ikke-kommunale barnehagene. For kommunen er det fortsatt en utfordring å beregne utgifter til barnehageområdet fordi vi ikke kan forutse hvor mange barn, og hvilke aldersgrupper, som tas opp i de private barnehagene. Det er også svært komplisert å beregne pensjonskostnadene i handlingsplanperioden, se nærmere redegjørelse i kapitlet Sunn økonomi.

Skole/ PPT

- Det er en utfordring at få elever mottar spesialundervisning tidlig i skoleløpet mens det er flere elever som mottar spesialundervisning på ungdomsskolen. Behov for spesialundervisning skal avdekkes tidlig. Når behov avdekkes sent i skoleløpet har problemene ofte utviklet seg, og det er vanskeligere å ivareta elevenes behov gjennom spesialundervisning.
- Lærertettheten i Nittedal er relativt lav sammenliknet med andre kommuner.
- Forskjeller i læringsresultater internt på skolene, mellom skolene og svingninger i resultater fra år til år er en utfordring.
- Resultatene på skriftlig eksamen på 10. trinn er lavere enn forventet.
- Elever på barnetrinnet opplever i for liten grad å få nok faglige utfordringer.
- Det er for mange gutter som ikke har forventet læringsutbytte.
- For mange elever på ungdomstrinnet opplever ikke i tilstrekkelig grad å få vurderinger som støtter dem i læringsarbeidet.
- Ungdomsundersøkelsen viser at flere barn og unge har utfordringer med psykisk helse. Det er også en trend nasjonalt.

Mål og satsinger for oppvekst og utdanning i 2015

- Kvalitet i tjenestene og ivaretagelse av lovfestede oppgaver ligger til grunn for rådmannens prioriteringer for sektoren i handlingsplanen. Det oppnås ved at skolene foreslås å få økte rammer for å styrke den tilpassede opplæringen gjennom økt lærertetthet, og satsing på IKT.
- Rammene til barnevernet økes med hovedvekt på å dekke kommunens økte kostnader knyttet barn i statlige barnevernsinstitusjoner og fosterhjemsplasserte barn. I tillegg forebyggende tiltak i familier.
- Enhet for barnehager og forebyggende tjenester styrkes gjennom å legge inn midler til likebehandling av de ikke-kommunale barnehagene, økning i antall barn i barnehager i andre kommuner og en oppfølging i av satsingen på skolehelse- og helsestasjonstjenester fra statsbudsjettet. I tillegg styrkes skolehelsetjenesten med en psykologstilling. På denne måten vil behovet for å arbeide forebyggende iht. psykisk helse blant barn og unge bli bedre ivare tatt.

Kvalitet i Nittedalsskolen- oppfølging av KST49/13 pkt 6

Det vil i løpet av 2015 legges frem en kvalitetsplan for nittedalsskolen. Den blir sett i sammenheng med verbalvedtaket 6 i KST-sak 49/13 Budsjettrammer for handlingsplan 2014-2017 om mål og retningslinjer for skolesektoren. Planen vil ivareta behovet for en helhetlig strategi for kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i nittedalsskolen. Som skoleeier skal Nittedal sørge for en jevn og god kvalitet på opplæringen. Det er en målsetting at læringsresultatene i hele nittedalsskolen viser et stabilt høyt nivå over tid. Elevene i nittedalsskolen skal i tillegg oppleve at undervisningen i stor grad ivaretar indikatorer som påvirker læringsutbyttet. Herunder nødvendige tilbakemeldinger, tilstrekkelige faglige utfordringer og involvering i egen læring. Kvalitetsplan for nittedalsskolen skal være en langsiktig strategi, som beskriver forventet kvalitet på læreres undervisning og oppfølging av elevenes læringsutbytte. Den vil videre legge føringer for hvordan skoleledere i forventes å følge opp kvalitet i klasserommet, læringsresultater, elevers opplevelse av undervisning og læring. Planen vil dessuten klargjøre hvordan skoleeierrollen skal ivaretas.

Tilpasset opplæring, spesialundervisning og lærertetthet

Det er en målsetting at antall elever som mottar spesialundervisning skal reduseres til 4%. Det er videre en målsetting at elever med behov for spesialundervisning identifiseres tidlig i skoleløpet. Trenden de seneste årene med at antall elever med spesialundervisning i høyere klassetrinn skal endres. Bedre tilpasset opplæring for alle elever vil muliggjøre dette. Dersom kommunen lykkes i sin ambisjon om å snu denne trenden og redusere spesialundervisning, legger rådmannen opp til at eventuelt innspart beløp ikke trekkes fra skolens budsjett, men beholdes i sektoren. Det vil gi skolene større handlingsrom for å tilpasse undervisningen for alle elever. Gjennom tilpasset opplæring vil både faglig sterke og svake elever uansett kjønn oppnå bedre læringsresultater. For lav lærertetthet vil innebære en utfordring i målsettingen om å redusere spesialundervisningen. Rådmannen foreslår derfor en styrking med skolebudsjettet med 5 mill. kr for å øke lærertettheten.

Fleksibelt opptak til barnehagene

Kommunen skal utarbeide nytt opptakssystem og vedtekter for barnehagene for å følge opp regjeringens signaler fra statsbudsjettet om nytt regelverk for mer fleksibelt opptak til barnehagene.

Fosterhjemsplasserte barn

Kommunens utgifter til fosterhjemsplasserte barn vil stige. Det forventes en økning av antall barn i fosterhjem utover dagens nivå, i tillegg til økt egenandel for kommunen for fosterhjem.

Skolehelsetjenesten og helsestasjonen

Skolehelsetjenesten skal videreutvikles, spesielt med fokus på tilbud rettet til ungdom med psykiske utfordringer. Dette omtales nærmere i kapitlet om God folkehelse.

Helsestasjonstjenesten Skolehelsetjenesten og helsestasjonen styrkes i tråd med føringer i statsbudsjettet. Styrkingen anvendes til økning av stillinger for helsesøster, jordmor og lege i tjenestene. Dette omtales nærmere i kapitlet om God folkehelse.

Effektiv skoleadministrasjon og IKT

Nittedalsskolen skal investere i nye IKT-systemer, som vil effektivisere administrasjonen av skolene, skoleledernes og lærernes hverdag. Det utarbeides en plan for hvordan kommunen langsiktig skal ivareta nødvendig tilgang på digitale læremidler i undervisningen.

Skolebehovsplan

Som varslet i planstrategien skal det legges frem en ny skolebehovsplan i 2015. Planen skal vurdere fremtidige behov for skoleutbygging i hele kommunen i lys av nye befolkningsframskrivninger. Ny skolestruktur i Hakadal skal vurderes spesielt. Det er satt av midler under rådmannens pott til en utredning av skolebehovet.

Andre satsinger innenfor rammen i handlingsplanperioden

- Nittedals tre ungdomsskoler deltar som første pulje i den nasjonale satsningen «Ungdomstrinn i utvikling». Satsingen vil gjennomføres i perioden skoleåret 2012/13 til 2016/17. Satsingen skal bidra til at flere elever fullfører og består videregående opplæring. Undervisningen på ungdomstrinnet skal i større grad tilpasses elevgruppen, og elevene skal oppnå god kompetanse i de grunnleggende ferdighetene lesing, regning og skriving. Lærerne skal utvikle sin kompetanse innen klasseledelse for å sikre at elevenes motivasjon for læring er høy. Dermed skal den nasjonale målsettingen om økt gjennomstrømming nås. Skoleeier og skoleledelse er tildelt stort ansvar for gjennomføringen av satsingen. I Akershus fylke gjennomføres satsingen i nært samarbeid med Akershus Fylkeskommune.
- Flere elever i ungdomsskolen skal ta fag på videregående nivå.
- Barneskolene deltar i den nasjonale satsingen «Vurdering for læring». Gjennom satsingen skal elevene gis kvalitativt god vurdering. Vurdering gitt med høy kvalitet er en av faktorene som i stor grad påvirker læringsutbytte i positiv retning.
- Videreutdanning for lærere gjennom strategien «Lærerløftet» videreføres og utvides i tråd med nasjonale føringer.

- Høsten 2014 startet et arbeid med å sette skolene bedre i stand til å følge opp elevenes læringsutbytte gjennom datasystemet VOKAL. Arbeidet med å implementere systemet videreføres i hele planperioden.
- Nittedal kommune deltar i KS skoleeierprogram i perioden 2014-2016. Gjennom programmet vil kommunen utvikle en felles forståelse for hvordan ivareta skoleeierrollen, samt hvordan kommunen skal bruke det nasjonale kvalitetssystemet.
- Skolelederne ved syv av skolene deltar i utviklingsprogrammet EIKA, evidensinformert kvalitetsarbeid. Programmet vil bidra til at kvalitetssikring og kvalitetsutvikling gjennomføres med høy profesjonalitet i hele nittedalsskolen.
- Det utredes om kommunen skal opprette et voksenopplæringscenter for innvandrere.
- Sett i lys av nye befolkningsframskrivninger er det også behov for en ny barnehagebehovsplan som reviderer den eksisterende strategiplan for barnehager. Nye Åneby barnehage må realiseres og det må utarbeides en konkret plan for lokalisering og bygging av nye Bjertnes barnehage.
- Barnevernet vil i 2015 delta i KS effektiviseringsnettverk for barnevern. Målsettingen er å utvikle bedre barnevernstjenester og skape bedre beslutningsgrunnlag for saker på barnevernsområdet.
- Nittedal Bibliotek vil i 2015 starte prosessen mot å utvikle selvbetjent bibliotek, som skal implementeres fullt ut når biblioteket tar i bruk nye lokaler i kulturhuset. Det er lagt inn 220.000 kr i budsjettet i 2015 for å utvikle selvbetjent bibliotek.
- Det vil bli satset på kompetanseheving for ansatte som jobber med de yngste barna i PPT, barnevern og på helsestasjonen.

Relevante indikatorer

Delmål	Nøkkelindikatorer Skoleåret	Resultat 2013 2012/2013	Resultat 2014 2013/ 2014	Mål 2015 2014/ 2015
Tjenestene skal ha tilstrekkelig kapasitet	Andel med lovfestet rett til barnehage plass som får (prosent)	100	100	100
	Gjennomsnittlig ventetid i PPT (uker)	14	12	12
	Lærertetthet ¹ 1.-7. trinn	14,6	15,3	15,0
	8.-10. trinn	18,5	17,0	16,6
Tjenestene skal være av god kvalitet	Andel barn med tiltaksplan i barnevernet (prosent)	92	94,4	100
	Resultater elevundersøkelsen Mobbing på skolen 7.trinn		1,2	1,0
	Resultater elevundersøkelsen Mobbing på skolen 10. trinn		1,2	1,0
	Elevundersøkelsen Vurdering for læring 7.trinn		3,9	4,0
	Elevundersøkelse Vurdering for læring 10.trinn		3,1	3,2
	Elevundersøkelsen Faglig utfordring 7.trinn		3,8	4,0
	Elevundersøkelsen Faglig utfordring 10.trinn		4,2	4,3
	Elevundersøkelsen Læringskultur 7.trinn		3,9	4,1
	Elevundersøkelsen Læringskultur 10.trinn		3,3	3,5
	Elevundersøkelsen Støtte fra lærerne 7. trinn		4,4	4,5
	Elevundersøkelsen Støtte fra lærerne 10. trinn		3,9	4,0
	Resultater nasjonale prøver Lesing 5. trinn nivå 3	27,0	28,6	30,0
	Resultater nasjonale prøver Lesing 5. trinn nivå 1	24,1	20,4	18,0
	Resultater nasjonale prøver Lesing 8. trinn nivå 4 og 5	42,8	30,8	40,0
	Resultater nasjonale prøver Lesing 8. trinn nivå 1 og 2	21,8	23,1	21,0
	Resultater nasjonale prøver Lesing 9. trinn nivå 4 og 5	46,3	55,7	57,0
	Resultater nasjonale prøver	19,3	12,3	11,5

¹ Lærertetthet beregnes i forholdet mellom elevtimer og lærertimer og gir informasjon om størrelsen på undervisningsgruppen. Timer gitt til spesialundervisning og særskilt norsk er inkludert i beregningene.

Tjenestene skal være av god kvalitet	Lesing 9. trinn nivå 1 og 2			
	Resultater nasjonale prøver Regning 5. trinn nivå 3	34,3	29,7	35
	Resultater nasjonale prøver Regning 5. trinn nivå 1	14,1	20,3	18
	Resultater nasjonale prøver Regning 8. trinn nivå 4 og 5	31,7	28,3	35,0
	Resultater nasjonale prøver Regning 8 .trinn nivå 1 og 2	23,3	31,2	22,0
	Resultater nasjonale prøver Regning 9. trinn nivå 4 og 5	47,8	42,3	45,0
	Resultater nasjonale prøver Regning 9. trinn nivå 1 og 2	15,6	14,9	14,0
	Gjennomsnittresultat Hovedmål skriftlig eksamen - 10. trinn	3,3	3,2	3,5
	Gjennomsnittresultat Matematikk skriftlig eksamen -10. trinn	3,0	3,2	3,4
	Gjennomsnittresultat Engelsk skriftlig eksamen – 10. trinn	3,6	3,5	3,7
	Andel saker med fristbrudd i barnevernet (prosent)	5,6	5,3	2
	Andel elever med enkeltvedtak om spesialundervisning	5,3	6,2	5,5

Kommentarer til tabellen:

Spørsmålene i elevundersøkelsen er endret og kan derfor ikke sammenlignes med tidligere år. Elevenes svar vurderes på en skala fra 1-5. Høy verdi betyr positivt resultat. Unntak er indikatoren Mobbing på skolen der et gjennomsnitt ned mot verdien 1 tyder på lite mobbing i skolen.

Nasjonale prøver for 5.trinn måles i tre mestringsnivåer. Mestringsnivå 1 viser lav kompetanse og mestringsnivå 3 viser høy kompetanse. Tilsvarende skala brukes på 8. og 9. trinn hvor 1 er laveste mestringsnivå imens 5 er høyeste mestringsnivå. Tallene viser i prosent antallet elever fordelt på de ulike mestringsnivåene.

Relevante kostratall

Skole

	Nittedal			Stjørdal	Askøy	Ski	Nedre Eiker	Akershus	Landet u/Oslo
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år	2 029	3 473	2 413	3 469	2 512	2 446	3 082	1 763	3 555
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	5,5	6,0	6,1	12,1	6,5	8,1	8,8	7,1	8,4
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	8,0	14,3	14,0	24,1	12,2	21,6	16,7	15,5	17,8
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO	74,4	74,8	74,2	58,0	61,7	82,2	57,5	73,8	60,3
Andel elever i kommunal og privat SFO med 100prosent plass	52,4	49,7	57,3	15,3	64,5	83,6	69,7	64,4	55,4
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss	77 909	73 621	73 674	97 073	87 197	86 573	83 401	89 778	101 993
Lønnsutgifter til grunnskole, spesialskoler, skolelokaler og skoleskyss	61 215	64 938	65 963	78 612	72 702	68 934	68 124	70 793	81 564
Brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. og priv. bruker	24 028	25 732	25 735	22 306	26 598	25 868	27 872	24 946	25 336
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4.årstrinn	15,9	15,5	15,6	12,6	16,0	16,5	14,5	15,3	13,3
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7.årstrinn	14,8	13,6	14,9	12,7	14,0	14,8	13,6	15,0	12,9
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn	18,5	18,5	17,0	14,3	17,5	13,9	15,5	16,0	14,3

Barnehager og forebyggende tjenester

	Nittedal			Stjørdal	Askøy	Ski	Nedre Eiker	Gj. snitt Akershus	Landet u/Oslo
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år, barnehager	114.098	117 997	120 249	124 293	127 329	109 030	115 592	118 407	119 197
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime	51	56	62	54	54	47	54	52	54
Andel barn 1-2 år med barnehageplass	90	86,9	88,2	85,4	89,0	85,1	77,0	82,4	80,8
Andel barn 3-5 år med barnehageplass	98,2	95,5	95,6	98,9	95,6	94,7	92,0	96,7	97
Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskolebarn, i forhold til alle barn i barnehage	12,1	13,2	12,5	9,2	9,6	15,4	25,4	17,9	16,4
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	25,3	27,4	29,9	39,7	39,3	36,9	37,7	28,9	34,2
And. nyfødte med hj.besøk innen to uker etter hjemkomst	45	81	93	73	65	72	31	75	82
And. spedbarn med fullført helseund. før 8. leveuke	104	95	97	104	84	86	78	96	96
And. barn med fullført helseund. v/2-3 år	87	83	118**	100	97	131	101	94	94
And. barn med fullført helseund. v/4 år	107**	*81	110**	99	99	85	77	94	93
And. barn som har fullført helseund. v/ utg. 1. trinn	73	95	81	72	101	101	72	90	94

Barnevern

	Nittedal		Stjørdal	Askøy	Ski	Nedre Eiker	Gj.snitt. Akershus	Landet u/Oslo	
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013	
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten	3550	4 471	5425	7365	5278	5167	9351	5557	7170
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet	54 685	74 717	81 939	103 463	88 765	90 667	89 736	??	100 376
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244)	38,7	40,3	39,6	28,2	28,9	50,5	29,4	37,9	32,6
Andel netto driftsutgifter til barn som bor i sin opprinnelige familie	23,3	29,8	26,4	8,7	15,3	23,5	24,9	17,7	13,0
Andel netto driftsutgifter til barn som bor utenfor sin opprinnelige familie	38,1	29,9	34,0	63,1	55,8	26,1	45,7	44,4	54,5
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	4,1	3,7	4,3	4,3	3,7	3,4	6,5	??	4,0
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	4,1	3,9	4,3	4,7	3,8	3,7	6,7	??	4,7
Brutto driftsutgifter per barn (funksjon 244)	24 110	34 637	37 659	29 322	32 624	48 682	31 877	??	41 575
Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk	17,9	16,8	17,9	23,4	13,0	11,9	19,9	??	16,9
Andel undersøkelser som fører til tiltak	46,8	49,2	49,3	50,3	43,2	53,4	43,4	??	43,4
Brutto driftsutgifter per barn i opprinnelig familie	23 979	42 160	46 497	20 514	34 699	47 405	47 536	??	40 592
Brutto driftsutgifter per barn utenfor opprinnelig familie (funksjon 252)	304 212	264 297	199 379	308 775	298 792	311 042	273 280		245 303
Andel undersøkelser med behandlingstid over tre måneder	12,9	6,6	9,6	58,0	60,1	8,3	15,4		27,1
Andel barn med tiltak per 31.12. med utarbeidet plan	96	88	91	70	89	86	90		78

Kultur

	Nittedal			Stjørdal	Askøy	Ski	Nedre Eiker	Gj.snitt Akershus	Landet u/Oslo
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	941	1.102	1.138	1.908	1.062	1.563	1.082	1.791	1.908
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	132	136	127	185	138	339	159	260	267
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per innbygger	150	167	176	326	258	183	167	251	286
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger	276	213	282	61	288	37	87	137	215
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger	71	90	103	176	76	156	144	195	163

Gode tjenester i helse- og omsorgssektoren

Helse- og omsorgssektoren består av følgende enheter:

- Enhet for tildeling
- Enhet for helse
- Enhet for mangfold og inkludering
- Enhet for institusjon
- Enhet for hjemmetjenester, forebygging og rehabilitering
- NAV – kommunale oppgaver

Enhetene leverer et bredt spekter av tjenester til ulike grupper av innbyggere i alle aldre.

Kommunens helse- og omsorgstjenester står overfor store oppgaver framover. Befolkningsveksten, og særlig i de eldste aldersgruppene, gjør at kapasiteten utfordres. Ved å følge opp kommunestyrets strategiske vedtak for sektoren, og fortsette satsingen på forebygging, tidlig innsats og rehabilitering, legges et grunnlag for å ha gode tjenester også i framtida

Befolkningsutviklingen i de eldste aldersgruppene: (kilde kommuneplanen KST-sak 105/14)

Alder	2014	2015	2016	2017	2018		2027
80-89 år	492	512	520	565	606		1095
90+	79	79	82	82	82		165

Føringer

Fra forslag til kommuneplan 2015-2027

Med gode tjenester mener vi tilstrekkelige tjenester av god kvalitet.

Kommuneplanens mål for sektoren:

Trygghet for å få gode tjenester til rett tid

- Differensierte botilbud, herunder tilstrekkelig sykehjemkapasitet
- Utnytte teknologiske muligheter
- Nittedal kommune skal legge til rette for at eldre er trygge, aktive og selvhjulpne

Kommuneplanforslaget løfter fram følgende strategier for å nå målene:

- Samhandling for å sikre at innbyggerne mottar koordinerte og helhetlige tjenester og for å sikre at tjenestene er effektive og har riktig kvalitet.
- Individuelt tilpassede tjenester og større vekt på deltagelse og medvirkning i utformingen av tilbud.
- Innovasjon for å utfordre tjenesteapparatet og stimulere til nytenkning.
- Effektivitet - kommunen skal gi tjenester med størst mulig effekt i forhold til ressursinnsatsen.

Temaplaner

Sektoren har følgende temaplaner. Underpunktene lister opp strategiske vedtak:

Idé- og behovsutredning sykehjem – tiltak KST-sak 40/13, utvalgte punkter

- Helse og omsorgstjenestene i Nittedal skal bygges på prinsippet om beste effektive omsorgsnivå (BEON tidligere LEON-lavest effektive omsorgsnivå).
- Trinnene i omsorgstrappen skal utnyttes bedre, og tjenestene skal ha et større fokus på forebygging, mestring og rehabilitering enn i dag.
- Nittedal skal ha et differensiert tilbud av sykehjem og alternative boformer til eldre. Planavdelingen, NAV og boligsosialt team følger opp mål og strategier i boligsosial plan og i sak ide- og behovsvurdering sykehjem – tiltak. Dette for å sikre at det bygges boliger for eldre som kan kjøpes eller leies.
- Velferdsteknologi skal vektlegges i all utbygging/ombygging.

Boligsosial plan 2012-2015 KST-sak 100/12

- En dør inn på veien til en trygg og god bolig
- I Nittedal kommune skal flest mulig eie sin egen bolig
- Det boligsosiale arbeidet i Nittedal kommune skal bidra til at flest mulig kan bo og opprettholde et tilfredsstillende boforhold
- Alle i Nittedal skal bo trygt og godt
- Hundre bursdager i egen bolig

Tiltaksplan for bekjempelse av selvmord 2013-2016, KST-sak 60/13

Plan for flyktningsarbeidet i Nittedal 2012-2015, KST-sak 20/12

Andre planer

I følge gjeldende planstrategi skulle det i løpet av 2014 påbegynnes flere temaplaner innenfor sektoren. I påvente av å få vedtatt kommuneplanens samfunnsdel har dette arbeidet blir utsatt, bortsett fra plan for psykisk helse og rus som er under arbeid og vil bli ferdigstilt i 2015. Det er behov for å revidere gjeldende planstrategi for sektoren før det igangsettes ytterligere planarbeid.

Aktuelle statlige føringer

St.meld. nr. 29 (2012-2013) *Morgendagens omsorg*

St.meld. nr. 34 (2012-2013) *God helse – felles ansvar*

St.meld. nr. 63 (1999-2008) *Opptappingsplan for psykisk helse*

St.meld. nr. 30 (2011-2012) *Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk*

St.meld. nr. 47 (2008-2009) *Samhandlingsreformen*

St.meld. nr. 45 (2012-2013) *Frihet og likeverd for mennesker med utviklingshemming*

St.meld. nr. 46 (2012-2013) *Flere i arbeid*

St.meld. nr. 17 (2012-2013) *Byggje-bu-leve*

Disse dokumentene er viktige nasjonale føringer for arbeidet i helse- og omsorgssektoren. Føringer er tydelige i forhold til at kommunene må ha en økt innsats innenfor helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende tiltak, for at kommunene i framtida skal være i stand til å yte tilstrekkelige tjenester til en økende eldrebefolkning.

I forslag til statsbudsjett 2015 er det i kommunens ramme foreslått økt satsing på psykisk helse og rus, i tillegg til at det er foreslått tilskuddsmidler til utvikling av dagtilbud for demente. Det foreslås også å rettighetsfeste brukerstyrt personlig assistanse.

Status og utfordringer

Forebyggingsperspektivet og muligheten for å bo i eget hjem lengst mulig, ligger til grunn for rådmannens prioriteringer for sektoren i handlingsplanen. Dette vises ved at forebyggingstiltak og hjemmetjenester ble skjermet for kostnadsreduksjoner i 2014. I budsjett 2015 har rådmannen funnet rom for å styrke forebyggingstiltak.

Nittedal kommune leverer gode tjenester innenfor helse- og omsorgssektoren, også sammenlignet med andre kommuner. Hovedutfordringene i sektoren er:

- Befolkningsvekst med påfølgende økte behov i mange av helsetjenestene
- Sikre at boligutbyggingen i kommunen ivaretar de svakeste på boligmarkedet
- Sikre differensiert boligbygging med særlig vekt på boliger for eldre og for førstegangsetablerere
- Et økende antall eldre i kommunen
- Et stort antall innbyggere med nedsatt funksjonsevne som er i en alder da de skal etablere seg i eget hjem og skal ut i arbeidslivet
- Prioritering av ressurser til forebyggende arbeid i tråd med nasjonale føringer
- Følge opp samhandlingsreformens intensjoner om helhetlige pasientforløp og flere tjenester nær der pasientene bor

Innsparingstiltakene i sektoren vedtatt i HP 2014-2017 gjennomføres som planlagt, med unntak av reduksjonen av dagsentertilbudet for eldre og reduksjon i transporttilbudet for eldre.

Den opprinnelige innsparingen på dagsentertilbudet er etter en helhetsvurdering lagt tilbake i handlingsplan 2015-2018. Begrunnelsen er statlige føringer for utvikling av dagtilbud, og behovet for å styrke lavere trinn i omsorgstrappa. Det er startet opp et utredningsarbeid for framtidig dagsenterdrift for eldre i kommunen. Den opprinnelige innsparingen på transport fra HP 2014 er etter en vurdering lagt tilbake fordi kommunen etter anbud ikke har mottatt tilbud.

Innsparingstiltaket fra HP 2014 knyttet mot samlokalisering av hjemmetjenestene er skjøvet utover i tid da lokalisering fremdeles er under utredning. Det tas sikte på å ha en anbefaling klar før behandling av handlingsplan 2016-2019.

Etterspørselen etter faste institusjonsplasser har vært stabil de siste fem årene. Også antall søknader om hjemmesykepleie for gruppen over 67 år har vært stabil siste fire år, mens det har vært en jevn økning i søknader etter hjemmetjenester for gruppen under 67 år. Antall brukere av hjemmetjenester og antall vedtakstimer er jevnt økende, og hjemmetjenesten har utfordringer med kapasiteten. Dobbeltrom på korttidsavdelingen og fortsatt satsting på innsatsteamet har vist seg å være en god buffer for å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehuset. Siden antallet utskrivningsklare varierer fra måned til måned, er en slik buffer god å ha.

Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen har stilt store krav til kapasitet og kompetanse i kommunene, som følge av blant annet flere utskrivninger fra sykehus og økende antall pasienter med store bistandsbehov. Dette gir spennende faglige utfordringer for de ansatte, men gir også kommunen utfordringer i forhold til å ha tilstrekkelig dimensjon på tjenestene og tilstrekkelig kompetanse for å møte endrede behov hos brukerne. Kommunen har bygd kompetanse og endret måter å jobbe på for å møte reformen, og opplever samarbeidet med AHUS som godt i de fleste saker. Samhandlingsreformen er nå en del av ordinær drift i kommunen, og det vil fremover ikke rapporteres særskilt på dette.

I forhold til utskrivningsklare pasienter har kommunen til nå i 2014 klart å ta i mot utskrivningsklare pasienter fra AHUS i mye større utstrekning enn i 2013. Rådmannen er opptatt av at Nittedal kommune skal ha et forsvarlig tilbud og tilstrekkelig kompetanse når vi tar i mot pasienter. Vår holdning er at kommunen skal la pasientene være på sykehuset, men påfølgende fakturering for overliggerdøgn, dersom vi er i tvil om det er forsvarlig å ta imot pasienten.

Etter flere år med nedgang i antall unge (18-24 år) på sosialhjelp, har det i 2014 vært en urovekkende økning. Dette krever nye tiltak. Det er også en økning både i antall som mottar sosialhjelp, og i den gjennomsnittlige stønadslengden. Dette må følges nøye.

Kommunen har en stor gruppe unge innbyggere med nedsatt funksjonsevne, som er i alder for å flytte hjemmefra, og som er ferdig med skolegang. Mange har ønske om å eie sin egen bolig, og det er flere borettslagsprosjekter som er i en startfase. Både planlegging av boliger, tilbudene i boligene og dag/arbeidsrettede tiltak for målgruppen, krever administrative og økonomiske ressurser i handlingsplanperioden.

Innen rus og psykisk helsearbeid har det siden opptrappingsplanen for psykisk helse 1999-2008 vært tilført midler til kommunene gjennom ulike tilskuddsordninger. Fra 2014 har de gamle tilskuddsordningene blitt avløst av flere nye. For kommunens tjenester betyr det at tiltakene i hovedsak kan videreføres på 2014 nivå, men med «friske midler». I løpet av 2013 - 2014 har helseavdelingen utviklet organisasjonen og arbeidsmetodikken for å tilpasse seg nye faglige føringer. Det medfører en vridning av innsatsen mot mer forebyggende arbeid, lavterskeltilbud, møteplasser for å motvirke ensomhet, en trygg og god bolig, og arbeid og aktivitet.

Oversikt over utvikling av antall brukere av de ulike tjenestene:

TJENESTESTATISTIKK 2012 - 2014				
(antall personer som har tjenesten aktiv pr. dato)				
Tjeneste	01.01.2012	01.01.2013	01.01.2014	01.10.2014
Langtidopphold sykehjem (i kommunen)	84	81	88	88
- Herav skjermet avd. (Skytta demens sykehjem)	29	30	31	30
Langtidopphold sykehjem (kjøpsplasser utenbygds)	3	2	3	1
Korttidsplass totalt	13	16	13	15
- Herav rehab	4	7	5	6
- Herav utredning	0	0	0	0
- Herav annet	7	8	8	7
- Herav avlastning	0	1	0	2
- Herav kjøpsplasser utenbygds	2	0	0	0
Dagsenter	59	61	62	56
Heldøgnsbemannede boliger i kommunen	28	29	37	44
Heldøgnsbemannede boliger, kjøpsplasser	6	6	3	4
Serviceleiligheter	27	30	30	30
Avlastning i institusjon	11	6	12	11
Avlastning utenfor institusjon	14	20	14	13
Avlastning - kjøpsplasser	18	16	14	8
Personlig assistanse	10	11	12	12
Omsorgslønn under 18 år	6	6	7	6
Omsorgslønn over 18 år	15	16	17	15
Praktisk bistand (hjemmehjelp)	202	190	188	196
Praktisk bistand og opplæring	36	40	49	58
Helsehjelp i bolig	26	29	39	47
Hjemmesykepleie	299	295	327	355
Psykisk helse	266	182	127	118
Lavterskeltilbud	0	57	63	125
Heldøgnsbemannede boliger, psykisk helse	5	6	5	5
Kjøpsplasser (psykisk helse)	2	3	3	3
Støttekontakt funksj.hemmede under 18 år	8	11	15	13
Støttekontakt funksj.hemmede over 18 år	41	48	45	40
Støttekontakt psykisk helse under 18 år	3	2	3	2
Støttekontakt psykisk helse over 18 år	19	22	22	24
Trygghetsalarm	176	176	166	170

Mål og satsinger for sektoren i 2015:

Helse- og omsorgstjenestene i Nittedal skal være av god kvalitet og de skal gis til brukerne når de trenger dem. Det skal være tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å ivareta brukere på en forsvarlig og god måte.

Relevante kostraindikatorer for sektoren:

Indikator	Nittedal			Ski	Nedre Eiker	Stjørdal	Askøy	Akershus	Landet uten Oslo
	2011	2012	2013	2013	2013	2013	2013	2013	2013
Korrigerte brutto driftsutgifter pr. mottager av pleie- og omsorgstjenester	271.623	341.813	372 895	420 804	344 895	358 386	407 843	383 643	367 878
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 0-66 år	16	13	13	17	20	16	13	16	20
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 67-79 år	73	75	83	49	67	72	73	57	72
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over	319	295	291	245	362	377	342	296	339
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år og over	18,6	18,2	17,2	18,8	14,3	7,0	20,8	18,5	18,5
Andel innbyggere 67-79 år som er beboere på institusjon	1,5	1,1	1,3	1,7	1,1	0,7	1,4	1,5	1,6
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon.	13,2	14,2	13,8	12,7	10,6	5,2	15,6	13,2	13,5
Andel hjemmetj-mottakere med omfattende bistands-behov 67-79 år	8,5	9,2	9,2	3,6	9,9	19,1	14,5	12,0	12,5
Andel hjemmetj-mottakere med omfattende bistands-behov 0-66 år	13,0	19,1	25,0	15,6	22,6	24,4	29,1	19,4	19,4

Satsinger i sektoren for 2015

Institusjon

Oppstart utbygging av 12 nye sykehjemsplasser i tråd med vedtak KST-sak 77/14 «Ide og behovsvurdering sykehjem – tiltak»:

1. Nittedal kommune etablerer 12 nye enkeltrom på Døli pleie og omsorgssenter med sikte på ferdigstilling i 2015.
2. Økonomiske konsekvenser av sykehjemsutbyggingen innarbeides i HP 2015 – 2018.

Med bakgrunn i dette er det i handlingsplan 2015-2018 lagt inn en satsing på institusjonsomsorg. Det settes av midler til bygging av 12 nye sykehjemsplasser på Døli pleie- og omsorgssenter. Investeringene fordeles mellom 2015 og 2016. Kapasiteten trappes gradvis opp slik at det er full drift av 12 plasser fra 2018.

Utredning av nytt sykehjem og videre utbygging på Døli/Skytta starter opp i 2015 i tråd med vedtak i KST-sak 77/14:

«I takt med at eldrebefolkningen øker må kommunen utrede hvordan utbygging av heldøgns plasser skal skje frem mot 2030. Det settes på denne bakgrunn av midler til en utredning med særlig vekt på spørsmålet om nytt sykehjem og eventuell utbygging av eksisterende sykehjem.»

Satsing på tjenester til hjemmeboende

Fysioterapi

Nittedal kommune har en fysioterapitjeneste sammensatt av kommunalt ansatte fysioterapeuter og private med driftstilskudd. Det har etter innføringen av samhandlingsreformen vært et betydelig press på disse tjenestene. Flere pasienter kommer tidlig ut av sykehus og trenger fysisk oppfølging når de kommer hjem. Nittedal kommune har ligget noe under Akershus-gjennomsnittet for fysioterapiressurser. Det ble derfor utarbeidet en opptrappingsplan som ble tatt til orientering i KST-sak 78/14. Rådmannen prioriterer i HP 2015-2018 å avsette midler for opptrapping av deltids hjemler for private og deltidsstillinger i kommunen i tråd med opptrappingsplanen i årene 2015 og 2016.

Mennesker med nedsatt funksjonsevne

Enhet for mangfold og inkludering opplever at flere brukere med nedsatt funksjonsevne får større bistandsbehov og krever mer ressurser. Særlig innenfor avlastningstjenesten, der det innvilges vedtak til foreldre som til daglig har tunge omsorgsoppgaver, har behovet økt. For å imøtekomme denne etterspørselen, er det nødvendig å tilføre midler med hovedvekt på full drift av avlastningscenteret på Skyttatunet.

Tildelingsenheten strykes med en medarbeider, som i hovedsak skal arbeide med saksbehandling av tjenester innenfor mangfold og inkludering og psykisk helse. Antall saker øker og kompleksiteten i sakene på disse områdene er større enn tidligere.

Arbeid og aktivitet

Sysselsettingskontor

Rådmannen foreslår at det opprettes et «kommunalt sysselsettingskontor». Det har i 2014 vært en gradvis økning i sosialhjelpsutbetaling til unge som ikke er i arbeid/aktivitet. Rådmannen mener et kommunalt sysselsettingskontor er et viktig tiltak for å sikre tett, individuell oppfølging av brukerne. Målet er å komme i arbeid eller aktivitet og unngå passive stønader, som blant annet sosialhjelp.

Dagtilbud og tilrettelagt arbeid

Flere unge voksne med nedsatt funksjonsevne fullfører videregående opplæring i 2015. Det avsettes nødvendige midler til ett årsverk som tilrettelegger for arbeid/aktivitet.

Interkommunalt samarbeid

Samhandlingskontoret er lokalisert til Rælingen kommune. Dette er kommunenes koordineringspunkt i kommunikasjonen med AHUS. Rådmannens oppfatning er at kontoret fungerer godt og etter intensjonen.

Kommunal akutt døgnenhet i Lillestrøm startet opp i juni 2014. Tiltaket er i oppstartsfasen fullfinansiert fra staten etter søknad. Det ligger usikkerheter i finansiering av tiltaket fra og med 2016, da det er signalisert at tiltaket skal innlemmes som en del av kommunenes rammetilskudd.

Andre satsinger innenfor rammen i handlingsplanperioden

- Fokus på rett bruker på rett sted til rett tid
- Utviklingsarbeidet innenfor velferdsteknologi fortsetter.
- Helse og omsorgssektoren vil i 2015 utvikle et kvalitetssystem med særlig vekt på risikostyring og internkontroll for å styrke rådmannens egenkontroll
- Hjemmetjenesten skal utvide sitt tilbud til å omfatte hverdagsrehabilitering. Hverdagsrehabilitering er et tilbud om forebygging og rehabilitering i brukers eget hjem. Tiltaket skiller seg fra tradisjonelle pleie og omsorgstjenester ved at bruker får vurdert og testet sitt rehabiliteringspotensiale før andre ordinære tilbud gis
- Utredning av lokaler for samlokalisering for hjemmetjenester gjennomføres
- Vurdere samlokalisering av boligjenesten
- Bosette og kvalifisere flere flyktninger
- Utarbeide plan for psykisk helse og rus i samarbeid med sektor for oppvekst og utdanning
- Kjøpe og installere nytt varslingsystem på Skytta demenssenter
- Sektoren skal bidra i tverrsektorielt arbeid for å legge til rette for differensiert boligutbygging
- Utvikle eksisterende dagtilbud for demente
- Effektivisere arbeidshverdagen med bruk av tilgjengelig teknologi
- Utvide bruk av startlån
- Vurdere kommunens legedekning, inklusive sykehjemslege
- Rullere boligsosial plan
- Rullere plan for flyktningarbeidet i Nittedal
- Rullere kompetanseplan for sektoren
- Utarbeide plan for arbeid og dagtilbud for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Gode tjenester i miljø- og samfunnsutviklingssektoren

Ansvarsområder for sektoren er:

- Kommuneplan, sentrums- og næringsutvikling
- Miljøvern
- Arealforvaltning, plansaker og utredningsarbeider
- Oppfølging av landbruksforvaltning og viltforvaltning gjennom tett samarbeid med Regionalt Landbrukskontor
- Byggesaksbehandling og tilsyn
- Kart- og oppmålingstjenester
- Vann, avløp og renovasjon
- Samferdsel
- Uteanlegg og utendørs idrettsanlegg

Føringer

Fra utkast til kommuneplan 2015-2027

Forutsigbar og rettferdig saksbehandling skal kjennetegne Nittedal kommune. Det skal tilrettelegges for at disse tjenestene skal kunne være nettbaserte, og være lett tilgjengelige og forståelige.

Fremtidens infrastruktur skal være miljøvennlig og effektiv. For å få til dette må det også tas høyde for etterslep på vedlikehold av dagens anlegg og klimaendringene i tillegg til befolkningsveksten.

Strategiene vil da være å samhandle på tvers av tjenester og nivåer, å samarbeid med eksterne tjenester, å gi bedre veiledning til innbyggere slik at flere blir selvhjulpne og å vurdere nye tekniske og miljøteknologiske løsninger.

Temaplaner

- Geodataplan for Akershus
- Kommuneplan og reguleringsplaner
- Trafikksikkerhetsplan
- Hovedplan V/A

Aktuelle statlige føringer

- Statlige føringer for kommunal planlegging er sammenfattet i Fylkesmannens årlige forventningsbrev til kommunene
- Forenklinger i byggesaker (ny forskrift forventes vedtatt 2015)
- EUs vanndirektiv

Status og utfordringer

Det er også innenfor miljø- og samfunnsutviklingssektoren et betydelig press på alle tjenesteområder, blant annet som en konsekvens av befolkningsvekst og høy byggeaktivitet. Nye prosjekter krever nye investeringer, samtidig som det er et etterslep i vedlikeholdet av gammel infrastruktur. Følgende utfordringer vil særlig prege sektoren i 2015 og fireårsperioden fremover:

Omlegging av RV4 i sentrum og videreutviklingen av nye Nittedal sentrum, herunder kirke og kulturhus. Første trinn i sentrumsutviklingen er realisering av kirke og kulturhus, og etablering av turveisystem som knytter sentrum til området ned mot Nitelva, som omtalt i kapittelet Stolt nittedalsidentitet. For å komme til trinn 2 og bygge ut nye Nittedal sentrum er vi avhengig av å legge om dagens RV4 i en sløyfe mot øst på ca. 800m. Dette området må stabiliseres og flomsikres, det må foretas regulering og eiendomserverv og avtaler med utbyggere, og finansiering uten bistand fra Oslopakke 3 eller staten vil være en utfordring.

Det foreligger forslag til revidert kommuneplan med planlagt kommunestyrevedtak våren 2015. Dette er omtalt i kapittelet *Gode prosesser*. Etter en kommuneplanrullering kommer det oftest et trykk på detaljreguleringer, som gir utfordringer rent bemanningsmessig.

Videre gir høy befolkningsvekst et stort antall byggesaker, mange nye reguleringsplaner og forslag til omreguleringer. I den sammenheng er det viktig å sikre differensiert boligbygging med særlig vekt på boliger for eldre og førstegangsetablerere.

Antall fradelingssaker (opprettning av nye eiendommer) har gått ned de siste årene. Det er to hovedgrunner til dette: Få nye utbyggingsområder, og tendensen er at flere eiendommer som kunne vært fradelt, blir seksjonert. Fradeling og seksjonering behandles etter to forskjellige lovverk, og dette gir kommunen utfordringer i gebyrfastsettelse, inntektsberegning og etterarbeid/oppfølging.

Saksbehandlingstiden for byggesaker er blitt kortere. Storparten av 3 ukers søknader ble behandlet på under 2 uker i 2013. Antall saker som er behandlet i over 8 uker har gått kraftig ned. Denne tendensen fortsetter i 2014. Utfordringen for byggesaksavdelingen er å redusere antall klager på vedtak og på gebyr. I tillegg er det viktig å ha mer tilgjengelig informasjon til innbyggerne i forhold til de varslede forenklingene i Plan- og bygningsloven.

Rekruttering av kompetent personell med høyere teknisk utdanning er en utfordring. Det utdannes for få ingeniører, og vi kjemper om arbeidskraften med konsulentkontorene, som har gode betingelser, og med nabokommunene.

Sentrumsutvikling og økende urbanitetsgrad vil sannsynligvis gi kommunen behov for annen type personell, som for eksempel parkvesen.

Etterslep på vedlikehold av samferdsel, vann og avløp er en felles utfordring for alle kommuner i Norge. Det satses nå på vann og avløp gjennom egne planer og prosjekter. For samferdsel er det kun lagt opp til å ikke øke etterslepet ytterligere.

Nittedal Brannvesen ble innlemmet i Nedre Romerike Brannvesen fra 01.01.14. Kommunen vil få en innsparingseffekt over tid da kostnadene skal utjevnes over en 10 årsperiode. For de første årene vil kommunen få en kostnadsøkning da utgangsbudsjettet for det nye NRBR ble godkjent etter forrige budsjett ble lagt.

Mål og satsinger for sektoren i 2015

Sektoren leverer tjenester som både er rettet mot enkeltpersoner, som f.eks. saksbehandling av byggesøknader o.l., tjenester som er rettet mot profesjonelle aktører, som f.eks. saksbehandling av

reguleringsplaner, og mer allmennrettede tjenester som brøyting av vei og diverse vedlikehold av infrastruktur. Tjenestene skal underbygge viktige samfunns mål innenfor blant annet miljø, trafiksikkerhet og beredskap.

Sektoren skal levere gode tjenester, som i størst mulig grad tar hensyn til brukeres ønsker og behov, og som samtidig er i henhold til lovkrav og de planer som til enhver tid er gjeldende i kommunen. I forbindelse med disse tjenestene skal vi benytte teknologi, som letter arbeidet for både søker og saksbehandler, og som gir transparent saksbehandling og forutsigbare vedtak.

Sektoren skal forsere arbeidet med rehabilitering av vann- og avløpsnett. Vi skal legge til rette for høy gjennomføringsevne ved å forsterke egen kapasitet, utarbeide konkrete detaljplaner og gjøre avtaler med konsulenter/entreprenører. På denne måten legger vi til rette for å ta igjen kartlagt etterslep og starte ordinært vedlikehold på vann- og avløpsnett. Den største satsingen til kommunen i 2015 og de påfølgende årene, er arbeidet med å realisere ny avløpsløsning for kommunens innbyggere. Dagens løsning med 3 renseanlegg langs Nitelva skal fases ut og erstattes med avløpsledning til NRAs anlegg i Skedsmo, dette er omtalt under kapittelet «Rent Miljø».

Kommunen har mange gamle og utdaterte reguleringsplaner. Disse vil vi gjennomgå, fornye og i en del tilfeller slå sammen til områdeplaner. Ved å gjøre dette vil vi sikre likebehandling, lette arbeidet og gi mer forutsigbarhet for søker, tiltakshaver og saksbehandler. Det er lagt inn midler til en prosjektstilling i 2 år for å rydde i reguleringsplanene.

Det vil i 2015 bli byggestart for kirke, kulturhus og bibliotek med tilhørende uteareal og infrastruktur, noe som involverer mange avdelinger i kommunen.

Kommunen skal starte arbeidet med regulering av turvegnett. Det skal legges til rette for et samarbeid mellom alle avdelingene i sektor for miljø og samfunnsutvikling, regionkontor landbruk og grunneiere. Tiltaket er viktig i et folkehelseperspektiv.

Sektoren har over flere år vært aktiv i arbeidet med kommunens trafiksikkerhetsarbeid. Dette gjelder både det overordnede planarbeidet, prosjektarbeid og selve gjennomføringen. Trafiksikkerhet er en prioritert oppgave også i fremtiden.

I 2015 vil det bli utarbeidet nye og oppdaterte kart over hele kommunen. Dette har ikke skjedd siden ØK (økonomisk kartverk) ble etablert på 80-tallet. I tettbygde strøk (dalbunnen + noen hytteområder) blir det ajourføring av eksisterende kart. I markaområdene blir det nykartlegging, men med en dårligere nøyaktighet enn det som allerede er etablert. Ut fra flybildene blir det laget ortofoto. Prosjektet finansieres gjennom geovekstmidler, og gjennomføres sammen med nabokommunene på Nedre Romerike.

I 2015 skal kommunens tilsyn forsterkes, som følge av varslet forenkling i byggesaksforskriften. Det skal utarbeides strategi for tilsyn i byggesaker. Fokus skal være på tiltakene som ikke lenger er søknadspliktige, i tillegg til målene i byggesaksforskrift. På sikt skal tilsyn løftes til mer helhetlig tilsyn gjennom samarbeid mellom avdelingene i seksjonen.

Nittedal kommune skal kjennetegnes ved forutsigbar og rettferdig saksbehandling. Det er derfor et mål at få saker skal havne som klagesaker hos Fylkesmannen. Dette vil likevel skje, siden innbyggerne har rett til å hevde sitt syn, klage, og få dette prøvd for Fylkesmannen som klageinstans. Vårt

sekundære mål er at så få saker som mulig blir omgjort eller returnert, og at kommunens vedtak blir stadfestet (jf. * i tabellen under).

Relevante indikatorer

Delmål	Nøkkellindikatorer	Resultat 2012	Resultat 2013	Mål 2014	Mål 2015
Tjenestene skal ha tilstrekkelig kapasitet	Rehabiliterert antall meter vannrør	118	1180	2000	2000
	Gjennomføring av trafikksikkerhetstiltak	I henhold til plan	I henhold til plan	I henhold til plan	I henhold til plan
Tjenestene skal være av god kvalitet	Klager/henvendelser på utført brøyting	25 (ufullstendig tall)	42	110 (dette er et resultat 2013/14)	80
	Antall klagesaker etter PBL sendt fylkesmannen	9	13	20	*)
	Antall klager som er omgjort eller opphevet av fylkesmannen	3	5		0

Sektoren jobber med å utvikle indikatorer som er relevante for å følge kvalitets- og aktivitetsutviklingen over tid. Ovenfor er noen utvalgte indikatorer hvor kommunen har satt seg målsettinger for 2015. I årsrapportene vil det bli rapportert på flere indikatorer.

Andre kommunale virksomheter som leverer tjenester i Nittedal i 2015:

Barnevernvakta v/Romerike politidistrikt	Interkommunalt samarbeid
Miljøhuset Gnisten AS Norasonde AS Romerike krisesenter IKS Regionalt Samhandlingskontor Enhet for lindrende behandling Alternativer til vold Mobilt røntgen Overgrepsmottak Seksjon for sorgstøtte Ahus Regionalt samhandlingskontor Nedre Romerike Kommunal akutt døgnetenhet (KAD) Tidl. ØHD	Aksjeselskap Aksjeselskap Interkommunalt selskap Interkommunalt samarbeid Interkommunalt samarbeid Interkommunalt samarbeid Interkommunalt samarbeid Interkommunalt samarbeid Interkommunalt samarbeid Interkommunalt samarbeid Interkommunalt samarbeid
Romerike avfallsforedling IKS (ROAF) Nedre Romerike Vannverk IKS (NRV IKS) Nedre Romerike brann- og redningsvesen (NRBR IKS) Nedre Romerike Avløpsselskap IKS (NRA IKS), fra 2015 Jernbaneforum Gjøvikbanen Regionkontor Landbruk Nedre Romerike Vannverk AS	Interkommunalt selskap Interkommunalt selskap Interkommunalt selskap Interkommunalt selskap Interkommunalt samarbeid Interkommunalt samarbeid Avviklingsselskap
Romerike kontrollutvalgssekretariat (ROKUS IKS) Romerike revisjon IKS Nittedal kommunale eiendomsforetak (Nittedal-Eiendom KF) Samarbeidsrådet for Nedre Romerike (SNR) Nedre Romerike Innkjøpsamarbeid (NRI)	Interkommunalt selskap Interkommunalt selskap Kommunalt foretak Interkommunalt samarbeid Interkommunalt samarbeid

God folkehelse

God folkehelse innebærer at alle skal ha så god helse som mulig ut fra sine forutsetninger. Helse er ulikt fordelt mellom sosiale grupper i befolkningen, og det er mange faktorer som bidrar til å skape og opprettholde slike forskjeller. Det gjelder for eksempel frafall i videregående skole, miljøbelastninger, inntektsulikhet og sosial ulikhet i levevaner. Nittedal kommunes folkehelsearbeid skal bidra til å fremme helse i befolkningen, og redusere sosiale helseforskjeller. Det betyr en kombinasjon av universelle ordninger og målrettede tiltak mot utsatte grupper. Arbeidet må være helhetlig, og folkehelseperspektivet skal derfor være en grunnleggende premisse i all kommunal planlegging.

Forholdene ligger generelt godt til rette for god folkehelse i Nittedal. Befolkningen har gode levekår og det er lav arbeidsledighet. I tillegg er sentrale kjennetegn ved kommunen, som god tilgjengelighet til natur, gode rekreasjons- og friluftsmuligheter, og et aktivt frivillig miljø innen både kultur og idrett, viktige faktorer også i et folkehelseperspektiv. Kommunen skal bidra til at de gode forholdene opprettholdes og videreutvikles og gjelder alle grupper i befolkningen.

Føringer

Fra utkast til kommuneplan 2015-2027

Mål: Alle skal ha mulighet for et godt og aktivt liv

- Nittedal skal være et lokalsamfunn med plass til alle
- Nittedal kommune skal bidra til å redusere sosiale helseforskjeller
- Barn og unge i Nittedal skal ha et oppvekstmiljø som gjør dem robuste
- Andelen ungdom som gjennomfører videregående opplæring er 95 %
- Den sosiale boligpolitikken er rettet mot dem som trenger det mest
- Nittedal kommune skal legge til rette for at eldre er trygge, aktive og selvhjulpne
- Kommunen har nullvisjon for krenkelser og mobbing

Temaplaner

- Trafikksikkerhetsplan
- Plan for idrett og friluftsliv
- Vi bryr oss arbeidet
- Boligsosial plan

Aktuelle statlige føringer

St.meld. nr. 34 (2012-2013) « God helse – felles ansvar» er den viktigste statlige føringen på dette området.

Nasjonale folkehelsemål er:

- Norge skal være blant de tre landene i verden som har høyest levealder.
- Befolkningen skal oppleve flere leveår med god helse og trivsel og reduserte helseforskjeller.
- Vi skal skape et samfunn som fremmer helse i hele befolkningen.

I juni 2014 ga Helsedirektoratet ut en rapport om status og råd for videreutvikling av folkehelsearbeidet i Norge. Hovedbudskapet er at vi må videreutvikle arbeidet med en samfunnsutvikling som er helsevennlig i alle livets faser. Fra barndom, via ungdomstid og voksen alder til en aktiv, trygg og sunn alderdom.

Status og utfordringer

I likhet med resten av landet er livsstilssykdommer og psykiske helseutfordringer de store utfordringene også i Nittedal. Rådmannen er spesielt bekymret for et økende antall unge som ikke kommer inn på arbeidsmarkedet, og som i tillegg har utfordringer med rus og psykisk helse.

Figuren illustrerer hvor sammensatt begrepet folkehelse er og hvordan hele kommunen har et ansvar:

Oversikt over helsetilstanden og påvirkningsfaktorer

Kommunen utarbeidet i 2013 en folkehelseoversikt i tråd med statlige krav (KST-sak 88/13). Der ble det redegjort for status og utfordringer på en rekke folkehelserelaterte områder. Denne oversikten skal revideres jevnlig og ligge til grunn for kommunens planlegging. Både folkehelseprofilen fra Folkehelseinstituttet og kommunens egen folkehelseoversikt viser at folkehelsen er god i Nittedal, sammenliknet med resten av landet

Oversikten viser også at Nittedal vil få noen utfordringer i årene som kommer, som følge av demografiske endringer med bl. a. en økende andel av befolkningen over 80 år, og en betydelig

økning i antall barn. Med en økt eldrebefolkning kan en forvente flere med ulike helseplager, og et større press på de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Med flere barn blir utfordringen å legge til rette for gode oppvekstvilkår. Gode barnehager og en god skole for alle, er et av de beste utgangspunkt en kan ha for god folkehelse.

Nittedal kan også forvente en økning i andelen innbyggere med en annen etnisk bakgrunn enn norsk. Innvandrere har ofte andre helseutfordringer enn etniske nordmenn, noe som trolig vil gi kommunen et endret utfordringsbilde over tid.

Folkehelseoversikten viser også hvordan Nittedals befolkning har endret seg sosioøkonomisk gjennom årene, og at den også vil forandre seg i årene som kommer. Nittedal er en del av et pressområde rundt Oslo med blant annet stigende boligpriser. I tillegg er Nittedal del av et stort og godt arbeidsmarked. Dette gjør at Nittedal har få personer med lav inntekt, det er lav arbeidsledighet og det er for det aller meste gode levekår. Men samtidig gir boligprisene utfordringer for unge som vil etablere seg i bygda.

Konsekvensene blir også ekstra store for de som har økonomiske problemer. Særlig gjelder dette barn som lever i lavinntektsfamilier, og som står i fare for å falle utenfor de sosiale aktivitetene som foregår.

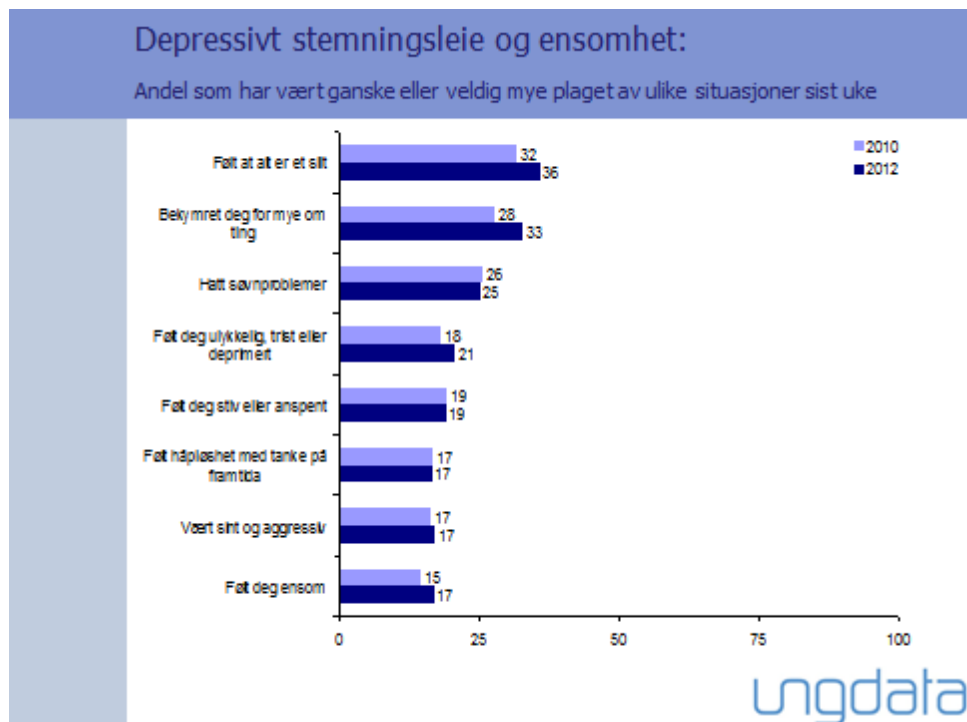
Kriminalitet

Det er en klar nedadgående trend i kriminalitetstallene for Nittedal de senere årene. Det er derfor viktig at det brede kriminalitetsforebyggende arbeidet i «Vi bryr oss» fortsetter. Redusert kriminalitet har konsekvenser for så vel folkehelse som kommune- og samfunnsøkonomi. I tillegg viser UngData-undersøkelsen fra 2012 at nittedalsforeldrene er flinke til å sette grenser, for eksempel når det gjelder bruk av alkohol.

Frafall i videregående skole

Nittedal har hatt et frafall fra videregående skole som har ligget over snittet for landet og fylket for øvrig. I folkehelseprofilen 2014 fra Folkehelseinstituttet viser tallene imidlertid en bedring for kommunen. Vi er gått fra rød til gul, og ligger nærmere landsnitt enn tidligere. Dette er fortsatt en stor utfordring for kommunen, og kommunen vil fremdeles arbeide aktivt for å redusere frafallet i den videregående skolen.

Psykisk helse blant unge

Kilde: Ungata

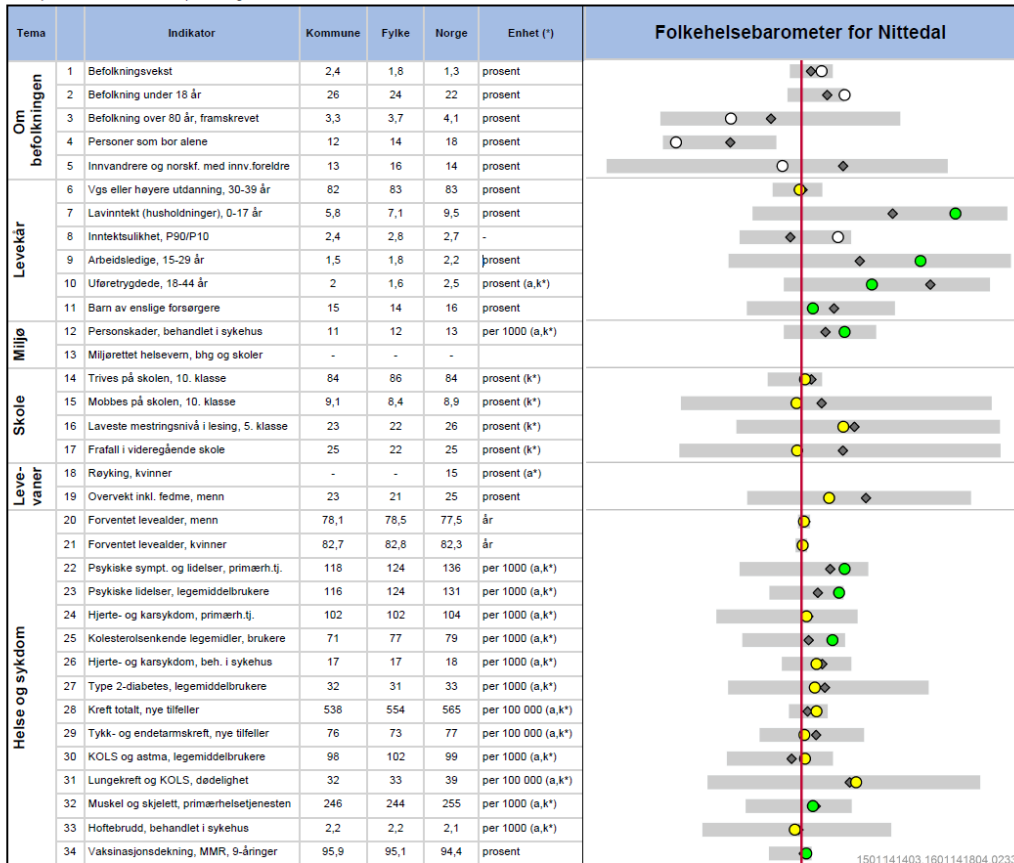
Tabellen ovenfor er Nittedals ungdomsskoleelevers svar på ungdatabundersøkelsen i 2010 og 2012. Trendene i Nittedal tilsvarer trender i landet ellers. Ungdom er blitt mer «skikkelige», for eksempel drikkes det mindre alkohol enn før, og det er et lavere forbruk av andre rusmidler. Det er flere som rapporterer at de har ulike psykiske vansker. Mange føler seg deprimerede og rapporterer at «alt er et slit». I all hovedsak oppgir jenter at de har dårligere psykisk helse enn gutter.

Folkehelseprofilen 2014

Folkehelseinstituttet publiserer hvert år en folkehelseprofil for alle norske kommuner (www.fhi.no). Den viser hvordan Nittedal ligger an sammenlignet med resten av landet på en rekke indikatorer som er relevante for folkehelsen. Noen av indikatorene er helsestatistikk, som f.eks. sykehusinnleggelses, antall hoftebrudd etc. Andre indikatorer viser status på forhold man vet påvirker folkehelsen, som f.eks. arbeidsledighet eller andre sosiale og økonomiske faktorer.

Folkehelseprofilen viser at Nittedal ligger godt an sammenlignet med resten av landet på mange områder, og forholdene ligger godt til rette for å opprettholde og videreutvikle god folkehelse. Det er mange «grønne» indikatorene, noe som betyr at Nittedal ligger signifikant bedre an enn landsgjennomsnittet på disse indikatorene. Nittedal har i 2014 ingen røde indikatorer på dette barometeret.

mer på www.fhi.no/folkehelseprofiler og se Kommunehelse statistikkbank, khs.fhi.no.

Forklaring (tall viser til linjenummer i tabellen ovenfor):

* = standardiserte verdier, a = aldersstandardisert og k = kjønnsstandardisert

1. 2012. 2. 2013. 3. 2020, beregning basert på middels vekst i fruktbarhet, levealder og nettoinnflytting. 4. 2013, av befolkningen. 5. 2013. 6. 2012, høyeste fullførte utdanning (av alle med oppgitt utdanning). 7. 2011, barn som bor i husholdninger med inntekt under 60 % av nasjonal median. 8. 2011, forholdet mellom inntekten til den personen som befinner seg på 90-prosentilen og den som befinner seg på 10-prosentilen. 9. 2012, av befolkningen. 10. 2010-2012. 11. 2010-2012, 0-17 år, av alle barn det betales barnetrygd for. 12. 2010-2012. 13. Data under vurdering. Kommunen har kjennskap til om barnehager og skoler i kommunen er godkjent i henhold til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. 14/15. Skoleåret 2007/08-2011/12. 16. Skoleåret 2011/12-2012/13. 17. 2010-2012. 18. 2003-2012, ekskl. årene 2006-2007 pga. teknisk feil ved innrapportering. Fødede som oppga at de røykte i begynnelsen av svangerskapet i prosent av alle fødende med røykeopplysninger (ny definisjon). 19. 2003-2009, KMI over 25 kg/m², av menn på sesjon. 20/21. 1998-2012, beregning basert på aldersspesifikk dødelighet, 15 års gjennomsnitt. 22. 2010-2012, 0-74 år, brukere av fastlege og legevakt. 23. 2010-2012, 0-74 år, legemidler mot psykiske lidelser, inkl. sovemidler. 24. 2010-2012, 0-74 år, sykdom knyttet til hjerte- og karsystemet, brukere

Kilde: Folkehelseinstituttet

Mål og satsinger i 2015

Det er behov for en økt satsing på tjenester som er helsefremmende og forebyggende, med spesiell vekt på gode oppvekstvilkår for barn og unge. Grunnlaget for god psykisk og fysisk helse legges i barndommen.

I forslaget til ny kommuneplan har rådmannen benyttet følgende inndeling for å synliggjøre de ulike nivåene i folkehelsearbeidet:

- Helsefremmende tiltak for alle innbyggere
- Tidlig innsats
- Tiltak for innbyggere som har behov for særskilt oppfølging
- Legge til rette for hverdagsaktivitet
- Kunnskap

Helsefremmende tiltak for alle innbyggere – prioriteringer i 2015

- Bygge kulturhus, kirke og bibliotek
- Styrking av nittedalsskolen. Se omtale under målet gode tjenester for sektor oppvekst og utdanning
- Skolehelsetjenesten og helsestasjonen styrkes. Helsestasjonen skal også implementere nye retningslinjer for barselomsorgen.
- Utbyggingsavtaler og andre virkemidler skal benyttes for å sikre boligutbygging også for utsatte grupper i boligmarkedet. Eldre og førstegangsetablerere er viktige målgrupper.
- Trafikksikkerhet følges opp i henhold til planen, med hovedvekt på trygge skoleveier
- Der samarbeid og partnerskap med frivillig sektor er aktuelt, skal det alltid vurderes ved igangsetting av nye tiltak.
- I 2015 skal «Vi bryr oss» arbeidet evalueres. Evalueringen skal danne grunnlag for hvordan tiltakene skal videreføres.

Tidlig innsats – prioriteringer i 2015

- I forbindelse med statlig satsing på psykisk helse har kommunen mottatt tilskuddsmidler for opprettelse av to nye psykologstillinger. En stilling er øremerket barn og unge og en øremerket voksne/eldre. Det legges til grunn en gradvis nedtrapping av det statlige bidraget, slik at kommunen må fullfinansiere stillingen utover i perioden. Rådmannen ser at dette er en kompetanse kommunen har behov for, og har prioritert tiltaket i handlingsplanen.

Tiltak for innbyggere som har behov for særskilt oppfølging – prioriteringer i 2015

- Nittedal kommune har «frisklivssentralen» som et viktig tiltak i sitt tverrsektorielle folkehelsearbeid. Det er stor pågang av brukere, og Nittedal kommune har fått eksterne midler for å øke kapasiteten. Frisklivssentralen har utviklet seg til å bli et av kommunens viktigste forebyggende tiltak. I frisklivssentralen kan man komme tidlig inn for å veilede i levevaner med blant annet å tilby røykesluttkurs, kurs i depresjons- og belastningsmestring (KID, KIB), søvnkurs, treningsveiledning og kostveiledning. Bruk av frisklivsresept kan gi mulighet for å bygge nettverk og øke motivasjonen for endring hos den enkelte, noe som er avgjørende for å lykkes. I tillegg arbeiderer kommunen med oppfølging på tvers mellom psykisk helse og frisklivssentralen for å se fysisk og psykisk helse i sammenheng. Eksterne midler til en ernæringsfysiolog i full stilling tar slutt ved utgangen av 2014. Rådmannen har prioritert dette i 2015 gjennom å videreføre tiltaket.
- Barnevernet styrkes for å bedre arbeidet med tiltak i hjemmet i tråd med KST sak 115/13. «Forslag til organisering av familietiltak i Nittedal Kommune.» Ved å styrke tidlig intervensjon i utsatte familier forebygges skjevutvikling og alvorlige former for omsorgssvikt, og plasseringer utenfor hjemmet kan unngås. Styrkingen av barnevernets kapasitet til forebyggende tiltak i hjemmet vil også styrke kompetansen i barnevernet, og redusere behovet for å kjøpe private konsulent tjenester.
- For å forsterke innsatsen mot den økende gruppen unge som mottar sosialhjelp, har rådmannen i denne handlingsplanen foreslått å legge inn midler til å etablere et sysselsettingskontor. Se omtale under gode tjenester sektor helse- og omsorg. Det er også etablert et ungdomsteam for å koordinere innsatsen for denne målgruppen. En stilling som ungdoms koordinator til å følge opp er finansiert av tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet.

Legge til rette for hverdagsaktivitet – prioriteringer i 2015

Nittedal kommune vil legge til rette for at innbyggere kan være fysisk aktive hver dag. Lett tilgang til opplevelsrike natur- og rekreasjonsområder nær der folk bor er viktig for en god folkehelse. Store deler av Nittedals befolkning bor i nærheten av marka og kulturlandskapet i dalbunnen, men det er behov for bedre tilrettelegging.

- Midler til universell utforming vurderes omdisponert til helsefremmende tiltak som bedre tilgang til marka, utfartsparkeringer og trafiksikkerhetstiltak som gang- og sykkelveier.
- Kommunen har med statlige midler satt i gang arbeidet med å etablere universell tilrettelegging for friluftsliv ved Kjulstjern.
- I samarbeid med Bondelaget arbeides det med å etablere en sti langs Nitelva ved Hakadal kirke. Stien har til hensikt å synliggjøre verdiene i jordbrukslandskapet for allmennheten.
- 2015 er Friluftslivets år. Året har som overordnet mål å gi friluftstiv økt oppmerksomhet og varige resultater i form av økt deltakelse i friluftstiv i alle deler av befolkningen. Kommunen vil delta i markeringen sammen med frivillige lag og organisasjoner, frisklivssentralen m.fl.

Kunnskap - prioriteringer i 2015

- For å kunne gjøre gode helsevalg må befolkningen ha tilstrekkelig kunnskap om kosthold, fysisk aktivitet, og faktorer som har betydning for god psykisk helse. Kommunen har mottatt tilskuddsmidler fra fylkesmannen for å utrede hvordan kommunen på mest effektiv måte kan sikre at den nødvendige kunnskap når ut til alle deler av befolkningen.

Rent miljø

Et rent miljø er helt grunnleggende for å ivareta det Nittedal vi kjenner. Både kommunal aktivitet og innbyggernes og besøkendes adferd har miljømessige konsekvenser. Miljøarbeid må dermed utføres langs mange dimensjoner.

Befolkningsveksten i Nittedal og klimaendringene er de største utfordringene for miljøet. Kommunen må håndtere flere boliger og mer trafikk både innad og gjennom kommunen. Forventede klimaendringer krever investeringer og planlegging for å gjøre kommunen i stand til å møte mer ekstremvær, og de følger det får i form av mer erosjon, mer flom etc.

For å lykkes i arbeidet med miljøspørsmål må det være helhetlig og hele kommunen må ansvarliggjøres. Miljøspørsmål må være et grunnleggende premiss i all planlegging.

Føringer

Fra utkast til kommuneplan 2015-2027

Nittedal skal ha ren luft, jord og vann:

- Nittedal kommune skal innen 2027 redusere sine klimagassutslipp med 50 % i forhold til 1990-nivå
- Vannkvaliteten i Nitelva skal tilfredsstille kravene til god økologisk tilstand innen 2021 i tråd med EUs rammedirektiv
- Nittedal skal bevare det biologiske mangfoldet

For at kommunen skal oppnå sitt mål om rent miljø må de ulike aktørene samarbeide godt. Det kreves gode teknologiske kunnskaper og innovative løsninger, og miljø- og klimaspørsmål må belyses og tas hensyn til i all arealplanlegging og i hele den kommunale virksomheten.

Temaplaner

- Klima og energiplan
- Utskiftingsplan for biler, maskiner og utstyr
- Vann- og avløpsplan
- Landbruksplan

Aktuelle statlige føringer

Klimameldingen

Regjeringen la i april 2012 fram st.meld. nr. 21 (2011-2012) Norsk klimapolitikk (klimameldingen). Klimamålene, slik de er nedfelt i klimaforliket fra 2008, ligger fast.

EUs vannrammedirektiv

EUs vannrammedirektiv, implementert i norsk lov gjennom den såkalte vannforskriften.

Naturmangfoldloven

Norge har som mål å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2020. I den nye Naturmangfoldloven er målet en bedre forvaltning av norsk natur gjennom bærekraftig bruk og vern. Et viktig prinsipp i loven er at alle beslutninger som berører naturen skal bygge på kunnskap om naturmangfoldet og hvordan et planlagt tiltak påvirker dette.

Status og utfordringer

Kommunens største utfordring i årene som kommer er knyttet til reduksjon av klimagassutslipp, bedret vannkvalitet i Nitelvvassdraget og ivaretagelse av naturens mangfold.

Det er en utfordring å styre utbyggingen mot et miljøvennlig utbyggingsmønster. Presskommunene rundt Oslo, som Nittedal, har en utfordring i å sørge for at ny utbygging ikke blir bilbasert, men hovedsakelig lagt i tilknytning til kollektivknutepunkter som gir et reelt alternativ til bilbruk.

Målet om rent miljø er sektorovergripende og berører hele den kommunale forvaltning. Alle enheter i kommunen har derfor et ansvar for å legge til rette for og å ivareta hensyn til miljøet, og bidra til at klimagassutslipp og energiforbruk reduseres.

Klima

SSB utarbeider ikke lenger statistikk på klimagassutslipp på kommunenivå, men tidligere tall viser at klimagassutslippene øker. Nittedal er en bilbasert kommune og den største utslippskilden er transport, hvor personbilbruken utgjør en stor andel. Mange pendler ut av bygda på jobb eller for å handle, og det brukes bil til skole, barnehage, fritidsaktiviteter og så videre. Nittedal har med andre ord en stor og viktig utfordring i å legge til rette for mindre bilbruk. For å redusere klimagassutslippene har kommunen etablert 7 ladepunkter for elbil ved idrettshallene og rådhuset. Kommunen har også som byggeier mulighet til å påvirke energiforbruket. For å redusere energiforbruket gjennomføres termofotografering. Økt forbruk bidrar til at avfallsmengdene øker. Samtidig gjenvinnes mer avfall enn noen gang, og utslippene fra avfallsbehandlingen går ned. Romerike Avfallsforedling bygget i 2013 et nytt sorteringsanlegg som ble satt i drift i januar 2014. Kommunen har også hatt fokus på holdningsskapende arbeid og gjennomført en ENØK-kampanje rettet mot husholdningene. Kampanjen bestod av gratis og uforpliktende ENØK-rådgivning gjennom hjemmebesøk, rådgivning på telefon og nett, og på stands.

Som en følge av forventede klimaendringer er det grunn til å tro at vi får hyppigere, større og voldsommere regnskyll. Dette vil påvirke overvannsmengden, kunne gi flommer og føre til ras og økt erosjon. Dette vil også ha betydning for biologisk mangfold, for vannkvaliteten i vassdragene og for grønnstrukturen. Kommunen har også som mål å iverksette tiltak som avbøter hendelser og forhold som er knyttet til klimaendringene vi har sett de siste årene. Dette vil være hendelser og forhold som isolert sett er uønsket og skal ivaretas med hensyn til sikkerhet og beredskap, men det påvirker også arbeidet med å innfri EUs vanddirektiv jfr. avsnittet under.

Flere av tiltakene fra kommunens klima og energiplan som ble vedtatt i 2010 er nå gjennomført. Revidering av planen vurderes i 2015.

Vannkvalitet

Vannkvaliteten i Nitelva er definert som god i øvre deler av elva, men blir dårligere nedover i vassdraget. Vannkvaliteten er blant annet påvirket av kommunaltekniske installasjoner som utett ledningsnett, overløp fra pumpestasjoner, overløp og restutslipp fra renseanlegg samt utslipp fra spredt bebyggelse, og avrenning fra landbruket.

Kommunen har startet arbeidet med å realisere ny avløpsløsning for kommunens innbyggere. Dagens løsning med 3 renseanlegg langs Nitelva skal fases ut og erstattes med avløpsledning til NRAs anlegg i Skedsmo. Dette arbeidet krever store ressurser, både i planlegging og gjennomføring. Kostnadene vil gjenspeiles i de kommunale avløpsgebyrene. Samtidig gir tiltaket mulighet for en videreutvikling av Nittedal, som ellers ikke ville vært mulig. Arbeidet med rehabilitering av ledningsnett og pålegg om oppgradering av spredt avløp er videreført. Som en konsekvens av de statlige føringene har kommunen utarbeidet planer for rehabilitering av avløp og foretatt en miljørisikovurdering.

For å redusere avrenning fra landbruk er tilskuddsordningene gjennom «Regionalt miljøprogram» til bl.a. redusert jordarbeiding og grasdekte vegetasjonssoner, «Spesielle miljøtiltak i landbruket» til bl.a. å anlegge fangdammer og utbedre hydrotekniske anlegg, og tilskudd til drenering for å hindre overflatevann og erosjon viktige. Holdningsskapende arbeid gjennom gratis miljøråd til gårdbrukere er også videreført.

Naturmangfold

Det biologiske mangfoldet er utfordret. Antall arter som dør ut har økt i moderne tid, og hastigheten på denne prosessen er langt høyere enn det som kan regnes som naturlig. Det biologiske mangfoldet trues av bl.a. endringer i klima og arealbruk, særlig som resultat av dagens effektivitet i skog- og jordbruk, nedbygging av arealer, masseuttak, forurensning og introduksjon av fremmede arter.

Nittedal kommune gjennomførte i 2001 en kartlegging av biologisk mangfold. Det ble da påvist 249 verdifulle naturområder, spesielt knyttet til skog og kulturlandskap. I ettertid er flere viktige områder for biologisk mangfold kommet til, blant annet gjennom kartlegging av kulturlandskapet i dalbunnen i 2012/2013 og kartlegging av forslag til nye utbyggingsområder i 2014. Kommunen har nå registrert 277 verdifulle naturtyper. Arbeidet med oppdatering av kunnskapen om det biologiske mangfoldet i skogen i Nittedal er startet og vil bli videreført i 2015.

Mål og satsinger i 2015

Den største satsingen til kommunen i 2015 og de påfølgende årene, er arbeidet med å realisere ny avløpsløsning for kommunens innbyggere. Dagens løsning med 3 renseanlegg langs Nitelva skal fases ut og erstattes med avløpsledning til NRAs anlegg i Skedsmo. Nødvendige vedtak om tilkoblingen forventes å være fattet i alle aktuelle organ i løpet av høsten 2014. Forprosjekt er startet i 2014, og vil være klart våren 2015 slik at detaljprosjektering kan starte. Dette arbeidet krever store ressurser både i planlegging og gjennomføring. Arbeidet med rehabilitering av ledningsnett og pålegg om oppgradering av spredt avløp videreføres og forsterkes. Dette store løftet er helt nødvendig både i et miljøperspektiv og for å kunne utvikle Nittedalsamfunnet. I budsjettet er det lagt inn 30 mill. kroner som eierkapital i NRA, 264 mill. kroner i nødvendig ny infrastruktur for tilkobling til NRA over 6 år, og beregnet 205 mill. kroner til rehabilitering av eksisterende løpsnett i Nittedal over 10 år.

I tillegg er følgende punkt/tema kommunens miljø-satsing:

- legge til rette for klimavennlige areal- og transportløsninger, herunder bedre kollektivtilbud og nødvendig innfartsparkering
- redusere klimagassutslipp og energiforbruk fra kommunal tjenesteproduksjon og virksomhet
- stille krav til lokalt produsert fornybar energi, klimavennlig teknologi og klimasmarte bygg i arealplanlegging
- fortsette en helhetlig forvaltning i tråd med EUs vannrammedirektiv og gjennom det interkommunale arbeidet i Vannområde Leira og Nitelva, samt oppfølging av tiltaksanalysen
- redusere avrenning fra landbruket gjennom holdningsskapende arbeid
- redusere forurensning og skade som følge av klimaendringer
- øke tilgjengeligheten til Nitelva og opprettholde vassdragets verdi som landskaps- og naturelement
- bedre kunnskapsgrunnlaget, dokumentere og vektlegge økologisk belastning ved beslutning om gjennomføring av tiltak, og legge vekt på miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder
- bekjempe fremmede arter

Andre tiltak for miljø, klima og energi

Kommunestyret vedtok i juni 2012 å avsette 2 millioner til miljø-, klima- og energitiltak.

Tiltakene nedenfor er bl.a. forankret i klima og energiplanen og viser hvilke områder/tiltak som er prioritert i de to kommende årene:

Klima og energitiltak	2015	2016	Sum totalt for hele planperioden (2013-2016)
Transport			
Ladestasjoner for elbil og gå/sykkelasjoner	X	X	180.000 kr
Stasjonær energi			
«Energistandard i fremtidige bygg» - forslag til føringer for kommunale bygg legges frem til politisk behandling.	X		Eventuelle økonomiske konsekvenser belastes det enkelte byggeprosjekt.
Holdningsskapende arbeid			
Grønt Flagg/miljøfyrtårnsertifisering av kommunale virksomheter	X	X	800.000 kr
Energikontor	?		200.000 kr
Holdningsskapende arbeid generelt og i skole og barnehage spesielt	X	X	190.000 kr
Miljøtiltak generelt			
Kartlegging av naturtyper og vilt	X		300.000 kr
Utfartsparkering ved Marka og tilgang til Nitelva	X		110.000 kr
Fangdamfond	X		220.000 kr
		TOTALT	2.000.000 kr

Relevante indikatorer

Delmål	Nøkkelindikatorer	Resultat 2012	Resultat 2013	Mål 2014	Mål 2015
Redusere klimagass-utslippene	Antall sertifiserte kommunale miljøfyrtårn eller grønt flaggvirksomheter	3	3	5	10
	Energiforbruk per kvadratmeter i kommunal bygningsmasse	197	189	184	184
	% materialgjenvunnet avfall i ROAF-kommunene	30,3	30,2	35	40
	Antall abonnenter med hjemmekompostering. Akkumulerte tall	32	52	65	70
Nitelva skal ha god økologisk og kjemisk status innen 2021	% kornareal med redusert/utsatt jordarbeiding	49	34	Ikke fastsatt	Mål fastsettes i samarbeid med RKL
	Antall meter grasdekte buffersoner	5111	9470	Ikke fastsatt	Mål fastsettes i samarbeid med RKL
	Antall meter med grasdekte vannveier i dråg	1695	695	Ikke fastsatt	Mål fastsettes i samarbeid med RKL
	Antall søknader fra landbruket på «smil»-midler for å reparere overvannskummer, rør og grøfter	8	3	10	8
	Antall gratis miljørådsbesøk i landbruket i kommunen	5 individuelle	2 individuelle	1 grupperåd	4 individuelle
	Antall pålegg om oppgradering av spredte avløp	77	79	100	70
	Rehabiliterert antall meter avløpsrør	2 968	1 450	2000	3000
Nittedal skal bevare det biologiske mangfoldet	Registrerte naturtyper	277 akkumulert	277 akkumulert	285 akkumulert	290 akkumulert
	Inngrep i registrerte naturtyper	1	0	0	0

Stolt nittedalsidentitet

Nittedal skal være et sted med identitet og et sted å være stolt av. Målet er at innbyggere, ansatte, frivillige og næringsliv har stolt nittedalsidentitet og er gode ambassadører for Nittedal

Føringer

Fra utkast til kommuneplan 2015-2027

Stolt nittedalsidentitet handler om hvordan vi ønsker at innbyggere, ansatte og omgivelsene skal oppfatte Nittedal. Det handler også om hvem vi *vil* være.

Nittedal skal være:

- et sted å være stolt av
- den grønne kulturbygda
- et godt sted å bo
- et trygt sted å vokse opp
- inkluderende med plass til alle
- et attraktivt sted å jobbe
- et sted for opplevelser
- og et sted der du får gode tjenester og omsorg når du trenger det

Temaplaner

- Plan for idrett og friluftsliv
- Områderegeringsplan for Rådhuskvarartalet (forventes vedtatt høst 2014)
- Kommunikasjonsstrategien av 2012
- Arbeidsgiverpolitikken av 2013

Aktuelle statlige føringer

Kommunereformen

Status og utfordringer

For å finne ut hva innbyggerne assosierer med Nittedals identitet, arrangerte kommunen våren 2013 en workshop på identitet. Naturnærhet ble nevnt flest ganger, etterfulgt av oppvekstmiljø og idrettsfasiliteter. Landlig, sentralitet, trygghet og kulturtilbud fulgte deretter som begreper som beskriver Nittedalsamfunnet.

Befolkningens opplevelse av trivsel og kvalitet er viktige faktorer i folks identitet. I

Innbyggerundersøkelsen 2014 oppgir vel 90 pst av de intervjuede at de trives i Nittedal. 2 av 3 spurte svarer at de trives svært godt eller godt. 3 av 4 vil anbefale venner og bekjente å flytte til Nittedal, mens det er under 9 pst som sier at de ikke vil anbefale Nittedal som bosted.

En annen viktig side ved lokalidentitet er i hvilken grad lokalsamfunnet er inkluderende – eller oppfattes som inkluderende. Innbyggerundersøkelsen 2014 stilte spørsmålet: «Oppfatter du Nittedal

som et inkluderende samfunn?» I underkant av 3 av 10 spurte gav karakteren 6 eller 5 på en skala fra 1 til 6 (hvor 6 er mest inkluderende). 62 pst av de spurte svarte 3 eller 4.

Sentrumsutvikling er og har vært et viktig innsatsområde, og som også har stor betydning for befolkningens identitet. Kommunedelplanen for nye Nittedal sentrum er vedtatt, og hovedfokus nå vil være en tydeligere satsing på gjennomføring. Det er et mål at de viktigste tjenestene for innbyggerne skal samles i sentrum, og satsingen på sentrum skal redusere utpendling og handelslekkasje.

Mål og satsinger i 2015

- Kulturhus, kirke og bibliotek prioriteres.
- Satsingen på utbygging og utvikling av sentrum videreføres. Dette bidrar til stolt nittedalsidentitet.
- Områderegeringsplan for Rådhuskvarartalet forventes vedtatt høsten 2014.
- Sentrumsutviklingen vil foregå etappevis. Alle utbyggingsprosjekter skal reguleres før utbygging kan finne sted.
- Reguleringsplan for turvegnett i sentrum igangsettes i 2015, som første del av en universal gangvei mellom Åneby og Kjeller.
- Formingsveilederen for nye Nittedal sentrum skal legges til grunn for all ny bebyggelse i sentrum. Identitet er en av flere viktige parametere.
- Parallelt med første fase som er kirke og kulturhus, forberedes et grunnlag for en områdeplan for «sentrumskjernen». Det forventes at utvidelse av Mosenteret kan komme parallelt med bygging av kirke og kulturhus.
- Ferdigstille arbeidet med kulturminneplan. Gjennom dette arbeidet vil Nittedal få tilgang på viktige kulturminner som vil bidra til identitetsbygging.
- Sentrum bygges gradvis. Kommunedelplan for sentrum er vedtatt. Gjennom områderegulering og ved aktiv bruk av formingsveileder bidrar vi til å utvikle et godt bomiljø, gode sentrumsopplevelser og stolt identitet

Levende lokaldemokrati

Kommunene har langvarige tradisjoner som lokaldemokratiske virksomheter. Kommunene skal også tilby tjenester og forvalte statens politikk. Lokaldemokratiet, med folkevalgte fra innbyggerne i kommunen, er kjernen i det lokale selvstyret. Det er et selvstendig mål at de folkevalgte organer er representative for befolkningen i kommunen.

Et levende lokaldemokrati betyr at innbyggerne involveres på mange ulike måter. Demokrati handler også om å skape arenaer for deltakelse, skoloring og meningsytring gjennom andre kanaler enn de folkevalgte organer. Bred deltagelse med ulike ytringsformer skal stimuleres.

Nittedal kommune skal involvere sine innbyggere og sine brukere, og gjennom dette bidra til reell medbestemmelse og innflytelse. Det dreier seg også om å involvere innbyggerne i å ta valg som er med på å forme bygda som lokalsamfunn. Kommunen skal være åpen og tilgjengelig.

Kommunen skal også legge til rette for og oppmuntre til at kommunens innbyggere involverer seg i nærmiljøet sitt, og er med på å forme sin egen hverdag. Dette skjer gjennom medlemskap og deltagelse i frivillige organisasjoner, i velforeninger, etc. Det er mange arenaer som det levende lokaldemokratiet formes og utvikles på.

Føringer

Fra utkast til kommuneplan 2015-2027

MÅL: Et mer levende lokaldemokrati.

STRATEGIER

1. Sikre representativt demokrati som speiler befolkningen.

Kommunen vil:

- legge til rette for deltakelse og medvirkning
- ta i bruk ny teknologi
- oppfordre til høy valgdeltagelse

2. Legge til rette for engasjement og medvirkning i kommunale beslutningsprosesser.

Kommunen vil:

- styrke barn og unges innflytelse
- sette samfunn og innbyggere i sentrum
- etablere gode arenaer/møteplasser for meningsutveksling og politisk debatt
- bruke media aktivt
- stimulere til, og anerkjenne frivillighetsarbeid og politisk engasjement
- kommunisere og etterleve demokratiske prinsipper og verdier

3. Økt brukermedvirkning ved utforming og tildeling av tjenester.

Kommunen vil:

- lytte til brukerne
- anerkjenne brukerorganisasjonenes arbeid

Statlige føringer.

Lovpålagte demokrati- og medvirkningsorganer i Nittedal.

- **Kommunestyret** er det øverste politiske organ i kommunen og består av 29 valgte representanter og som velges for 4 år av gangen. Kommunestyret setter langsiktige mål for rammer og drift av kommunen. Kommunestyret har en klar styringsfunksjon.

Noen kommunale organer er pliktige etter kommuneloven. Foruten kommunestyret gjelder dette formannskap, kontrollutvalg og administrasjonsutvalg, valgstyre, en eller flere klagenemder og et fast utvalg for plansaker. I tillegg har enkelte andre lover bestemmelser om pliktige organer som eldreråd og kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. For øvrig fastsetter kommunestyret fritt hvilke folkevalgte organer kommunen skal ha.

2015 er valgår. Nytt av året er at politikere som står på valglister, ikke kan sitte i stemmestyrene. Det innebærer at det vil være nødvendig å rekruttere flere personer til oppgavene som skal løses ved kommunevalget.

- **Formannskapet.** Formannskapets medlemmer (i alt 11 personer) velges blant kommunestyrets faste medlemmer og ledes av ordføreren. Etter endingene fra komitemodell til utvalgsmodell er formannskapets primæroppgaver nå arealplaner, eierstyring og økonomi.
- Kommunestyret i Nittedal kommune har fastsatt at kommunen skal ha tre hovedutvalg som skal følge opp bestemte saksområder. Disse er:
 - Hovedutvalg for oppvekst og utdanning
 - Hovedutvalg for helse og omsorg
 - Hovedutvalg for miljø og samfunnsutvikling

Hovedutvalgene skal arbeide med saker innenfor sine respektive sektorområder. Utvalgene har innstillingsmyndighet overfor formannskapet eller kommunestyret. Dersom en sak skal behandles i både formannskap og kommunestyre, så leverer utvalgene innspill. Hovedutvalgene er delegert selvstendig vedtaksmyndighet i saker av ikke-prinsipiell karakter.

- I 2014 ble det opprettet en egen klagenemnd for saker hvor kommunen er endelig klagemyndighet. Denne oppgaven er overtatt fra formannskapet.
- **Eldrerådet** er et rådgivende organ for kommunen og skal behandle alle saker som gjelder levekår for eldre. Rådet kan selv ta opp andre saker som vedkommer de eldre i kommunen.
- **Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne** er et organ skal sikre en åpen, bred og tilgjengelig medvirkning i arbeidet med saker som er særlig viktige for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Dette gjelder blant annet adkomst, arbeid mot diskriminering, samt tjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
- **Barnetalspersonen** er en lovpålagt funksjon som skal sikre barn og ungdoms interesser blir tilstrekkelig ivarettatt, særlig i utviklings- og arealplanleggingen i kommunen.
- I barnehagene er det **samarbeidsutvalg (SU)** og i skolen er det SU og **Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU)** i tillegg til **elevråd**.

Kommunale føringer

Barn og unges kommunestyre (BUK) består av valgte representanter fra kommunens barne- og ungdomsskoler. BUK fremmer egne forslag, og har anledning til å uttale seg om berørte saker til Nittedal kommunestyre. BUK får også hvert år en bestemt sum penger som de kan bruke på prosjekter etter eget ønske.

Status og utfordringer.

I Nittedal kommune er det registrert over 150 frivillige organisasjoner av alle slag. Foreningene spenner svært vidt og omfatter idrett, friluft, kultur, kunst, velforeninger, kirke/menighet, politiske lag, ulike interesseforeninger, etc. Foreningene har ulike målgrupper, og aktivitetsnivået og antallet som deltar varierer fra organisasjon til organisasjon. Dette mangfoldet er en viktig og positiv del både for lokaldemokratiet og for Nittedalsidentiteten. Men dette stiller også store krav, både til det frivillige organisasjonsliv og til kommunen, for å kunne organisere samarbeidet så godt som mulig. Et godt samarbeid vil kunne være en vinn-vinn situasjon for alle parter, og dette er noe en bør arbeide videre mot.

Kommunen har inngått en samarbeidsavtale med Nittedal idrettsråd. Samarbeidsavtalen fastslår hvilke områder kommunen og idrettsrådet skal samarbeide på, samt hvilke saker idrettsrådet skal ha høringsrett i. Basis for aktiviteten er et årshjul hvor kommunen og idrettsrådet jobber systematisk gjennom hele året for å løse viktige idrettssaker i kommunen. Slike avtaler mangler i det øvrige lag og foreningsliv og ønskes etablert.

Mål og satsinger 2015

- Kommunevalget vil få oppmerksomhet i 2015. Kommunen vil stimulere til høyest mulig valgdeltagelse Dette gjøres gjennom blant annet informasjonstiltak, gode muligheter for forhåndsstemming, og tiltak for å hjelpe eldre og syke med å komme seg til valglokalet på valgdagen
- Barn og unges kommunestyre (BUK) utvikles ytterligere i samråd med ungdommene selv til å bli en viktig høringsinstans for utviklingen av hele Nittedal kommune
- Det jobbes aktivt for å opprette tilsvarende samarbeidsavtaler (som er opprettet med idrettsrådet) med flere "paraplyorganisasjoner", som representerer et større område av frivillige aktører.
- Nittedal kommune samarbeider med frivillige og inviterer til temamøter/dialogmøter gjennom året. Frivillige, ansatte og politikere overfører kunnskap til hverandre og diskuterer hvordan man mest hensiktsmessig løser forskjellige problemstillinger.
- Det jobbes videre for at det opprettes nye målrettede partnerskapsavtaler der frivillige organisasjoner og kommunen har felles mål og forplikter seg til å bidra med ulik arbeidsinnsats over tid.
- Det skal opprettes et nærmiljøråd for Rotnesområdet der relevante saker for nærmiljøet vil være tema, herunder trafikkutvikling.

Gode prosesser

Gode prosesser er et mål som favner alle nivåer og alle sektorer i kommunen.

Gode prosesser bidrar til å sikre at kommunen når de andre strategiske styringsmålene. Gode prosesser bidrar til å oppnå god effektivitet og frigjøre tid og ressurser. Det er med på å sikre høy kvalitet på tjenester, samtidig som det sikres et tilstrekkelig bredt eierskap til den politikken som blir ført og de tiltakene som gjennomføres.

I kommunestyrevedtaket om å fristille rådmannen fra moderat flat struktur, herunder innføring av 2,5-nivå kommune, klargjorde rådmannen organisasjonen for en tydeligere kommunalsjefsrolle. Med dette fikk kommunalsjefene og stabssjefen et definert budsjett og resultatansvar for respektive sektorer. Dette er etterfulgt av budsjettfullmakter *på tvers* av enheter innenfor egen sektor. I dette ansvaret er det også gitt et helhetlig prosess- og kontrollansvar for alle faglige deler av egen sektor.

For å ytterligere effektivisere prosessene mellom politikk og administrasjon, har den politiske organisering innrettet seg etter kommuneloven § 10; innført hovedutvalgsmodell med 3 hovedutvalg som er delegert vedtaksfullmakt i saker av ikke-prinsipiell karakter.

Kommunen har i sin kommunikasjon med innbyggere og interessenter utvidet sin digitale plattform, slik at kommunen i kommende år vil satse på full digital kommunikasjon som hovedregel i all sin korrespondanse med innbyggerne. Dette skal sikre at alle relevante data blir registrert, og at de blir registrert kun én gang.

Føringer

Fra utkast til kommuneplan 2015-2027.

I forslag til kommuneplan 2015-2027 står det at Gode prosesser kjennetegnes ved blant annet:

- klare hensiktsformuleringer
- god forankring
- forutsigbarhet
- effektivitet
- god ledelse
- omstillingsevne
- samhandlingskompetanse

Videre at målet er effektive, fleksible og forutsigbare prosesser.

Kommunale føringer

Det er flere ulike prosesser som faller inn under målsettingen om gode prosesser. Prosesser kan deles i ulike underkategorier. Det er prosesser som følger av et administrativt årshjul eller administrative månedssykluser som:

- budsjett og handlingsplan
- tertialrapporter
- årsmelding

Det er også prosesser som har som mål å kunne ut i et bestemt utrednings- eller planprodukt:

- Revidering av kommuneplan
- Utarbeidelse av temaplaner
- Revidering av eksisterende planer
- Utarbeidelse av andre utredninger

Prosesser som fører til eller er et resultat av at en innbygger eller brukere mottar en eller flere tjenester:

- Daglig produksjon/levering av:
 - oppvekst- og utdanningstjenester
 - helse- og omsorgstjenester
 - tekniske tjenester
 - administrative tjenester
- Fra en innbygger søker om en tjeneste eller å få en tillatelse til å gjøre noe, til innbyggeren har fått informasjon om hva som ble resultatet på søknaden
- Fra en innbygger eller bruker sender inn en klage på et saksbehandlingsresultat, til vedkommende har mottatt informasjon om klagebehandlingsresultatet. Til en slik prosess hører både den administrative og den politiske behandlingen av klagen.
- Fra en tjeneste er levert, til tjenesten er fakturert, betalt og regnskapsført.

I tillegg er det utredningsprosesser som leder fram til politiske saker og administrasjonens oppfølging og gjennomføring av de politiske vedtak som fattes.

Status og utfordringer:

Nittedal kommune er i all hovedsak preget av effektive og gode prosesser. Dette baserer vi på objektive undersøkelser, hvor kommunen kommer godt ut, når vi sammenlignes med andre kommuner. Bak dette ligger blant annet en *kontinuerlig evaluering* av våre prosesser, for å imøtekomme krav til effektivitet i forvaltningen. Hovedutfordringene ligger i å stadig arbeide for bedre prosesser i et samfunn hvor rammevilkårene er i kontinuerlig endring. Nasjonale føringer, demografi, flytting, innvandring, teknologisk utvikling, økonomiske konjunkturer, endringer i helsetilstand og levekår, innbyggernes forventninger, etc. er eksempler på forhold som påvirker behovet for og tilbudet av kommunale tjenester i årene som kommer.

Mål og satsinger i 2015

Arkiv – og tilgang til arkiv

Kommunen har i 2014 oppgradert det elektroniske saksbehandlingssystemet for å forenkle produksjon, distribusjon og forvaltning av kommunens dokumenter. En hovedmotivasjon for å oppgradere arkivsystemet, var effektiviseringen av publisering på flere samtidige plattformer og nettsider. Dette reduserer muligheter for feil i saksbehandlingen, bidrar til riktigere arkivering,

gjør det lettere å søke i saker og dokumenter for medarbeidere og publikum. Dette gjelder både i arbeidet med publikumsrettede saker, og i saker som skal til politisk behandling.

Strategisk personal og lønssystem

I 2015 vil kommunen slutføre en omfattende oppgradering av elektronisk plattform for personaldisponering, herunder tid- og fraværsregistrering, reiseregning og personalmeldinger. Det er foretatt et strategisk valg av fremtidig hovedsystem for personaldisponering og oppfølging.

Bedre innkjøpskontroll

I arbeidet med å heve kvaliteten på innkjøpsprosessene i kommunen, har rådmannen etablert en avdeling for innkjøp, lokalisert i enhet for økonomi. Avdelingen er ledet av en jurist – og har et overordnet faglig ansvar for innkjøp i kommunens regi. Det er også denne avdelingen som driver kommunens antikorrupsjonstiltak. For å sikre at det er transparente og etterprøvbare kontraktprosesser, har kommunen i sin kompetanseplattform til hensikt å implementere e-læringsprogram i etikk og antikorrupsjon.

Kommunen har i 2014 innført e-handel. Dette har gjort det lettere å utnytte inngåtte rammeavtaler optimalt med hensyn til valg av produkter, gi sporbarhet i innkjøp, bedre statistikk ved nye anbud. Videre bedre mulighet til å spisse anbudene, mindre håndtering av innkommende papirfakturaer som både effektiviserer regnskapsføringen og reduserer risikoen for feil i regnskapsføring av fakturaer.

Fra 1. januar 2015 vil Nittedal kommune stille krav til at alle leverandører skal benytte elektroniske fakturaer overfor kommunen. Hensikten er å effektivisere prosessene som knytter seg til handel av varer og tjenester. Kommunen vil ha en gradvis avvikling av alle papirfakturaer, slik at det i en overgangsperiode vil være mulig å avvikshåndtere fakturaer som blir levert på papir.

Ny innbyggerportal

Det er igangsatt et betydelig arbeid for å styrke tilgjengeligheten i kommunen gjennom aktiv bruk av applikasjoner og dokumenter på nett. Satsingen «På nett med innbyggerne» - har som målsetting å automatisere informasjon og korrespondanse gjennom kommunikasjon mellom innbyggere og administrasjon ved hjelp av internett og applikasjoner for nettbrett og mobil.

Velferdsteknologi

I tråd med nasjonale føringer og kommunale strategier tar kommunens helse- og omsorgstjenester i bruk nye velferdsteknologiske løsninger. Ny teknologi utfordrer i stor grad tradisjonelle arbeidsmetoder og tankesett. Målet er å utvikle trygge og effektive arbeidsprosesser som gir brukerne gode tjenester.

Særskilt om revidering av kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument. Det er viktig at revideringen av kommuneplanen fører til et godt resultat og at både kommunestyret og administrasjonen får et godt eierskap til planen. Et godt eierskap bidrar til at planen er kjent og følges opp i de kommende årene.

Vedtatt planprogram la opp til at kommuneplanen skulle vedtas i januar 2015. Kommunestyret ønsket imidlertid litt lenger tid på å behandle kommuneplanutkastet før det sendes ut til offentlig høring og ettersyn. Dette medfører at endelig kommunestyrevedtak vil bli noe senere enn opprinnelig planlagt.

Kompetente og motiverte medarbeidere

Føringer

Kommunens ansatte er kommunens viktigste ressurs. Det er kommunens ansatte som produserer tjenester og som sikrer at organisasjonen leverer tilstrekkelig kvalitet i alle ledd. Dette fordrer blant annet:

- Tilstrekkelig og riktig kompetanse
- God og tydelig ledelse
- Arbeidstakere som trives på jobb
- Et samsvar mellom tilførte oppgaver og ressurser

Et hovedtiltak for å styre virksomheten og tydeliggjøre prioritene i kommunen, er inngåelse av lederavtaler og driftsavtaler mellom rådmann, hennes kommunalsjefer og enhetsledere i kommunen.

Fra utkast til kommuneplan 2015-2027

Kommunens gjeldende arbeidsgiverpolitikk gir føringer for personalledelse og utvikling av godt arbeidsmiljø i kommunen.

En god og aktiv arbeidsgiverpolitikk er en viktig forutsetning for å nå målet om kompetente og motiverte medarbeidere. Arbeidsgiverpolitikken skal synliggjøre kommunens overordnede mål og strategier for å fremme organisasjonskultur, resultat og omdømme. Utvikling av medarbeidernes kompetanse, trivsel og engasjement er helt avgjørende for å nå målet om kompetente og motiverte medarbeidere.

Temaplaner

- Arbeidsgiverpolitikk
- Lønnspolitikk
- Seniorpolitikk
- IA-avtalen
- Samarbeids- og informasjonsavtalen

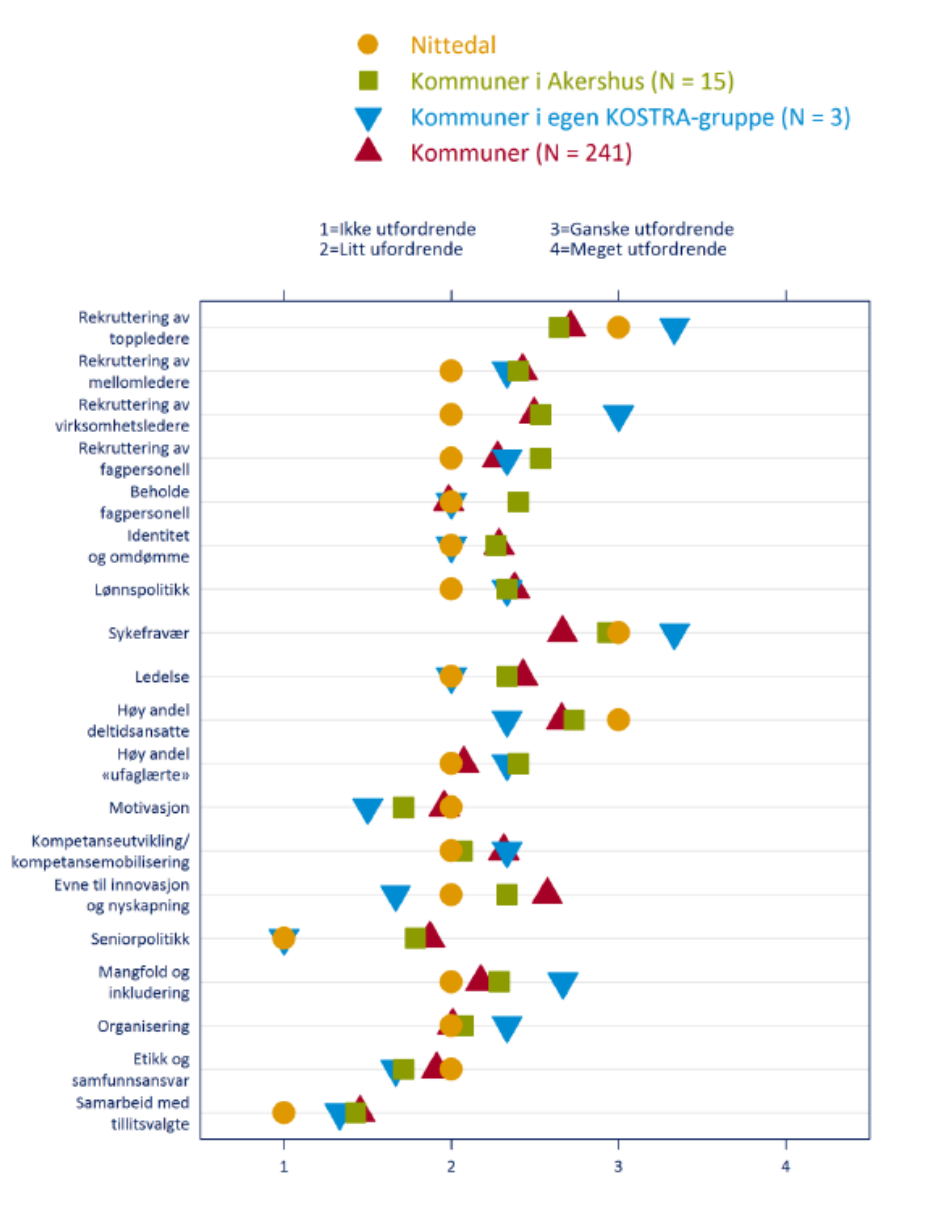
Status og utfordringer i Nittedal kommune

Kommunen gjennomfører en årlig medarbeiderundersøkelse som måler «energi» og «klima» blant de ansatte. Energiindeksen indikerer om organisasjonen er riktig sammensatt; den måler om det foreligger tydelige mål og prioriteringer, og om det er balanse mellom oppgaver og ressurser. Klimaindeksen indikerer opplevelsen av det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet, samt redegjør for den opplevde tillit og kultur i kommunen.

Utfordringsbildet fremgår også i KS' årlige arbeidsgivermonitor.

- Medarbeiderundersøkelsen hadde ett hovedfunn:
 - Opplevelsen av ressursknapphet
- KS' arbeidsgivermonitor i 2014 hadde ett hovedfunn:
 - Høyt sykefravær

Illustrasjonen nedenfor viser kommunens plassering i forhold til øvrige kommuner i Norge og Akershus.

Kompetanse

Kompleksitet og spenn i oppgaver stiller stadig høyere krav til kompetanse hos medarbeidere på alle nivåer. I helsesektoren har kommunesektoren, for eksempel gjennom samhandlingsreformen, fått et betydelig utvidet ansvarsområde. Dette har medført et økt kompetansebehov.

Det er tilsvarende utfordringer innenfor de andre tjenestesektorene i kommunen. Det er utfordrende å tiltrekke seg og beholde personell med tilstrekkelig kompetanse. Dette vil bli vanskeligere i årene fremover.

Egen opplæring

Kommunen vil i 2015 etablere sin egen «kommuneskole». Hensikten er å systematisere den interne opplæring som kommunen tilbyr nyansatte. På den måten vil kommunen sikre seg at alle ansatte har fått opplæring i grunnleggende temaer som hver enkelt arbeidstaker i kommunen har nytte av.

Endret lærlingordning

Lærlingeordningen er under revisjon, og kommunen står nå fritt til i større grad å bruke lærlinger fast i enhet, fremfor en rotasjon mellom ulike enheter og oppgaver. Dette innebærer at den sentrale oppfølgingen og budsjetteringen av lærlinger nå kan reduseres, mens enhetenes bruk av lærlinger kan økes. Det totale antall lærlinger i kommunen vil øke fra dagens nivå.

Trivsel på jobb

Det er tre grunnleggende elementer for at en arbeidstaker skal oppleve arbeidsdagen som positiv og givende:

- Mestring
- Autonomi
- Hensikt

Arbeidsgiverpolitikken skal legge til rette for at dette kjennetegner arbeidshverdagen til kommunens medarbeidere.

Ledelse

Nittedal kommune gjennomfører månedlige samlinger med ledere på enhets- og avdelingsnivå, for å skape en felles lederplattform. Temaene varierer mellom lederskapsfag og forvaltningsfag. Hensikten er å skape robuste ledere med felles tilnærming til oppgaven som budsjett- og resultatansvarlige i Nittedal kommune. Rådmannens struktur på det overordnede nivå er et sektorovergripende team, med 3 kommunalsjefer, stabssjef og rådmann. Ordningen skal bidra til å ansvarliggjøre hver enkelt sektorleder til å foreta drøftinger på tvers av egne faginteresser, og ha en helhetlig tilnærming til kommunale prioriteringer. Dette rådmannsteamet møter sine enheter og avdelinger i faste møter.

I den kommende fireårsperioden vil Nittedal kommune måtte gjøre betydelige omprioriteringer og endringer. Dette vil kreve mye av ledere på alle nivåer i kommunen. Det vil bli behov for prioriteringer av oppgaver og ressurser for å kunne nå de viktigste målsettingene for kommunen og de enkelte tjenestene. Det vil også være en viktig oppgave for lederne å sikre at alle medarbeidere involveres på en god måte i de prioriteringsdiskusjonene som vil måtte gjøres. En god forankring og forståelse av disse prosessene vil være svært viktig for et best mulig resultat.

Sykefravær

Sykefraværstatistikken for Nittedal kommune viser at kommunen har hatt et sykefravær på et tilsvarende nivå som gjennomsnittet av norske kommuner. Det er i Nittedal, som i landet ellers, forskjeller i sykefraværet mellom ulike sektorer og enheter.

Oppfølging av sykefravær har vært en prioritert oppgave i flere år. Nittedal kommune har gode rutiner for å kartlegge og kontrollere sykefraværet. Fra høsten 2014 følges utviklingen spesielt i de enheter som har for høyt sykefravær. Dette innebærer at rådmannen i sin rapportering til administrasjonsutvalget og arbeidsmiljøutvalget i større grad prioriterer hvilke enheter som skal ha særlig oppfølging. Bedriftshelsetjenesten er aktive deltakere i arbeidet med sykefraværsoppfølgingen.

Mål og satsinger for 2015

Mål

Kompetente medarbeidere

- Karriereplan er utviklet for utpekte ledere og arbeidstakere
- Det skal tilrettelegges for horisontal karriere

Motiverte medarbeidere

- Følge opp vedtatt arbeidsgiverpolitikk
- Stillingsbeskrivelser opprettet for nye og eksisterende stillinger
- Medarbeidersamtaler gjennomført for alle ansatte i kommunen
- Anerkjenne gode rollemodeller
- Fremheve gode effektiviserings og innovasjonstiltak

Måleindikatorer

Delmål	Indikatorer	Resultat 2013	Resultat 2014	Mål 2015
Kompetente medarbeidere	Sykefravær	7,4	7,4	6,8
	Antall gjennomførte medarbeidersamtaler			80%
	Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning i helse- og omsorgssektoren	70		75
	Andel årstimer til undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	96,3**	96,8**	98**
Motiverte medarbeidere	Antall nominerte til omdømmepris		13	20
	Antall nominasjoner til innovasjonspris			10
	Antall respondenter på medarbeiderundersøkelse	752	793 (72% av spurte)	75% av spurte
	Energiindeks	23,2	26,9*	27,8
	Klimaindeks	21,4	23,8*	24
	Antall med stillingsbeskrivelse			50%

* I 2014 gikk kommunen over fra 5 til 6-trinns evalueringsskala. Derfor er resultatet i 2014 noen prosentpoeng bedre enn i 2013.

** Resultatene er angitt for skoleårene 2013/14 og 2014/15 og målsetting for 2015/16

Sunn økonomi

Med sunn økonomi menes det at kommunen har:

- Tydelige og bevisste politiske prioriteringer
- Realistiske budsjetter
- Økonomiske reserver
- Nøktern ressursbruk på alle områder

Kommunen har følgende delmål og indikatorer for området:

- Godt beslutningsgrunnlag basert på relevante styringsdata – Eks. KOSTRA
- Avvik fra budsjett
- Netto driftsresultat i forhold til totale driftsinntekter
- Gjeld i forhold til inntekter

Føringer

Fra utkast til kommuneplan 2015-2027

I forslaget til kommuneplan for 2015-2027 vises det til en befolkningsvekst og en utvikling i befolkningen hvor Nittedal får stadig flere innbyggere med behov for kommunale tjenester, blant annet som følge av flere barn og unge og flere av de eldste. Dette vil medføre press på økonomien både til økte tjenester og i forhold til økte investeringer. I tillegg er både tilbudet og etterspørselen etter tjenester i stadig endring som konsekvens av vedtak fattet av sentrale myndigheter, innovasjon og endringer i brukernes forventninger til hva kommunen skal bidra med av tjenester. For å møte disse utfordringene på en god måte er det avgjørende å være i forkant gjennom god økonomisk planlegging for å sikre tilfredsstillende økonomisk handlefrihet i årene som kommer.

Det foreslåtte målet for sunn økonomi i kommuneplanen er: «En sunn økonomi som sikrer at tjenester kan leveres som planlagt»

Strategiene som foreslås for å sikre dette er:

- Netto driftsresultat på 2,5 % for å bidra til egenkapital til investeringer
- Egenkapitalandel for investeringer på 25 %
- Frie midler på disposisjonsfond tilsvarende 5 % av driftsinntekter

Temaplaner

Aktuelle statlige føringer

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har de siste årene gitt følgende anbefalinger til utarbeidelse av kommunenes budsjetter:

- Netto driftsresultat bør ligge på 3 – 5 % av driftsinntekter
- Lånegjelden til kommunen bør stresstestes
- Egenfinansieringen av investeringer bør økes

Mål og satsinger i 2015

Relevante indikatorer

Som foreslått i kommuneplanen for 2015-2027 er indikatorene for sunn økonomi:

- Netto driftsresultat
- Egenkapitalandel for investeringer
- Frie midler på disposisjonsfond

Økonomiske rammer, forutsetninger og prioriteringer i handlingsplanen

Rådmannens forslag til handlingsplan for perioden 2015-2018 og budsjett for 2015, er lagt med bakgrunn i Solberg-regjeringens forslag til Statsbudsjett for 2015. Dersom regjeringen legger frem en tilleggsproposisjon til forslaget til Statsbudsjett for 2015 vil rådmannen komme tilbake med sin vurdering av denne og konsekvensene for Nittedal kommune så snart denne foreligger.

Forutsetninger for handlingsplanen

Nittedal står i 2015 foran store økte behov som følge av endringer i befolkningen. Økningen består både av økte behov for den enkelte innbygger, og en økning i antallet innbyggere som har behov for kommunale tjenester. Dette gjelder spesielt innen begge de store sektorene helse og omsorg og oppvekst og utdanning.

Rådmannens forslag til handlingsplan er lagt som et stramt økonomisk opplegg. Budsjettet er lagt basert på dagens nivå for tjenester og tar ikke høyde for eventuelle økninger i tjenestebehov ut over det som var kjent på tidspunkt for utarbeidelse av handlingsplanen. Alle anslag i budsjettet er gjort med bakgrunn i å få best mulig estimater gitt den usikkerheten som er innen de forskjellige tjenesteområdene til kommunen. Dette innebærer at det både kan inntreffe positive og negative avvik i løpet av perioden i forhold til de forutsetninger som er lagt til grunn i utarbeidelsen av forslaget til handlingsplan.

Rådmannen har lagt vekt på kommunestyrets vedtak i handlingsplanen for perioden 2014-2017 og vedtak i sak om budsjettammer for 2015-18 (KST-sak 85/14).

Inntekter

Regjeringen har i forslaget til statsbudsjett for 2015 nedjustert veksten i skatteinntektene for kommunesektoren til 2,4 prosent fra 2013-2014. Regjeringen anslår en vekst i frie inntekter (skatt og rammetilskudd samlet) for kommunesektoren på 5,3 milliarder kroner målt i forhold til departementets anslag for inntekter for 2014. Den kommunale skattøren for personlige skattytere foreslås i statsbudsjettet for 2015 redusert med 0,15 prosentpoeng til 11,25 prosent i 2015.

Kommunens egne anslag på vekst i skatteinntektene fra 2013-2014 anslås til 4,5 prosent, noe som er betydelig høyere enn veksten i skatteinntekten for landet (anslått til 2,4 prosent). Kommunens eget anslag for skatteinntektene for 2014 er lagt til grunn i beregningen av skatteinntektene i handlingsplanperioden. Det er lagt inn en økning i skatteinntektene i budsjett for 2015 på 4,0

prosent, dette innebærer en økning i skatteinntektene for Nittedal på 24,1 mill. kroner fra 2014 nivået. For årene 2016-18 er det budsjettert med økninger i skatteinntektene som følge av forventet befolkningsvekst.

Forventet rammetilskudd for kommunen er beregnet basert på kommunens egne befolkningsprognoser. Forventet utvikling i befolkning per 1.juli som er lagt til grunn for rammetilskuddet er vist i tabellen under.

Alder	2014	2015	2016	2017
0-1 år	487	536	559	582
2-5 år	1 302	1 245	1 254	1 311
6-15 år	3 215	3 285	3 342	3 402
16-22 år	2 158	2 112	2 122	2 172
23-66 år	12 826	13 004	13 290	13 699
67-79 år	2 038	2 116	2 195	2 260
80-89 år	506	516	543	585
90 år	91	81	82	82
Sum	22 623	22 895	23 387	24 093
% vekst fra forrige år		1,2 %	2,1 %	3,0 %

Rammetilskuddet er økt med 11 mill. kroner fra 2014-2015 basert på forslaget til statsbudsjett. Økningen i rammetilskudd skal være med på å kompensere for nye oppgaver innført i 2014 som får helårseffekt i 2015 og nye oppgaver som innføres i 2015.

Samlet vekst i frie inntekter fra 2014-2015 utgjør 35,1 mill. kroner noe som tilsvarer 3,3 prosent. Inkludert i dette er kompensasjon for forventet lønns- og prisvekst i 2015 (deflator) på 3,0 prosent. Nittedal kommune vil ha en realvekst i frie inntekter også i 2015. Realveksten skal dekke kommunens økte kostnader knyttet til befolkningsutviklingen (demografi) og økte rente- og pensjonskostnader. Kommunen har i forslaget til budsjett for 2015 lagt til grunn statsbudsjettets forutsetninger kombinert med egne befolkningstall, dette innebærer samlede frie inntekter på 1,084 milliarder kroner. Inkludert i de frie inntektene til kommunen er en korreksjon av inntektene som følge av oppgaveendringer.

Ved pålegg om nye eller utvidede oppgaver for kommunene, avvikling av oppgaver eller regelendringer som har økonomiske konsekvenser skal kommunene kompenseres eller trekkes i frie inntekter på grunnlag av beregnet økonomisk belastning. Følgende større saker påvirker rammetilskuddet for kommunene for 2015: For skolene gjelder dette helårseffekt av reversering av kulturskoletilbudet i skole/SFO fra 2014, reversering av frukt og grønt i skole og helårseffekt av valgfag for 10. trinn. For barnehager og forbyggende tjenester gjelder dette helårseffekt av økt likebehandling av ikke-kommunale barnehager fra 2014, redusert etterspørsel etter barnehageplass pga økt kontantstøtte fra 2014, økt maksimalpris for foreldrebetaling til 2580 kr/mnd, innføring av moderasjonsordning for foreldrebetaling i barnehage knyttet til familieinntekten, innføring av fleksibelt barnehageopptak og styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. For barnevern er kommunen kompensert for økt kommunal egenandel for statlige barnevernsinstitusjoner. Innen helse og omsorgsektoren er kommunen kompensert i rammetilskuddet knyttet til satsing på psykisk helse og rusarbeid, trukket for avvikling av kommunal medfinansiering i samhandlingsreformen og

kompensert for rett til personlig brukerstyrt assistanse (BPA) for personer under 67 år. De samlede endringene i oppgaver har medført en reduksjon i kommunens frie inntekter på 24,4 mill. kr. Av dette er det estimert at avviklingen av medfinansiering av samhandlingsreformen alene medfører et trekk i de frie inntektene på i overkant av 24 mill. kroner i 2015.

Systemet for vekstkommunetilskuddet er i statsbudsjettet foreslått endret til å ha en effekt med vekstgrense på 1,6 prosent gjennomsnittlig befolkningsvekst siste 3 år. Som følge av dette vil Nittedal få 3,5 mill. kroner i veksttilskudd i 2015 inkludert i rammetilskuddet. Med den budsjetterte befolkningsøkningen vil kommunen få veksttilskudd i hele perioden 2015-18. Veksttilskuddet er forventet å utgjøre 4 mill. kroner i 2016, fallende til 0,6 mill. kroner i 2017 for deretter igjen å øke til 4,2 mill. kroner i 2018.

Nittedal er for 2015 tildelt 3,1 mill. kroner i inntekt som skjønnsmidler fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus, en nedgang på 0,8 mill. kroner fra 2014. Skjønnsmidler er ikke en påregnelig inntekt, beløpet er derfor ikke videreført etter 2015.

Refusjoner for ressurskrevende tjenester er budsjettert til 27,1 mill. kroner i 2015. Refusjonene er basert på dagens kjente nivå på tjenestene. Dette er på nivå med prognosen for 2014. Anslaget for refusjon er basert på statsbudsjettets forslag om å holde kompensasjonsgraden på 80 prosent samtidig som innslagspunktet for kompensasjon øker utover deflatorjustering til 1,08 mill. kroner.

Pensjonskostnader

Pensjonskostnadene er budsjettert basert på prognose fra pensjonsleverandørene. Beregningene for 2015 viser en økning i pensjonskostnadene for 2015 med i overkant av 8 mill. kroner sett i forhold til pensjonsleverandørens siste prognose for 2014. Økningen i kostnader fra ordningene kommunen har i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) skyldes i hovedsak økte kostnader til amortisering av tidligere års premieavvik, mens økningen i kostnader fra Statens Pensjonskasse (SPK) har sammenheng med at Nittedal for 2015 får en større andel av de totale kostandene fra SPK ordningen.

For kommuner er det forskjell på pensjonskostnad og pensjonspremie. Premien fra KLP og SPK er forventet å reduseres med om lag 2,5 mill. kroner fra 2014 til 2015. Premieavvik oppstår i 2014 og senere skal etter de nye reglene kostnadsføres over 7 år. Premieavviket fra 2014 utgjør om lag 23 mill. kroner, og påvirker pensjonskostnaden i 2015 og de nærmeste 6 årene. Kostnadsføringen (amortiseringen) av premieavviket som oppstår i 2014 er inkludert i pensjonskostnaden for 2015 med 3,3 mill. kroner. I 2015 forventes det et premieavvik på omtrent 15 mill. kroner. Det vil si at premieavviket som oppstår i 2015 vil medføre at kommunen i perioden 2016-2022 får 2 mill. kroner høyere pensjonskostnad hvert enkelt år, alt annet likt.

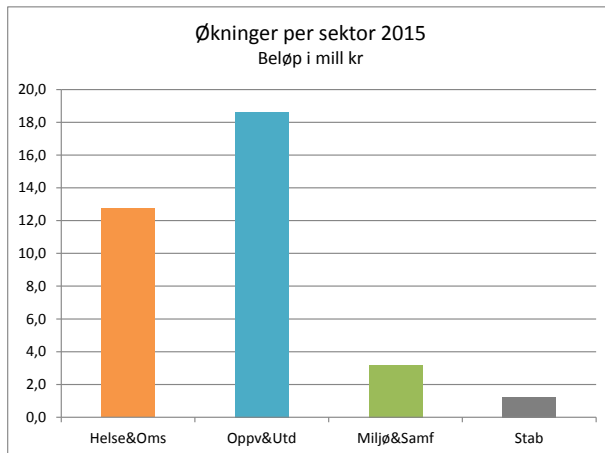
Vesentlige endringer i budsjett 2015 i forhold til vedtatt handlingsplan for perioden 2014- 2017

Nittedal kommune opplever store demografiske endringer som stiller økte krav til kommunen. Rådmannen har i forbindelse med utarbeidelsen i handlingsplanen jobbet med å sikre at kostnadsreduksjoner fra vedtatt handlingsplan videreføres i 2015.

Endringer i forhold til dagens rammer er omtalt under, både knyttet til styrkinger og kostnadsreduksjoner og omprioriteringer.

Rådmannen har i forslaget til budsjett for 2015 foreslått en økning av rammene til sektorene med totalt 35,8 mill. kroner for 2015. I tillegg kommer midler til lønnsoppgjør, som er budsjettert sentralt, men som vil fordeles til enhetene når lønnsoppjøret for 2015 er gjennomført.

Figuren under viser økningene fordelt på sektorene i kommunen.

Som det fremkommer av figuren over, er det i sektorene helse og omsorg og oppvekst og utdanning at det i hovedsak foreslås økninger i driftsrammer i 2015. Helse og omsorg foreslås økt med 12,7 mill. kroner, og oppvekst og utdanning foreslås økt med 18,6 mill. kroner. Sektor for miljø og samfunnsutvikling foreslås en økning på 3,2 mill. kroner, mens stabssektoren foreslås en økning på 1,3 mill. kroner. Detaljer som viser styrkinger fremkommer av vedlegg 3.

Kostnadsreduksjoner i forslag til handlingsplan

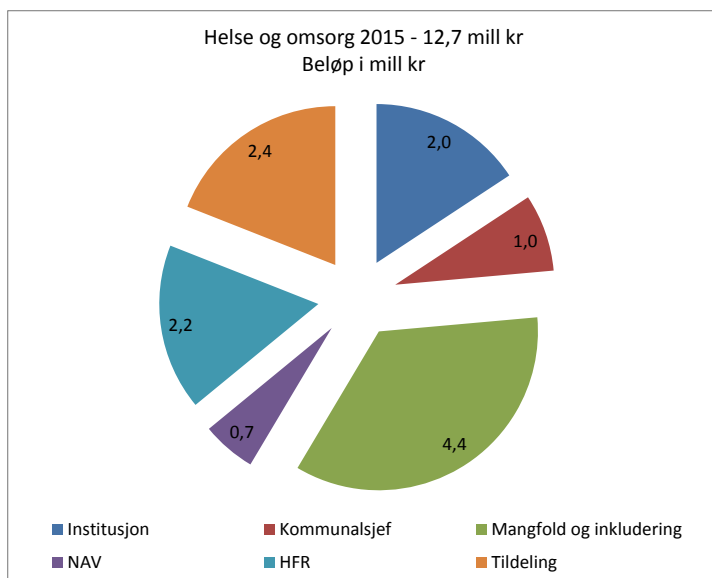
Arbeidet med å foreta kostnadsreduksjoner skal gi varige årlige reduserte kostnader, alle kostnadsreduksjoner som ble vedtatt i handlingsplanen for 2014-17 er videreført i handlingsplanperioden der ikke annet er kommentert under. Unntaket er enhet for institusjon som foreslås å få økte rammer til fortsatt drift av dagsenter og transporttjenesten. Begge disse tiltakene var forutsatt å inngå som besparelser i vedtatt handlingsplan 2014-17, det har imidlertid vist seg at disse besparelsene ikke har latt seg realisere som planlagt, se omtale av dette også under «Gode tjenester».

Styrkinger i rådmannens forslag til handlingsplan

Gjennomføringen av de vedtatte kostnadsreduksjonene fra handlingsplan 2014-17 gir sammen med økte inntekter, mulighet for å styrke flere områder i kommunen.

Styrkinger og omprioriteringer innen helse og omsorg

Sektor helse og omsorg får 12,7 mill. kroner til nye tiltak innenfor sektoren, fordelingen mellom enhetene i sektoren fremkommer av figuren under:

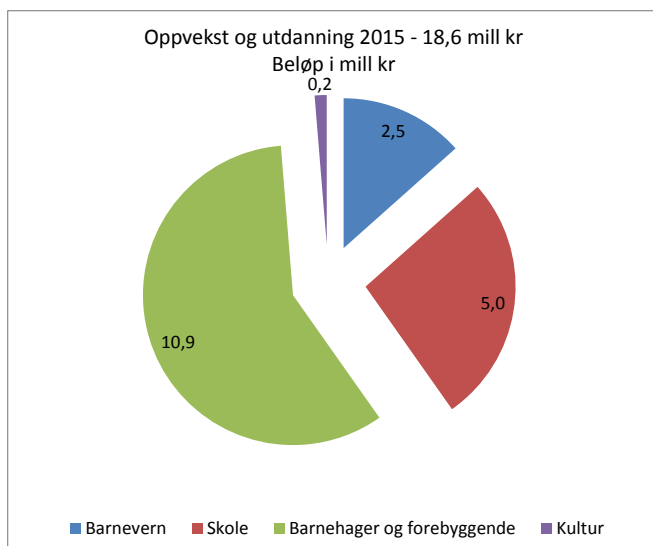

Enhet for mangfold og inkludering, enhet for institusjon, NAV, enhet for hjemmetjenester, forebyggende og rehabilitering, enhet for tildeling og kommunalsjefens budsjett er de enheter som er prioritert innenfor sektor for helse og omsorg.

I enhet for mangfold og integrering er det en kombinasjon av økte behov hos brukerne og økt behov for dagtilbud/varige tilrettelagte arbeidsplasser som ligger til grunn for de økte rammene for enheten. Enhet for institusjon foreslås å få økte rammer til fortsatt drift av dagsenter og transporttjenesten. Begge disse tiltakene var forutsatt å inngå som besparelser i vedtatt handlingsplan 2014-17, det har imidlertid vist seg at disse besparelsene ikke har latt seg realisere som planlagt, se omtale av dette også under «Gode tjenester». Forslaget til økt budsjett for 2015 for kommunalsjefen er midler til utredning av fremtidig behov for sykehjemsplasser. Utredningen foreslås finansiert av midler omdisponert fra oppreisningsordningen for barnehjemsbarn, jf. vedtak i KST-sak 120/13 Handlingsplan 2014-17/Budsjett 2014. Den foreslåtte økningen i budsjettet til NAV knyttes til sysselsettingstiltak for unge. Enhet for hjemmetjenester, forebyggende og rehabilitering foreslås å få økte rammer til opptrappingsplanen for fysioterapitjenesten til kommunale stillinger, økte driftstilskudd til de privatpraktiserende fysioterapeutene, videreføring av tilbudet med en ernæringsfysiolog på Frisklivsentralen og oppfølging av lovpålegg knyttet til arbeidstøy for ansatte i enheten. Enhet for tildeling foreslås å få en økning i budsjetttrammene knyttet til kjøp av avlastningsplasser, økt kommunal betaling for drift av Romerike Krisesenter IKS og en ny saksbehandler i enheten.

Styrkinger innenfor oppvekst og utdanning

Sektor for oppvekst og utdanning får 18,6 mill. kroner til nye tiltak innenfor sektoren, fordelingen mellom enhetene i sektoren fremkommer av figuren under:

Økningen for enhet for barnehager og forebyggende tjenester er knyttet til økte kostnader til likebehandling av de ikke-kommunale barnehagene, økning i barn i barnehager i andre kommuner og en oppfølging av satsingen på skolehelse- og helsestasjonstjenester fra statsbudsjettet. Skolene får økte rammer for å styrke den tilpassede opplæringen og driftskostnader knyttet til den foreslåtte investeringen i IKT i skolen. Barnevernet foreslås å få styrket rammene knyttet til statsbudsjettets forslag om økning av kommunens betaling for barn i statlige barnevernsinstitusjoner, økte rammer for fosterhjemsplasseringer og økte midler til forebyggende tiltak i familier.

Særskilt om barnehager og forebyggende tjenester

Enhet for barnehager og forebyggende tjenester foreslås å få økt sine rammer med 10,9 mill. kroner i rådmannens forslag til budsjett for 2015. Økningen fordeler seg på 1,1 mill. kroner knyttet til helsestasjons- og skolehelsetjenesten, 0,5 mill. kroner for betaling for barn fra Nittedal som går i barnehager i andre kommuner mens 9,3 mill. kroner av økningen har sammenheng med økte kostnader til likebehandling av de ikke-kommunale barnehagene.

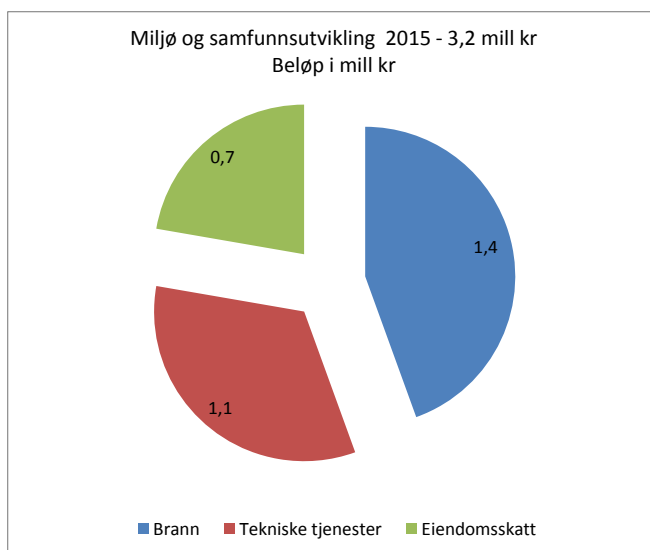
Budsjettposten for betaling til andre kommuner for barn fra Nittedal som går i barnehager utenfor kommunen er basert på dagens kjente antall barn med barnehageplass utenfor kommunen. En endring i antallet barn som går i barnehage utenfor Nittedal i forhold til status per oktober 2014 vil følgelig medføre avvik på denne posten.

Når det gjelder budsjettposten for likebehandling av de ikke-kommunale barnehagene i kommunen tar denne i 2015 hensyn til anslått kapasitet i de ikke-kommunale barnehagene mens budsjettet tidligere år har blitt lagt opp etter prognoser for barnetall innmeldt fra den enkelte ikke-kommunale barnehage. Åpning av to nye avdelinger i Kruttverket barnehage høsten 2015 er tatt hensyn til i budsjettet. De nye reglene for tilskuddssatser gjeldende fra 1.1.2015 som baserer seg på deflatorjustering av faktiske regnskapstall for 2013 er lagt til grunn for tilskuddssatsene i budsjettet. Usikkerheten i budsjettet for barnehager er dermed knyttet til de faktiske barnetallene i de ikke-kommunale barnehagene og eventuelle endringer i regelverket for likebehandling som måtte komme etter utarbeidelsen av rådmannens forslag til handlingsplan.

Styrkinger innenfor miljø og samfunnsutvikling

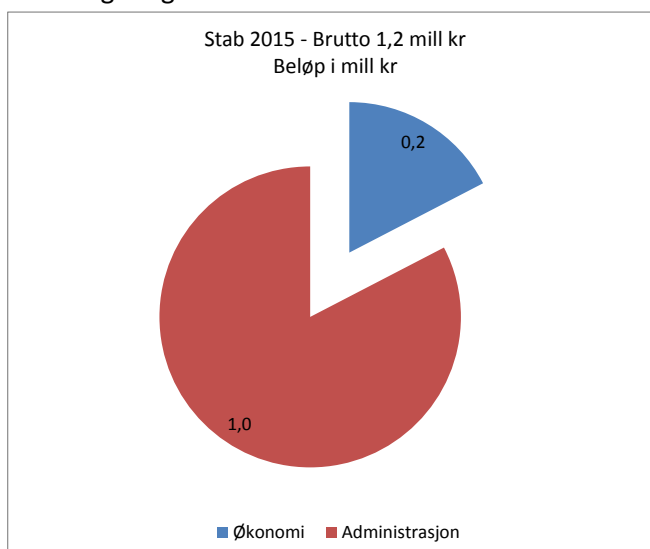
Sektor for miljø og samfunnsutvikling får tilført 3,2 mill. kroner til nye tiltak i rådmannens forslag. Driftskostnadene knyttet til eiendomsskatten foreslås budsjettert med 0,7 mill. kroner årlig og forutsettes finansiert av inntektene fra eiendomsskatten. Tekniske tjenester sitt budsjett foreslås styrket for å dekke opp økte kostnader til vilt og landbruksforvaltning, driftskostnader ved overtakelse av damanlegg fra NRV og kostnader for prosjektmedarbeider innen plan.

De store satsingene innen sektoren knyttet blant annet til fremtidig avløpshåndtering fremkommer av investeringsbudsjettet i vedlegg 1. Økte investeringer innen selvkostområdene vann og avløp vil medføre økte gebyrer til den enkelte husstand i årene fremover.

Styrkinger innenfor stab

Stabssektoren foreslås å få økte rammer på 1,3 mill kr i budsjettet for 2015. Av dette er 0,5 mill. kroner foreslått til prosjekt for å redusere sykefraværet i kommunen i 2015. De øvrige styrkingene av sektorens budsjett er knyttet til kostnader for gjennomføring av valg, økte møtegodtgjørelser for folkevalgte og kommunens andel av kostnader for drift av Skedsmo kemnerkontor.

Sentrale poster

Rådmannen foreslår en økning i rådmannens pott med 0,8 mill. kroner for 2015. Økningen foreslås blant annet for å få gjennomført en ny utredning av skolebehovsplanen. I tillegg foreslås det at potten til arbeidsmiljøutvalget (AMU) økes til 0,1 mill. kroner.

Eiendomsskatt

Kommunestyret vedtok i KST-sak 84/14 å innføre eiendomsskatt fra og med 2015 for boliger, næringsseiendom og verk og bruk. Skattesatsen ble fastsatt til 2 promille, bunnfradraget for boligeiendommer (herunder fritidseiendommer) ble fastsatt til 1 000 000 kr og boliger som er 3 år eller nyere fritas for eiendomsskatt.

Rådmannens forslag til budsjett er lagt fram med inntekter fra eiendomsskatt i handlingsplanperioden på 28,3 mill. kroner årlig. Inntektene er anslag basert på analyse av eiendomsmassen i kommunen som ble gjort våren 2014. Endelig inntekt fra eiendomsskatt vil ikke være klar før eiendomsskattetakstene er vedtatt av sakkyndig nemnd i februar 2015. Inntektene fra eiendomsskatt forventes å fordele seg på bolig, verk og bruk og næring som det fremkommer av tabellen under i handlingsplanperioden.

Inntekter fra eiendomsskatt fordelt på eiendomstype				
(tall i 1000 kr)	2015	2016	2017	2018
Bolig	23 800	23 800	23 800	23 800
Verk og bruk	3 300	3 300	3 300	3 300
Næring	1 200	1 200	1 200	1 200
Sum inntekter fra eiendomsskatt	28 300	28 300	28 300	28 300

Bruk av midler omdisponert fra oppreisningsordningen for barnevernsbarn

Kommunestyret vedtok i handlingsplanen 2014-2017, jf. vedtak i KST-sak 120/13 at ubrukte midler på disposisjonsfondet fra oppreisningsordningen for barnevernsbarn (11,2 mill. kroner) skulle omdisponeres til etablering av demenskollektiv og heldøgns omsorgstilbud på institusjon/sykehjemsplasser.

Oversikten under viser hvordan midlene er disponert i 2014 og handlingsplan 2015-18. Oversikten inneholder både investeringer og drift for å vise hvordan midlene er brukt. Oversikten viser at deler av midlene ble brukt til etablering av demenskollektiv på Skytta i 2014 og etablering av 12 nye sykehjemsplasser på Døli. Investeringen i demenskollektiv på Skytta er delvis finansiert av midlene som er omdisponert fra oppreisningsordningen for barnevernsbarn. Midler omdisponert fra oppreisningsordningen for barnevernsbarn finansierer kun en mindre del av investeringen i etablering av 12 nye sykehjemsplasser på Døli. For en oversikt over investeringene i perioden vises det til investeringsplan i vedlegg 1.

Oversikt over bruk av ubrukte midler fra oppreisningsordningen for barnevernsbarn

(tall i 1000 kr)	
Investering demenskollektiv Skytta 2014	400
Drift av demenskollektiv Skytta 2014	1 000
Investering 12 rom Døli 2014 og 2015	3 800
Utredning fremtidig sykehjemskapasitet 2015	1 000
Utviklingstiltak innen eldreomsorgen jf. KST-sak 40/13	
Idé- og behovsvurdering sykehjem - Tiltak	5 000
Sum	11 200

Finans

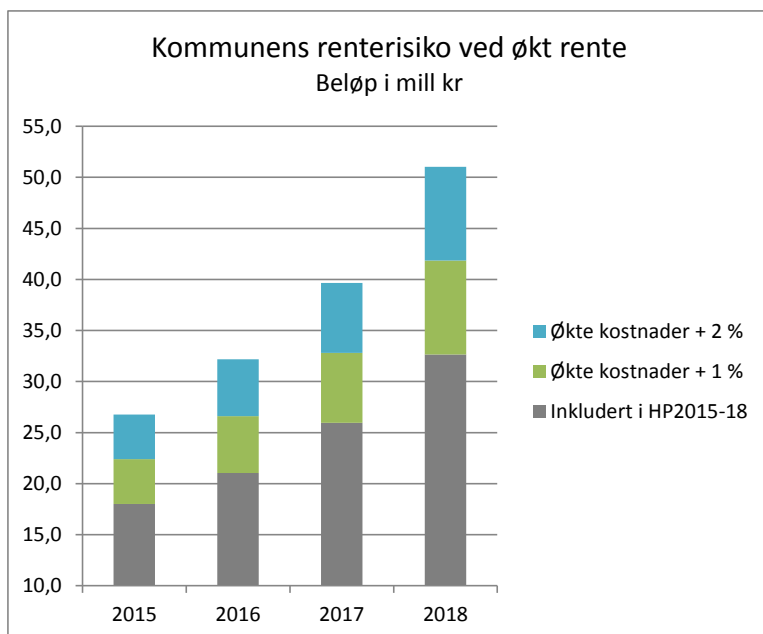
Rådmannen har lagt til grunn en renteutvikling for de flytende rentene tilsvarende Norges Banks pengepolitiske rapport nr. 3/2014. Tabellen under viser forventet renteutvikling for de flytende rentene for kommunen og faktisk rentenivå hensyntatt effekten av kommunens rentebindinger for kommunens investeringslån. Videreformidlingslån fra Husbanken er ikke inkludert i tabellen da rentekostnadene på disse forutsettes dekket av renteinntekter fra låntakerne.

	2015	2016	2017	2018
Forventet flytende rente (3 måneders NIBOR +0,4 %)	2,2 %	2,3 %	2,6 %	2,9 %
Forventet rentenivå Nittedal (vektet flytende og fastrente)	2,5 %	2,6 %	2,7 %	2,9 %

Simulering av renterisiko for kommunen

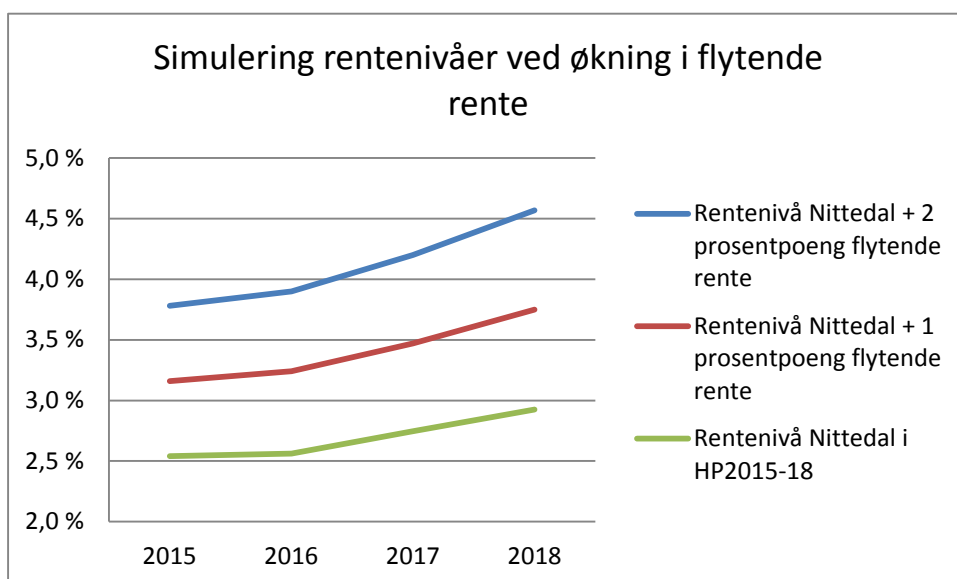
Økningen i lånegjeld gjør kommunen mer utsatt for økning i lånerenten. Lånegjelden til kommunen består av en kombinasjon av lån hvor kommunen har renterisiko og lån hvor kommunen ikke har denne risikoen. Rentekostnader på lån knyttet til selvkostområdene vann og avløp, videreformidlingslån til innbyggere og lån som er omfattet av rentekompensasjonsordninger kan grovt sett sies å ikke medføre renterisiko for kommunen. Grunnen til dette er at økte lånerenter knyttet til disse lånene i hovedsak vil bli kompensert gjennom økte inntekter fra selvkostområdene, økte renter på videreformidlingslån og rentekompensasjon fra Husbanken. De resterende lånene har kommunen selv renterisiko knyttet til.

I figuren under er det vist hvilke rentekostnader som er lagt inn i forslaget til handlingsplan for 2015-2018 der kommunen har renterisiko, og hvor mye kommunens lånekostnader øker med økt rente tatt hensyn til kommunens fastrenteandel og planlagt opptak av nye investeringslån i handlingsplanperioden. Beregningene er gjort under forutsetning av at alle nye lån tas opp til flytende rente. Figuren under viser at en renteøkning i de flytende rentene på 1 prosentpoeng vil medføre økte rentekostnader på 4,4 mill. kroner i 2015 som stiger til 9,2 mill. kroner i 2018. Økningen i kostnader utover i perioden skyldes låneopptaket som ligger inne i handlingsplanperioden i rådmannens forslag til handlingsplan. Tilsvarende vil en renteøkning på 2 prosentpoeng medføre 8,8 mill. kroner i økte kostnader i 2015 som stiger til 18,4 mill. kroner i 2018.

Rentenivået som ligger inne i rådmannens forslag til handlingsplan er sett i et historisk perspektiv lavt. En økning i lånerentene med 2 prosentpoeng som er brukt i figuren over innebærer en flytende lånerente ved utgangen av handlingsplanperioden på 4,9 prosent som anses å være et normalrentenivå over tid. Figuren under viser hva kommunens rente vil være hvert år i handlingsplanperioden dersom rentenivået for den flytende renten øker med henholdsvis 1 og 2 prosentpoeng utover nivået fra Norges Banks pengepolitiske rapport nr. 3/2014.

Den blå linjen i figuren under viser at kommunens rentenivå i 2018 for eksempel vil ligge på 4,6 prosent dersom den flytende renten stiger med 2 prosentpoeng utover forutsetningene fra Norges Bank, mens den røde linjen viser at renten for kommunen vil ligge på 3,8 prosent i 2018 dersom den flytende renten stiger med 1 prosentpoeng.

Opptak av startlån for videreføring i Husbanken

Rådmannen foreslår opptak av 40 mill. kroner i startlån i Husbanken i 2015. Beløpet er basert på forventede behov for startlån i kommunen sett i lys av boligsosial plan.

Investeringer

Rådmannen legger i handlingsplanperioden opp til 50 prosent egenkapitalfinansiering av kirke og kulturhus, dette er en videreføring av forutsetningene fra KST-sak 120/13 Handlingsplan 2014-17/Budsjett 2014. I tillegg benyttes restmidler fra disposisjonsfondet fra oppreisningsordningen for barnehjemsbarn som egenkapital i investeringene i 12 nye sykehjems plasser på Døli og oppfølging av ide og behovsvurdering sykehjem jf. KST-sakene 77/14, 113/13 og 40/13 som beskrevet i tabell over.

Alle andre investeringer foreslås i sin helhet finansiert ved låneopptak.

Rådmannen foreslår at kommunens e-verksfond i sin helhet og 8,5 mill. kroner fra disposisjonsfondet brukes som egenkapital i investeringene i kirke og kulturhus for å oppnå en egenkapitalandel på 50 % i disse investeringene. Investeringen i kulturhus er lagt inn med 176,25 mill. kroner i handlingsplanperioden inkludert 2,0 mill. kroner vedtatt for 2013, og 11,28 mill. kroner i 2014. Investeringen i kirke ligger inne med 65 mill. kroner i handlingsplanperioden inkludert 1 mill. kroner vedtatt for 2013, og 4 mill. kroner vedtatt for 2014. Investeringsrammene for kulturhuset og kirken er i tråd med kommunestyrets vedtak i KST-sak 80/14.

Grunnerverv knyttet til kulturhus og kirke kommer i tillegg til investeringene over, og finansieres ved salg av fast eiendom.

Rådmannens forslag til investeringer i handlingsplanperioden fremkommer i vedlegg 1.

I forslaget til kommuneplan for perioden 2015-2027 forventes det en vekst i kommunen på 300 barnehagebarn, 900 barn i grunnskolealder og en dobling av antallet eldre i aldersgruppen over 80 år. Investeringer knyttet til disse økningene i befolkningen er ikke tatt med i handlingsplanperioden 2015-2018, men vil komme i perioden 2018-2027. Tabellen under er hentet fra forslaget til kommuneplanen og viser forventet befolkningsutvikling i perioden frem til 2027.

Befolkningsframskrivninger for perioden 2013–2027 fordelt på aldersgrupper.

Pr.31.12	0 år	1-5	6-12	13-15	16-19	20-39	40-69	70-79	80-89	90 +	I alt
2013	240	1 577	2 222	976	1 271	5 116	9 131	1 281	492	79	22 385
2027	318	1 911	2 916	1 175	1 499	6 231	11 589	1 877	1 095	165	28 777
Endring:	78	334	694	199	228	1115	2458	596	603	86	6392

Kilde: Asplan Viak AS

Veksten i befolkningen innebærer store utfordringen for kommunen, og er en av årsakene til innføring av eiendomsskatt fra 2015.

Nittedal–eiendom KF

Rådmannen foreslår at Nittedal-eiendom KF i løpet av handlingsplanperioden skal gjennomføre vedtatt kostnadsreduksjon fra handlingsplanen 2014-2017 på 3 prosent. Kostnadsreduksjonene er lagt inn årlig basert på Nittedal-eiendom KFs plan for kostnadsreduksjon og vil ved utgangen av 2017 utgjøre 1,5 mill. kroner årlig i besparelse for kommunen. Besparelsen i Nittedal-eiendom KF planlegges gjort gjennom effektivisering av driften, samtidig som nivået på vedlikehold av bygg opprettholdes.

Rådmannen legger i foreslått handlingsplan også opp til et utbytte fra Nittedal-eiendom KF på 3 mill. kroner årlig i perioden 2015-18. Samlet foreslår rådmannen et utbytte fra Nittedal-eiendom KF i 2015 på 4,7 mill. kroner, dette øker til 5,0 mill. kroner fra og med 2017 når de vedtatte kostnadsreduksjonene på 3 prosent fra handlingsplanen 2014-2017 får full effekt. .

For detaljer vises det til forslag til handlingsplan for Nittedal-eiendom KF.

Budsjett for kontroll- og tilsynsvirksomheten for 2014

Rådmannen har i forslaget til budsjett for 2015 lagt til grunn Nittedal kontrollutvalgs forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsordningen i Nittedal kommune som ble behandlet i kontrollutvalgets sak 21/2014. Rådmannen har i forslaget for budsjett 2015 for kontroll- og tilsynsvirksomheten økt budsjettet tilsvarende kommunens egne vedtatte satser for godtgjørelse til kontrollutvalget og representantskapsmedlemmer i Romerike Revisjon IKS og Romerike Kontrollutvalgssekretariat IKS.

Tilskudd til Nittedal kirkelige fellesråd

I forslaget til handlingsplan er tilskuddet til Nittedal kirkelige fellesråd videreført på linje med vedtatt handlingsplan for 2014-17 med unntak av tilleggsbevilgningen som kommunestyret vedtok på 0,2 mill. kroner for 2014. Nittedal kirkelige fellesråds forslag til budsjett fremkommer i vedlegg 4. I Nittedal kirkelige fellesråds forslag til budsjett fremkommer det behov for stillinger knyttet til drift av ny kirke. Rådmannen har ikke kirkelig fellesråds forslag til økt bemanning til drift av ny kirke i sitt forslag til handlingsplan, men vil komme tilbake til disse behovene for både kirke og kulturhus i forkant av sak om budsjetttrammer for perioden 2016-2019.

Netto driftsresultat

Rådmannens forslag til handlingsplan legger opp til et netto driftsresultat på omlag 37,9 mill. kroner i 2015 som reduseres til 6,4 mill. kroner i 2016, deretter 11,1 mill. kroner i 2017 og 37 mill. kroner i 2018. Utviklingen i netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter fremkommer av tabellen under.

Rådmannens forslag

(tall i 1000 kr)	2015	2016	2017	2018
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	1 335 339	1 337 689	1 351 700	1 388 387
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	37 924	6 359	11 108	37 005
Netto driftsresultat i %	2,8 %	0,5 %	0,8 %	2,7 %

Kommunestyrets vedtak

Tabellen under er oppdatert etter rådmannens tilleggsinnstilling og kommunestyrets vedtak.

(tall i 1000 kr)	2015	2016	2017	2018
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-1 345 013	-1 348 145	-1 362 156	-1 398 843
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-33 887	-6 297	-11 745	-37 641
Netto driftsresultat i %	2,5 %	0,5 %	0,9 %	2,7 %

Korrigert netto driftsresultat i rådmannens forslag når det justeres for selvkostområdene i miljø og samfunnsutvikling er 41,6 mill. kroner i 2015, dette tilsvarer 3,3 % av driftsinntektene.

Utviklingen i netto driftsresultat og driftsresultat i prosent av driftsinntekter fremkommer av tabellen under.

Rådmannens forslag

Korrigert netto driftsresultat:

Netto driftsresultat eksklusiv selvkostområder i sektor miljø og samfunnutvikling (tall i 1000 kr)	2015	2016	2017	2018
KORRIGERTE DRIFTSINNEKTER	1 250 408	1 250 775	1 260 485	1 284 440
KORRIGERT NETTO DRIFTSRESULTAT	41 641	12 680	19 195	43 198
Korrigert netto driftsresultat i %	3,3 %	1,0 %	1,5 %	3,4 %

Korrigert netto driftsresultat i prosent av totale driftsinntekter er beregnet til å utgjøre 3,3 prosent i 2015, fallende til 1,0 prosent i 2016 som deretter øker til 3,4 prosent i 2018.

Kommunestyrets vedtak

Tabellen under er oppdatert etter rådmannens tilleggsinnstilling og kommunestyrets vedtak.

Korrigert netto driftsresultat:

Netto driftsresultat eksklusiv selvkostområder i sektor miljø og samfunnutvikling (tall i 1000 kr)	2015	2016	2017	2018
KORRIGERTE DRIFTSINNEKTER	-1 260 082	-1 261 231	-1 270 941	-1 294 896
KORRIGERT NETTO DRIFTSRESULTAT	-37 604	-12 618	-19 832	-43 834
Korrigert netto driftsresultat i %	3,0 %	1,0 %	1,6 %	3,4 %

Fylkesmannen anbefaler at netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene over tid bør ligge mellom 3 – 5 prosent. Fylkesmannens anbefaling er lagt for å sikre robust økonomi i kommunene.

Rådmannens forslag til netto driftsresultat ligger innenfor fylkesmannens anbefaling i 2015 og 2018, mens den ligger under anbefalingen i 2016 og 2017. Netto driftsresultat som ligger under anbefalingen gir kommunen mindre buffer til å håndtere uforutsette hendelser og gjør kommunen sårbar for uforutsette hendelser som påvirker økonomien. Økte kostnader eller reduserte inntekter i forhold til budsjettet vil raskere slå ut i behov for strakstiltak for å balansere økonomien i perioder med budsjetterte driftsresultater som er lavere enn anbefalingen.

Tabellen under fra rådmannens forslag viser utvikling i korrigert netto driftsresultat i handlingsplanperioden sett i forhold til fylkesmannens minimumsanbefaling om 3 prosent netto driftsresultat. Som det fremkommer av tabellen under er kommunens netto driftsresultat innenfor fylkesmannens anbefaling i årene 2015 og 2018, men burde vært om lag 25 mill. kroner bedre i 2016 og 19 mill. kroner bedre i 2017 for å oppnå fylkesmannens anbefalte netto driftsresultat.

Rådmannens forslag

Avvik fra fylkesmannes anbefaling til netto driftsresultat - tall i 1000 kr	2015	2016	2017	2018
Korrigert netto driftsresultat i rådmannens forslag til HP	41 641	12 680	19 195	43 198
Korrigerede driftsinntekter	1 250 408	1 250 775	1 260 485	1 284 440
Netto driftsresultat i prosent av totale driftsinntekter	3,3 %	1,0 %	1,5 %	3,4 %
Fylkesmannes anbefaling				
Anbefalt minimum netto driftsresultat 3 % utgjør	37 512	37 523	37 815	38 533
Avvik fra fylkesmannens anbefalte 3 % netto driftsresultat	4 129	-24 843	-18 620	4 665

Kommunestyrets vedtak

Tabellen under er oppdatert etter rådmannens tilleggsinnstilling og kommunestyrets vedtak.

Avvik fra fylkesmannes anbefaling til netto driftsresultat - tall i 1000 kr	2015	2016	2017	2018
Korrigert netto driftsresultat i rådmannens forslag til HP	-37 604	-12 618	-19 832	-43 834
Korrigerede driftsinntekter	-1 260 082	-1 261 231	-1 270 941	-1 294 896
Netto driftsresultat i prosent av totale driftsinntekter	3,0 %	1,0 %	1,6 %	3,4 %
Fylkesmannes anbefaling				
Anbefalt minimum netto driftsresultat 3 % utgjør	-37 802	-37 837	-38 128	-38 847
Avvik fra fylkesmannens anbefalte 3 % netto driftsresultat	199	25 219	18 296	-4 987

Disposisjonsfond og e-verksfond

Utviklingen i størrelsen på e-verksfondet og de frie midlene på disposisjonsfondet fremkommer av tabellene under. Forutsetningen for utviklingen i e-verksfondet er en egenkapitalfinansiering av investering i kirke og kulturhus på 50 prosent. Basert på disse forutsetningene vil e-verksfondet være redusert til 0 ved utgangen av 2015 slik det fremkommer av tabellen under.

(tall i 1000 kr)	2014	2015
E-verksfond saldo per 1.1	71 400	59 175
Bruk av e-verksfond til investering kulturhus og kirke	12 225	59 175
Utgående saldo e-verksfond 31.12	59 175	0

De frie midlene på disposisjonsfondet øker alle årene i handlingsplanperioden. E-verksfondet brukes som egenkapital i investering i kirke og kulturhus, jf. vedtak i KST-sak 120/13, vedtakspunkt nr. 7 i rådmannens forslag. I tillegg brukes 10,1 mill. kroner fra disposisjonsfondet som egenkapital til kulturhus og kirke i perioden 2013-2017. Kommunens budsjetterte egenkapitaltilskudd i KLP

finansieres av de frie midlene på disposisjonsfondet. I oversikten under er budsjettert overføring til disposisjonsfond større enn korrigert netto driftsresultat. Dette skyldes budsjettert bruk av bundne fond innen selvkostområdene og innen flyktningetjenesten.

Rådmannens forslag

(tall i 1000 kr)	2015	2016	2017	2018
Frie midler på disposisjonsfond saldo per 1.1*	73 457	107 580	120 245	139 424
Budsjettert overføring til disposisjonsfond	44 823	14 865	21 379	45 382
Bruk av disposisjonsfond til investeringer	10 700	2 200	2 200	2 200
Utgående saldo frie midler disposisjonsfond 31.12	107 580	120 245	139 424	182 606

* Saldo per 1.1.2015 er anslått basert på økonomisk tertialrapport 2/2014

Kommunestyrets vedtak

Tabellen under er oppdatert etter rådmannens tilleggsinnstilling og kommunestyrets vedtak.

Utvikling frie midler på dispsfond

(tall i 1000 kr)	2015	2016	2017	2018
Frie midler på disposisjonsfond saldo per 1.1*	73 457	103 894	109 494	129 309
Budsjettert overføring til disposisjonsfond	41 137	14 800	22 015	46 018
Bruk av disposisjonsfond til investeringer	10 700	9 200	2 200	2 200
Utgående saldo frie midler disposisjonsfond 31.12	103 894	109 494	129 309	173 127

* Saldo per 1.1.2015 er anslått basert på økonomisk tertialrapport 2/2014

I utkastet til kommuneplan foreslås det en egenkapitalandel på 25 prosent for alle investeringer unntatt innen vann, avløp og renovasjon (VAR). Tabellen under viser hva investeringene i handlingsplanperioden er fratrukket VAR og investeringene i kirke, kulturhus, formidlingslån og egenkapitaltilskudd KLP. Kirke og kulturhus holdes utenfor beregningen da disse allerede er foreslått finansiert av 50 prosent egenkapital. Fratrukket eksterne tilskudd og mva kompensasjon fremkommer restbeløpet som må finansieres av kommunen med lån og egenkapital. Dersom kommunen skal oppnå det foreslåtte målet om en egenkapitalandel på investeringer innebærer dette et behov for 62,6 mill. kroner i perioden 2015-2018.

Beregning egenkapital investeringer

(tall i 1000 kr)	2015	2016	2017	2018	Sum
Investeringer eks. VAR, kirke, kulturhus, formidlingslån og egenkapitaltilskudd KLP	130 432	50 038	38 300	147 500	
Finansieres av:					
MVA kompensasjon	11 366	10 008	7 660	29 500	
Eksterne tilskudd (Husbank, trafikksikring)	10 495	13 420	1 900	400	
Rest å finansiere etter mva og eksterne tilskudd	108 570	26 610	28 740	117 600	
Egenkapitalandel 25 %	27 143	6 653	7 185	29 400	
Egenkapital - ubrukte midler oppreisningsordning barnehjemsbarn	4 800	2 000	1 000	0	
Rest egenkapitalbehov for å nå 25 % andel	22 343	4 653	6 185	29 400	62 580

Andre fokusområder

Næring

Velferdssamfunnet er avhengig av et levende og vekstkraftig arbeidsliv, som gjennom sin virksomhet skaper verdier og arbeidsplasser. I tillegg til dette har ofte næringsvirksomhet og arbeidsplasser i kommunen positive effekter for lokal identitet, miljø og klima, tidsbesparelser for den enkelte/familie, etc. Nærmere 70 % av de yrkesaktive som bor i Nittedal pendler ut av kommunen for å arbeide. I tillegg har Nittedal kommune betydelige «handelslekkasjer» til omegnskommunene.

Føringer

Fra utkast til kommuneplan 2015-2027

De overordnede målene i kommuneplanforslaget er en variert og fremtidsrettet næringsstruktur med satsing på følgende hovedområder:

- Eksisterende næringsvirksomhet og nye små og mellomstore bedrifter
- Gründere og annen nybrottsvirksomhet
- Handels- og servicenæringer
- «Grønne næringer», landbruks-, kultur- og opplevelsesbaserte næringer

Temaplaner

- Landbruksplan
- Kommuneplan og reguleringsplaner

Aktuelle statlige/ regionale føringer

Miljøverndepartementet har lagt sentrale føringer i *forskrift om rikspolitisk bestemmelse for kjøpesentre* fra 1. juli 2008. Disse innebærer en innskjerping av retningslinjene slik de ble praktisert under den norske kjøpesenterstoppen. Forskriften gjelder i inntil ti år, eller inntil den avløses av en regional planbestemmelse. Akershus fylkeskommune har startet arbeidet med en regional plan for handel, service og senterstruktur. Planen skal erstatte fylkesdelplanen for handel, service og senterstruktur fra 2001. Den nye regionale planen skal være et styringsgrunnlag for stat, fylke, kommuner og næringsliv. Hensikten med planen er å styrke utviklingen av byer, tettsteder og sentrumsområder i Akershus. Arbeidet med den regionale planen er samordnet og koordinert med arbeidet med en regional plan for areal og transport for Oslo og Akershus (Plansamarbeidet). Problemstillingene som skal vurderes og avveies henger nøye sammen. Dette vil spesielt gjelde tema knyttet til senterstruktur, hvor den regionale planen for areal og transport vil være premissgiver. I foreløpig utkast til Plansamarbeidet løftet frem Rotnes/Nittedal sentrum som et prioritert tettsted.

Status og utfordringer

Tilgjengelig og aktuelt areal for ny og endret næringsvirksomhet vil alltid være en grunnleggende rammebetingelse ved nyetableringer og endringer av eksisterende næringsvirksomhet. For Nittedal -

hvor mesteparten av arealet er båndlagt i forhold til marka og LNF-områder - betyr dette at vi ikke kan boltre oss fritt, men må sikre en balansert utvikling ved nyetableringer og endring av eksisterende næringsstruktur. Arealtilgangen vil dermed bidra til å styre næringslivsstrukturen.

For å sikre en målrettet og god næringslivsutvikling i årene som kommer er det avgjørende at kommunen har tilstrekkelig næringslivskompetanse. Dette for at Nittedal kommune kan være en interessant samarbeidspartner, som både har og viser forståelse for næringslivets behov, og bidrar til å legge til rette for en ønsket næringslivsutvikling.

Lokalisering av næring og næringsbedrifter er avhengig av gode kommunikasjons-/samferdselslinjer. Dette gjelder både for ansatte, brukere og for varetilførsel.

Relevante indikatorer

Mål og satsinger for sektoren i 2015

- styrke vår næringslivskompetanse og utarbeide næringsplan
- øke samarbeidet med det lokale næringslivet
- markedsføre Nittedal som en næringslivsarena overfor egne innbyggere, regionen og relevante miljøer (f eks investorer, kunstnere, gründere, innovatører)
- styrke det regionale samarbeidet
- sikre at næringsutviklingsaspektet kommer tydelig frem i prosessene for sentrumsutvikling, Rv4, revidering av Oslopakke 3 og Nasjonal transportplan 2018-2027
- stimulere til økt verdiskapning i landbruk og landbruksrelaterte tilleggsnæringer
- stimulere til redusert handelslekkasje gjennom styrking av tettstedskvaliteter; spesielt i sentrumsområdet
- sikre at eksisterende næringsområder tilrettelegges for økt utnyttelse og arealeffektivisering samtidig som hensyn til miljø og infrastruktur ivaretas
- sikre at næringsinteressene ivaretas i arealplanleggingen

Behov for endret kurs i næringsutviklingen

Fra store næringsbedrifter/næringsmiddelindustri (særlig i søndre Nittedal), til fokus på handelsnæring, kontorarbeidsplasser og privat tjenesteyting.

Beredskap

Samfunnssikkerhet og beredskap har fått økt oppmerksomhet de senere årene, dels som følge av klimaendringer med økt sårbarhet for ekstremvær, men også som følge av nye og endrede trusselbilder knyttet til uhell, ulykker og kriminell adferd.

Kommunen har ansvar for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sitt geografiske område. Kommunen skal arbeide systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

Ansvar for sikkerhet og beredskap omfatter kommunen som myndighetsutøver innenfor sitt geografiske område, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører.

Føringer

Fra utkast til kommuneplan 2015-2027

Mål: Nittedal kommune skal ha beredskap mot uønskede hendelser, og for å redusere konsekvensene av slike hendelser.

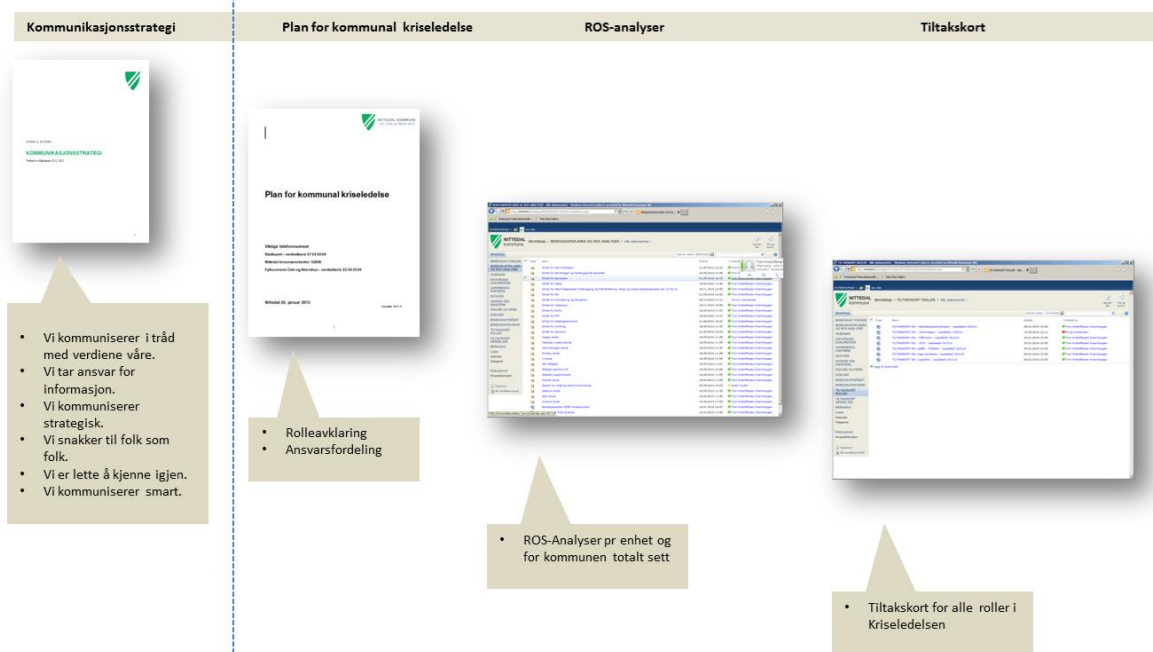
Nittedal kommune skal

- til enhver tid ha kapasitet og prioritet på hovedutfordringene i nasjonal og kommunal risiko- og sårbarhetsanalyse
- legge vekt på klimatilpasning i kommunal planlegging
- rullere/holde oppdatert beredskapsplaner og gjennomføre øvelser
- ha beredskap og nødstrøm ved elektrisitetsforsyningskrise i kommunen ved sentrale institusjoner

Temaplaner

Plan for kommunal kriseledelse med underliggende dokument, i form av beredskapsplaner for hver enkelt enhet, ROS-analyser og tiltakskort.

Følgende interne dokumenthierarki gjelder for kommunens beredskap:

Aktuelle statlige føringer

«Forskrift om kommunal beredskapsplikt», hjemlet i [LOV-2010-06-25-45-§14](#), [LOV-2010-06-25-45-§15](#), [FOR-2010-06-25-943](#)

Herunder alle aktuelle underliggende statlige og fylkeskommunale dokumenter som regulerer kommunens beredskapsplikt.

Status og utfordringer

Med henvisning til Fylkesmannens tilsyn av 28. oktober 2013, er kommunens oppfyllelse av den kommunale beredskapsplikt å anse som god.

Relevante indikatorer

Det foreligger krav i forskrift om at kommunene skal øve sin beredskap minimum hvert 2. år. Nittedal kommune har i 2013 og 2014 øvd 2 ganger i året.

Mål og satsinger for sektoren i 2015

Det er to hovedområder som skal prioriteres:

- Forberedelser for å håndtere to eller flere samtidige kriser.
- Regionalt samarbeid, på tvers av kommunegrensene i tilfeller hvor krisen rammer to eller flere kommuner samtidig.

Vedlegg 1: Forskriftsmessige økonomiske oversikter

Alle tall i hele 1000 NOK.

Kommunestyrets vedtak budsjettskjema 1A - drift	R-2013	B-2014	B-2015	B-2016	B-2017	B-2018
Skatt på inntekt og formue	-577 039	-600 101	-627 101	-629 850	-639 956	-654 084
Ordinært rammetilskudd	-425 616	-450 608	-459 017	-456 856	-457 108	-466 683
Skatt på eiendom	0	0	-28 300	-28 300	-28 300	-28 300
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-6 011	-13 898	-17 616	-17 741	-16 974	-17 326
Sum frie disponible inntekter	-1 008 666	-1 064 607	-1 132 034	-1 132 747	-1 142 338	-1 166 393
Renteinntekter og utbytte	-32 310	-32 014	-33 112	-32 664	-35 835	-37 919
Gevinst på finansielle instrumenter	-6 863	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag interne lån (Nittedal-eiendom KF)	-25 015	-25 406	-29 804	-32 594	-36 436	-40 295
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	17 931	22 349	20 192	23 424	28 715	35 786
Tap på finansielle instrumenter	86	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	33 153	35 700	33 882	39 514	42 598	47 708
Netto finansinntekter/-utgifter	-13 018	629	-8 842	-2 320	-958	5 280
Dekning av tidl års regnsk m forbruk	0	0	0	0	0	0
Til bundne avsetninger	48	500	2 096	209	216	72
Til ubundne avsetninger	3 598	7 341	41 137	14 800	22 015	46 018
Bruk av tidl års regnsk mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-2 991	0	-1 150	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	0	-12 079	-8 197	-8 714	-10 487	-8 449
Netto avsetninger	655	-4 238	33 886	6 295	11 744	37 641
Overført til investeringsbudsjettet	5 273	0	0	0	0	0
Sum fordelt til drift før korrigeringer	-1 015 756	-1 068 216	-1 106 990	-1 128 772	-1 131 552	-1 123 472
<i>Korrigert for overordnede inntekter/utgifter ført direkte i enheter</i>	-15 384					
Statstilskudd inntektsført i sektorene		7 699	10 300	10 300	10 300	10 300
Renteinntekter og utbytte i sektorene		1 069	954	782	575	373
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter i sektorene		-2 517	-3 015	-3 732	-6 254	-9 996
Netto avsetninger i sektorene		11 579	6 101	8 505	10 271	8 377
Avskrivninger selvkost			-4 210	-5 329	-6 077	-10 223
Drift på sentral post finansområdet*		-34 577	-34 681	-34 881	-34 981	-34 981
Drift på sentral post tilleggsbevilgninger**		45 360	46 088	56 767	62 360	63 998
Drift på sentral post tilskudd/avsetninger ***		8 147	8 073	8 401	9 007	8 910
Til fordeling drift	-1 031 140	-1 031 456	-1 077 380	-1 087 959	-1 086 352	-1 086 715
Sum fordelt drift - skjema 1B	1 000 526	1 031 456	1 077 380	1 087 959	1 086 351	1 086 714
	-30 614	0	0	0	0	0

* Overføringer mellom Nittedal-eiendom KF og kommunen herunder utbytte, og refusjon ressurskrevende tjenester.

** Reserverte midler til driftsutgifter herunder pensjon, lønn, husleie, arbeidsmiljøutvalg og rådmannens pott.

*** Tilskudd til Miljøhuset Gnisten, Nittedal kirkelig fellesråd og andre trossamfunn

Kommunestyrets vedtak budsjettskjema 1B - drift	R-2013	B-2014	B-2015	B-2016	B-2017	B-2018
Oppvekst- og utdanningssektor						
Kommunalsjef oppvekst og utdanning	-	3 278	4 629	4 629	4 629	4 629
PPT	9 764	10 364	11 030	11 030	11 030	11 030
Barnehager og forebyggende tjenester	195 291	209 499	223 551	234 636	230 396	230 396
Barnevern	32 444	31 814	34 638	34 638	34 638	34 638
Grunnskolen	275 360	277 893	295 762	297 104	297 104	297 104
Kultur	25 142	24 504	26 846	28 728	31 878	31 878
Sum oppvekst og utdanning	538 001	557 352	596 457	610 765	609 675	609 675
Helse- og omsorgssektor						
Kommunalsjef helse og omsorg	-	26 371	7 405	6 105	6 105	6 105
Tildelingsenheten	45 683	43 930	52 761	53 238	53 260	53 260
Helse	41 953	42 766	42 936	43 299	43 449	43 499
NAV	26 073	28 471	27 939	27 939	27 939	27 939
Institusjon	87 633	86 010	88 693	91 192	92 692	94 192
Hjemmetjenester, forebygging og rehabilitering	59 589	58 468	63 601	62 829	62 079	62 079
Mangfold og inkludering	68 361	78 254	81 085	81 085	81 085	81 085
Sum Helse og omsorg	329 292	364 270	364 421	365 687	366 609	368 159
Miljø- og samfunnsutviklingssektor						
Miljø og samfunn	37 334	38 385	43 556	41 621	39 537	39 537
Miljø og samfunn selvkost	620	-	-	-	-	-
Sum Miljø og samfunnsutvikling	37 954	38 385	43 556	41 621	39 537	39 537
Administrative støtteenheter						
Administrasjon	73 876	49 169	49 007	46 812	47 984	46 797
Økonomi	12 272	12 580	13 494	13 323	12 795	12 795
IKT	9 133	9 699	10 445	9 751	9 751	9 751
Sum administrative støtteenheter	95 280	71 448	72 946	69 885	70 530	69 343
Sum fordelt drift	1 000 526	1 031 456	1 077 380	1 087 959	1 086 351	1 086 714

Kommunestyrets vedtak budsjettskjema 2A	R-2013	B-2014	B-2015	B-2016	B-2017	B-2018
investering						
Investeringer i anleggsmidler	46 375	43 517	69 962	50 248	178 670	128 260
Utlån og forskutteringer	66 677	92 005	220 460	122 755	21 960	111 360
Kjøp av aksjer og andeler	0	1 900	2 200	2 200	2 200	2 200
Avdrag på lån	2 253	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Avsetninger	5 618	0	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	120 923	140 422	295 622	178 203	205 830	244 820
Bruk av lånemidler	-37 689	-121 497	-203 345	-135 688	-194 180	-237 253
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-358	0	-30	-357	-880	-307
Tilskudd til investeringer	-1 710	-400	-10 495	-23 420	-1 900	-400
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-11 742	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Kompensasjon for merverdiavgift	0	0	-4 076	-4 538	-2 670	-1 660
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Overført fra driftsregnskapet	-6 611	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-59 869	-15 525	-74 675	-11 200	-3 200	-2 200
Sum finansiering	-117 979	-140 422	-295 621	-178 203	-205 830	-244 820
Udekket/udisponert	2 944	0	1	0	0	0

Kommunestyrets vedtak budsjettskjema 2B	R-2013	B-2014	B-2015	B-2016	B-2017	B-2018
investering						
Til investeringer i anleggsmidler fra 2A	46 375	43 517	69 962	50 248	178 670	128 260
<i>Fordelt slik:</i>						
Inventar og utstyr oppevekst og utdanning	1 611	5 120	1 520	3 000	500	500
Inventar, utstyr og transportmidler helse og omsorg	1 284	130	3 750	7 000	1 250	0
Inventar og utstyr miljø og samfunn	0	200	0	0	0	0
Inventar og utstyr administrative støtteenheter	2 286	0	0	0	0	0
Investeringer i idrettsanlegg	1 912	0	0	0	0	0
Investeringer vann, avløp og renovasjon	9 322	23 165	49 580	27 560	165 320	119 960
Investeringer samferdsel	7 099	2 400	8 562	6 938	8 050	4 250
IKT-investeringer	5 885	7 502	6 550	5 750	3 550	3 550
Investeringer kirkeformål	0	5 000	0	0	0	0
Investeringer i bygg	16 977	0	0	0	0	0
Sum investeringer	46 376	43 517	69 962	50 248	178 670	128 260

Kommunestyrets vedtak Økonomisk oversikt drift	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Brukerbetalinger	-46 263	-46 840	-49 103	-49 539	-49 858	-49 858
Andre salgs- og leieinntekter	-89 948	-82 994	-90 885	-92 865	-97 163	-109 891
Overføringer med krav til motytelse	-106 114	-64 603	-68 315	-68 118	-67 821	-67 725
Rammetilskudd	-425 616	-450 608	-459 017	-456 856	-457 108	-466 683
Andre statlige overføringer	-15 888	-13 898	-17 616	-17 741	-16 974	-17 326
Andre overføringer	-1 050	-4 276	-4 676	-4 876	-4 976	-4 976
Skatt på inntekt og formue	-577 039	-600 101	-627 101	-629 850	-639 956	-654 084
Eiendomsskatt	0	0	-28 300	-28 300	-28 300	-28 300
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-1 261 918	-1 263 320	-1 345 013	-1 348 145	-1 362 156	-1 398 843
Lønnsutgifter	543 813	532 129	568 719	570 781	571 336	571 988
Sosiale utgifter	145 917	135 642	146 025	146 651	146 734	146 979
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	120 233	116 491	105 165	102 552	104 037	104 659
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	365 527	395 969	431 655	448 240	450 074	453 145
Overføringer	83 397	100 924	82 579	90 118	93 362	93 325
Avskrivninger	23 978	18 992	24 000	24 000	24 000	24 000
Fordelte utgifter	-14 158	-14 388	-14 175	-14 174	-14 174	-14 174
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 268 707	1 285 759	1 343 968	1 368 168	1 375 369	1 379 922
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	6 789	22 439	-1 045	20 023	13 213	-18 921
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-33 644	-32 014	-33 112	-32 664	-35 835	-37 919
Gevinst på finansielle instrumenter	-6 863	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-25 193	-25 746	-30 054	-32 844	-36 686	-40 545
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER (E)	-65 700	-57 760	-63 166	-65 508	-72 521	-78 464
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	19 991	22 349	20 192	23 424	28 715	35 786
Tap på finansielle instrumenter	87	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	33 153	35 700	33 882	39 514	42 598	47 708
Utlån	193	510	250	250	250	250
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	53 424	58 559	54 324	63 188	71 563	83 744
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	-12 276	799	-8 842	-2 320	-958	5 280
Motpost avskrivninger	-23 978	-19 000	-24 000	-24 000	-24 000	-24 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-29 465	4 238	-33 887	-6 297	-11 745	-37 641
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-5 054	0	-1 150	0	0	0
Bruk av bundne fond	-16 466	-12 079	-8 197	-8 714	-10 487	-8 449
Bruk av likviditesreserve	0	0	0	0	0	0
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-21 520	-12 079	-9 347	-8 714	-10 487	-8 449
Overført til investeringsregnskapet	6 611	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	3 598	7 341	41 137	14 800	22 015	46 018
Avsetninger til bundne fond	10 166	500	2 096	209	216	72
Avsetninger til likviditetsreserven	0	0	0	0	0	0
SUM AVSETNINGER (K)	20 375	7 841	43 233	15 009	22 231	46 090
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-30 610	0	-1	-2	-1	0
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-1 261 918	-1 263 320	-1 345 013	-1 348 145	-1 362 156	-1 398 843
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-29 465	4 238	-33 887	-6 297	-11 745	-37 641
Netto driftsresultat i %	2,3 %	-0,3 %	2,5 %	0,5 %	0,9 %	2,7 %

Netto driftsresultat eksklusiv selvkostområder i sektor miljø og samfunnutvikling (tall i 1000 kr)

SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-1 260 082	-1 261 231	-1 270 941	-1 294 896
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-37 604	-12 618	-19 832	-43 834
Netto driftsresultat i %	3,0 %	1,0 %	1,6 %	3,4 %

Kommunestyrets vedtak Økonomisk oversikt investeringer	R-2013	B-2014	B-2015	B-2016	B-2017	B-2018
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-358	0	-30	-357	-880	-307
Andre salgsinntekter	0	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-3 293	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	0	0	-4 076	-4 538	-2 670	-1 660
Statlige overføringer	-1 710	-400	-10 495	-9 920	-400	-400
Andre overføringer	0	0	0	-13 500	-1 500	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0	0	0
SUM INNTEKTER	-5 361	-400	-14 602	-28 315	-5 450	-2 367
Lønnsutgifter	142	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	44	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i kommunal tj.prod.	39 064	38 517	65 886	45 710	176 000	126 600
Kjøp av varer og tj som erstatter kommunal tj.prod	0	0	0	0	0	0
Overføringer	7 125	5 000	4 076	4 538	2 670	1 660
Renteutg, provisjoner og andre finansutg	0	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
SUM UTGIFTER	46 375	43 517	69 962	50 248	178 670	128 260
Avdragsutgifter	2 253	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Utlån	64 589	92 005	220 460	122 755	21 960	111 360
Kjøp av aksjer og andeler	2 088	1 900	2 200	2 200	2 200	2 200
Dekning tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	5 618	0	0	0	0	0
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	74 548	96 905	225 660	127 955	27 160	116 560
FINANSIERINGSBEHOV	115 562	140 022	281 020	149 888	200 380	242 453
Bruk av lån	-37 689	-121 497	-203 345	-135 688	-194 180	-237 253
Mottatte avdrag på utlån	-8 449	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års overskudd	0	0	0	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskapet	-6 611	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-59 769	-3 300	-15 500	-11 200	-3 200	-2 200
Bruk av ubundne investeringsfond	-100	-12 225	-59 175	0	0	0
Bruk av bundne fond	0	0	0	0	0	0
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
SUM FINANSIERING	-112 618	-140 022	-281 020	-149 888	-200 380	-242 453
UDEKKET/UDISPONERT	2 944	0	0	0	0	0

Investeringsplan kommunen 2015-18 (kr) alle tall er inkl mva innenfor mva- kompensasjonsområdet - Kommunestyrets vedtak	2015	2016	2017	2018	Sum 2015-18
Administrative støtteenheter					
9010 Formidlingslån	43 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	52 000 000
9010 KLP egenkapitalinnskudd	2 200 000	2 200 000	2 200 000	2 200 000	8 800 000
1130 Integrasjon fagsystemer - selvbetjening på internett	500 000	500 000	0	0	1 000 000
1130 Trådløst nettverk (WLAN)	700 000	700 000	700 000	700 000	2 800 000
Oppvekst og utdanning					
1130 Bærbare PC-er til spesialpedagogisk undervisning	250 000	250 000	250 000	250 000	1 000 000
1130 IKT-utstyr til skolene	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000	6 400 000
2200 IKT-satsing skole	3 000 000	1 700 000	0	0	4 700 000
2200 IP-telefoni skoler (utstyr)	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
Opprusting av skolenes uteområder og kjøp av lekeapparater	1 100 000	500 000	500 000	500 000	2 600 000
2510 Selvbetjent biblioteksløsning	220 000				220 000
2300 Utskifting av inventar og utstyr i kommunale barnehager	200 000	0	0	0	200 000
2500 Kulturhus - løst inventar		2 500 000			2 500 000
Helse og omsorg					
1150 IKT-utstyr	0	500 000	500 000	500 000	1 500 000
3451 HFR - Friskliv, fysioterapitjenesten	250 000	0	0	0	250 000
3410 Garderober hjemmetjenester og institusjon	400 000	0	0	0	400 000
3434 Ny lastebil hjelpemiddeltjenesten	600 000	0	0	0	600 000
Oppfølging av ide- og behovsvurdering sykehjem: Inventar og utstyr 12 sykehjemsplasser		4 500 000	0	0	4 500 000
Oppfølging av ide- og behovsvurdering sykehjem	2 500 000	2 500 000	1 250 000	0	6 250 000
Vann, avløp, renovasjon					
6212 og 6213 VA biler, maskiner og utstyr ihht utskiftingsplan	280 000	320 000	320 000	960 000	1 880 000
6213 Prosjektlederbil avløp	0	240 000	0	0	240 000
6213 og 6212 Utbedring av ledningsnett vann og avløp med tilhørende anlegg	6 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	54 000 000
6213 Slattum RA - øke kapasitet inntil varig løsning, se under	5 000 000	0	0	0	5 000 000
6213 Fremtidig avløpshåndtering/ ekstern tilknytning	1 700 000	11 000 000	149 000 000	103 000 000	264 700 000
6213 Engangssum ved å kjøpe seg inn i NRA IKS	30 000 000				30 000 000
6213 og 6212 Vann og avløp Molstadvn/Ryggevannsveien	4 100 000	0	0	0	4 100 000
6212 Lager og verksted for rør og materialer til vannforsyningen, ombygging av eksisterende lokaler (renhetskrav)	2 500 000	0	0	0	2 500 000
Miljø og samfunn					
6224 Trafikksikring kommunale veier	1 750 000	1 750 000	1 750 000	1 750 000	7 000 000
6224 Veilys - kartlegging og ombygging til målte anlegg	4 025 000	0	0	0	4 025 000
6224 Samferdsel - biler, maskiner og utstyr ihht utskiftingsplan	0	3 000 000	6 300 000	2 500 000	11 800 000
6224 Styring av veilys	600 000	0	0	0	600 000
6224 Vei - byte av kvikksølvvarmatur lovkrav fra 2017	2 187 000	2 188 000	0	0	4 375 000
Kirken					
Delsum investeringer kommunen	115 162 000	55 448 000	183 870 000	133 460 000	487 940 000

Investeringsplan Nittedal-eiendom KF 2015-18 (kr) alle tall er ink mva innenfor mva-kompensasjonsområdet - Kommunestyrets vedtak	2015	2016	2017	2018	Sum 2015-18
Administrative støtteenheter					
Ventilasjon Rådhuset, K-sal og nordfløyen	6 000 000				6 000 000
Adgangskontroll Rådstua	500 000				500 000
9030 Nytt kirkebygg	28 125 000	32 500 000	625 000		61 250 000
Kjøp av Rådstua	70 000 000				70 000 000
Oppvekst og utdanning					
Kirkeby skole - nybygg, ombygging, rehabilitering	0	0	0	100 000 000	100 000 000
Universell utforming	700 000	700 000	700 000	700 000	2 800 000
2301 Nybygg Bjertnes barnehage	1 250 000	12 750 000	24 250 000	0	38 250 000
2307 Nybygg Åneby barnehage - kostandsøkning 4,5 mill og forskyving i tid	0	4 500 000	0	0	4 500 000
9030 Kulturhus	75 000 000	91 093 750	1 875 000	0	167 968 750
Helse og omsorg					
3241 Behov for nye lokaler Nittedal dagsenter	0	0	0	38 500 000	38 500 000
3300 Kjøp av leilighet for personalbase i nytt bokollektiv	3 000 000	0	0	0	3 000 000
3300 Overtagelse og oppussing av leilighet i Skyttatunet bofellesskap for personalbase	600 000	0	0	0	600 000
Utbygging sykehjemskapasitet 12 nye plasser Døli	28 000 000	11 900 000	0	0	39 900 000
Delsum investeringer Nittedal-eiendom KF	213 175 000	153 443 750	27 450 000	139 200 000	533 268 750

Sum investeringer handlingsplanperioden	328 337 000	208 891 750	211 320 000	272 660 000	1 021 208 750
--	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	----------------------

Finansiering (kr) - revidert 27.11.2014	2015	2016	2017	2018	Sum 2015-18
Refusjon mva for investeringer	31 991 400	35 226 350	8 160 000	29 500 000	104 877 750
Eksterne tilskudd (trafikksikring, spillemidler, investeringsbidrag)	10 495 200	23 420 000	1 900 000	400 000	36 215 200
Mottatte avdrag på utlån	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	12 000 000
Opptak av formidlingslån fra Husbanken	40 000 000	0	0	0	40 000 000
Salg av anleggsmidler sektor for miljø og samfunnsutvikling	30 000	357 000	880 000	307 000	1 574 000
Bruk av E-verksfond	59 175 000	0	0	0	59 175 000
Låneopptak VAR-området	49 580 000	27 560 000	165 320 000	119 960 000	362 420 000
Bruk av Disposisjonsfond	15 500 000	11 200 000	3 200 000	2 200 000	32 100 000
Bruk av Disposisjonsfond Nittedal eiendom KF	4 800 000	0	0	0	4 800 000
Låneopptak investeringslån eks. VAR	113 765 400	108 128 400	28 860 000	117 293 000	368 046 800
Sum låneopptak inkl. VAR	163 345 400	135 688 400	194 180 000	237 253 000	730 466 800
Sum finansiering	328 337 000	208 891 750	211 320 000	272 660 000	1 021 208 750

Vedlegg 2: Prisark for 2015

Vedtatt av kommunestyret 15.12.2014 i sak 147/14

BETALINGSSATSER FOR LOKALLEIE - ENHET FOR KULTUR

NITTEDAL UNGDOMSSKOLE :

Hverdager innenbygdsboende		2014	2015
Samfunnshuset*	Pr dag	kr 1 860	kr 1 920
Samfunnssalen	Pr dag	kr 950	kr 980
Peisestua	Pr dag	kr 410	kr 420
Kafeteriaen	Pr dag	kr 410	kr 420
Kjøkken	Pr dag	kr 130	kr 135
Samfunnssalen	Pr time	kr 380	kr 390
Peisestue	Pr time	kr 260	kr 270
Kafeteria	Pr time	kr 260	kr 270
Kjøkken	Pr time	kr 260	kr 270

Fr/lør/sønd innenbygdsboende		2014	2015
Samfunnshuset*	Pr dag	kr 4 050	kr 4 170
Samfunnssalen	Pr dag	kr 1 900	kr 1 960
Peisestua	Pr dag	kr 950	kr 980
Kafeteriaen	Pr dag	kr 950	kr 980
Kjøkken	Pr dag	kr 250	kr 260

Hverdager utenbygdsboende		2014	2015
Samfunnshuset*	Pr dag	kr 4 500	kr 4 640
Samfunnssalen	Pr dag	kr 2 900	kr 2 990
Peisestua	Pr dag	kr 800	kr 820
Kafeteriaen	Pr dag	kr 800	kr 820
Kjøkken	Pr dag	kr 300	kr 310
Samfunnssalen	Pr time	kr 500	kr 520
Peisestue	Pr time	kr 350	kr 360
Kjøkken	Pr time	kr 350	kr 360
Kafeteria	Pr time	kr 350	kr 360

Fr/lør/sønd utenbygdsboende		2014	2015
Samfunnshuset*	Pr dag	kr 7 500	kr 7 730
Samfunnssalen	Pr dag	kr 3 500	kr 3 610
Peisestua	Pr dag	kr 1 700	kr 1 750
Kafeteriaen	Pr dag	kr 1 700	kr 1 750
Kjøkken	Pr dag	kr 500	kr 520

**Samfunnshuset er alle lokaler i en pakke*

HAKADAL UNGDOMSSKOLE:

Hverdager innenbygdsboende		2014	2015
Kafeteriaa	Pr dag	kr 750	kr 775
Aula	Pr dag	kr 150	kr 155
Kafeteriaen	Pr time	kr 380	kr 390
Hakadalslabben	Pr time	kr 200	kr 205
Hakdalshallen	Pr time	kr 650	kr 670

Fr/lø/sønd innenbygdsboende		2014	2015
Kafeteriaen	Pr dag	kr 2 050	kr 2 110
Aula	Pr dag	kr 150	kr 155

Hverdager utenbygdsboende		2014	2015
Kafeteriaen	Pr dag	kr 1 600	kr 1 650
Aula	Pr dag	kr 180	kr 190
Kafeteria	Pr time	kr 480	kr 490
Hakadalslabben	Pr time	kr 250	kr 260
Hakdalshallen	Pr time	kr 800	kr 820

Fr/lø/sønd utenbygdsboende		2014	2015
Kafeteriaen	Pr dag	kr 2 550	kr 2 630
Aula	Pr dag	kr 180	kr 190

BJERTNESHALLEN - BJERTNESLABBEN:

Innenbygdsboende		2014	2015
Bjertneshallen	Pr time	kr 400	kr 410
Bjertneslabben	Pr time	kr 250	kr 260

Utenbygdsboende		2014	2015
Bjertneshallen	Pr time	kr 500	kr 520
Bjertneslabben	Pr time	kr 300	kr 310

LIHALLEN :

Innenbygdsboende		2014	2015
Lihallen	Pr time	kr 650	kr 670

Utenbygdsboende		2014	2015
Lihallen	Pr time	kr 800	kr 820

KOMMUNALE BAD :

Innenbygdsboende		2014	2015
Libadet	Pr time	kr 1 000	kr 1 030
Rotnesbadet	Pr time	kr 500	kr 520

Utenbygdsboende		2014	2015
Libadet	Pr time	kr 1 300	kr 1 340
Rotnesbadet	Pr time	kr 650	kr 670

SKOLELOKALER ALLE:

Leie av skolegymsaler		2014	2015
Gymsal	Pr time	kr 320	kr 330
Garderobe/dusj	Pr time	kr 160	kr 165

Leie av skolelokaler		2014	2015
Klasserom	Pr time	kr 160	kr 165
Stort kl.rom	Pr time	kr 350	kr 360
Spesialrom	Pr time	kr 350	kr 360
Personalrom	Pr time	kr 350	kr 360

BILLETTPRISER 2015

Vedtatt av kommunestyret 15.12.2014 i sak 147/14

BILLETTPRISER LIBADET:

Enkeltbilletter	2014	2015
Barn	kr 50	kr 50
Student / Honnør	kr 65	kr 70
Voksen	kr 75	kr 80
Familie	kr 170	kr 175

Klippekort 12 klipp	2014	2015
Barn	kr 380	kr 390
Student / Honnør	kr 550	kr 570
Voksen	kr 700	kr 720
Familie	kr 970	kr 1 000

EGENBETALINGSSATSER KULTURSKOLE OG BIBLIOTEK 2015

Vedtatt av kommunestyret 15.12.2014 i sak 147/14

KULTURSKOLEN:

Kulturskolen		2014	2015
Elevplass	Per år	kr 2 820	kr 2 910

BIBLIOTEK:

Gebyr bibliotek		2014	2015
1. gangs purring	Voksen	kr 50	kr 40
2. gangs purring	Voksen	kr 100	kr 80
1. gangs purring	Barn	kr 30	kr 20
2. gangs purring	Barn	kr 60	kr 40
Tap av lånekort	Voksen/Barn	kr 30	kr 20
Tap av bok	Bokens verdi pluss 1.- og 2. gangs purregebyr pluss fakturagebyr på kr 60.		

BETALINGSSATSER SFO 2015

(med virkning fra 1. februar 2015)

Vedtatt av kommunestyret 15.12.2014 i sak 147/14

ORDINÆRT OPPHOLD SFO

Tjeneste		2014	2015
SFO 5 dager	Per måned	kr 2 770	kr 2 850
SFO 4 dager	Per måned	kr 2 440	kr 2 510
SFO 3 dager	Per måned	kr 2 010	kr 2 070
SFO 2 dager	Per måned	kr 1 470	kr 1 510
SFO 1 dager	Per måned	kr 810	kr 830

Sen henting	Per påbegynte halvtime	kr 180	kr 185
Merbruk ihht avtale	Per dag	kr 240	kr 250
Ekstrabetaling ferie	Per dag	kr 240	kr 250

EGENBETALING HELSE- OG OMSORGSTJENESTER 2015

Vedtatt av kommunestyret 15.12.2014 i sak 147/14

EGENBETALING FOR HELSE- OG OMSORGSTJENESTER

Grunnlag for betaling er folketrygdens grunnbeløp (G), som pr mai 2014 er kr 88370.

PRAKTISK BISTAND

Det regnes egenbetaling pr time kr 275. Timeprisen er basert på forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester med ett utgiftsstak pr mnd.

Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag	Årsinntekt		Kr pr time 2014	Kr pr time 2015	Utgiftstak for egenandel praktisk bistand i kr pr mnd 2014	Utgiftstak for egenandel praktisk bistand i kr pr mnd 2015
	Fra	Inntil				
* Inntil 2G	kr 0	kr 176 740	kr 267	kr 275	kr 180	kr 185
Fra 2G -3G	kr 176 740	kr 265 110	kr 267	kr 275	kr 1 000	kr 1 030
Fra 3 G – 4G	kr 265 110	kr 353 480	kr 267	kr 275	kr 1 400	kr 1 440
Fra 4G - 5G	kr 353 480	kr 441 850	kr 267	kr 275	kr 1 800	kr 1 855
Over 5G	kr 441 850	-	kr 267	kr 275	kr 2 100	kr 2 165

* Satsene justeres i tråd med rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet.

TRYGGHETSALARM

Husstandens samlede inntekt		2014	2015
* Under 2G	Pr mnd	kr 180	kr 180
Over 2G	Pr mnd	kr 350	kr 360
Installasjon trygghetsalarm	Pr gang	kr 700	kr 720
Trygghetsalarmsmykke, ved tap	Pr gang	kr 950	kr 980

**Satsene justeres i tråd med rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet.*

ØVRIGE TJENESTER

Tjeneste		2014	2015
Henting - utkjøring av hjelpemidler	Pr gang	kr 200	kr 205
Transport eldrester Skytta/Døli	En vei	kr 35	kr 35
Transport eldrester Skytta/Døli	Tur/retur	kr 60	kr 60
Transport Nittedal dagsenter	Pr mnd	kr 520	kr 535
* Korttidsopphold i institusjon	Pr døgn	kr 142	kr 142
Middag	Pr gang	kr 90	kr 90
Dagsenter Skytta/Døli; Transport, opphold mat og aktiviteter	Pr gang	kr 200	kr 205
Utleie treningslokaler fysio/HFR	Pr dag		kr 450
Utleie eldrester	Pr dag		kr 750

** Satsene justeres i tråd med rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet.*

OPPHOLDSBETALING BARNEHAGE 2015

Vedtatt av kommunestyret 15.12.2014 i sak 147/14

BETALINGSSATSER FOR ENHET FOR BARNEHAGER OG FOREBYGGENDE TJENESTER OPPHOLDSBETALING I BARNEHAGENE, HERUNDER REDUSERT BETALING

Brutto inntekt for husstanden	Årsinntekt		2014	2015
	Fra	Inntil		
Under 2G	kr 0	kr 176 740	kr 808	kr 867
2G - 4G	kr 176 740	kr 353 480	kr 1 944	kr 2 085
Fra 4G	kr 353 480	-	kr 2 405	kr 2 580

KOST OG ANNET I BARNEHAGENE

Tjeneste		2014	2015
Kost	Per måned	kr 250	kr 250
For sen henting	Per påbegynte ½-time	kr 210	kr 220

SKJENKEBEVILLINGSGEBYR 2015

Vedtatt av kommunestyret 15.12.2014 i sak 147/14

Gebyret er regulert av «FOR 2005-06-08 nr 538: Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.»

§ 6-1. Bevillingsgebyr på kommunal salgsbevilling for alkoholholdig drikk i gruppe 1 og kommunal og statlig bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk.

§ 6-2. Gebyret skal betales etter følgende satser:

Salg:

-0,18 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1

Skjenking:

-0,37 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 1

-1,01 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 2

-3,31 kr pr. vareliter for alkoholholdig drikk i gruppe 3.

Bevillingsgebyret utgjør pr. år minimum kr 1380 for salg og kr 4100 for skjenking. Bevillingsmyndigheten kan likevel i særlige tilfeller bestemme at gebyret skal settes lavere. For ambulerende bevilling kan bevillingsmyndigheten kreve et gebyr på inntil kr 290 pr. gang.

⁰ Endret ved forskrifter 8 des 2011 nr. 1218 (i kraft 1 jan 2012), 5 des 2012 nr. 1142 (i kraft 1 jan 2013), 26 nov 2013 nr. 1381 (i kraft 1 jan 2014).

§ 6-3. Bevillingsmyndigheten fastsetter frister for bevillingshavers innsendelse av oppgave over forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk og innbetaling av gebyr.

Ved årets utløp skal bevillingshaver sende inn oppgave over faktisk omsatt mengde alkohol. Dersom det foreligger et avvik mellom tidligere oppgitt forventet omsetning og faktisk omsetning, kan bevillingsmyndigheten foreta en etterberegning og et etteroppgjør.

Vedlegg 3: Beskrivelse av styrkinger av sektorenes budsjetter

Sentrale poster

Tiltak vedtatt i handlingsplan - endringer

Drift Kulturhus

I tråd med vedtak i KST-sak 86/13 Prosjekt rådhuskvartalet er det lagt inn kostnader for drift av kulturhus tilsvarende gjennomsnittlig beregnede netto driftskostnader tilsvarende alternativ 2 i saken. Finanskostnader knyttet til kulturhuset kommer i tillegg til driftskostnadene. Det forutsettes driftskostnader for et halvt år fra og med 2016 og helårseffekt fra 2017. Endringen skyldes forskjøvet oppstart av kulturhuset fra 2015 til 2016.

Drift Kirke

I tråd med vedtak i KST-sak 86/13 Prosjekt rådhuskvartalet er det lagt inn kostnader for drift av kirke tilsvarende beregnede driftskostnader tilsvarende alternativ 2 i saken. Finanskostnader knyttet til kirken kommer i tillegg til driftskostnadene. Det forutsettes driftskostnader for et halvt år fra og med 2016 og helårseffekt fra 2017. Endringen skyldes forskjøvet oppstart av kirke fra 2015 til 2016.

Tiltak vedtatt i handlingsplan – styrking

Rådmannens pott og arbeidsmiljøutvalget

Rådmannens pott er økt med 0,8 mill. kroner for 2015. Økningen skal blant annet brukes til å få gjennomført en ny utredning av skolebehovsplanen. I tillegg økes potten til arbeidsmiljøutvalget (AMU) til 0,1 mill. kroner.

Kirkens kommunale tilskudd

Det tilføres 0,2 mill kr i 2015 til kirken. Rådmannen bes legge fram en sak hvor kirkens framtidige behov for kommunale tilskudd blir vurdert.

Oppvekst og utdanningssektoren

Tiltak vedtatt i handlingsplan – styrking

Tall i 1000 kr

Oppvekst og utdanning - styrkinger	2015	2016	2017	2018
Barnevern	2 000	2 000	2 000	2 000
Satsing Nittedalskolen	5 700	5 700	5 700	5 700
Utsatt bygging Åneby barnehage	2 340	1 340	0	0
Tilskudd til private bhg	7 834	8 311	8 311	8 311
40% stilling leder for idrett	241	241	241	241
Psykolog til skolehelsestjenesten	0	363	513	563
Økning i barn i andre kommuner (barnehage)	500	500	500	500
Satsing skolehelse- og helsestasjonstjenester i statsbudsjettet	1 416	1 053	903	853
Økt kommunale egenandeler statlige barnevernsinstitusjoner	500	500	500	500
Redusert foreldrebetaling i kommunale barnehager, utsatt virkningstidspunkt i statsbudsjettet	165	0	0	0
Helårvirkning innføring valgfag 10. trinn i statsbudsjettet	392	392	392	392
Investeringsbidrag idrettsanlegg	500	0	0	0
Kommunalt tilskudd Frivilligsentralen	168	0	0	0
Sum	21 756	20 400	19 060	19 060

Barnevern

Barneverns budsjett foreslås styrket for å sikre økt kapasitet til forebyggende arbeid i familier og dekke økte kostnader til fosterhjems plasseringer og institusjons plasser.

Satsing Nittedalsskolen

Skolens budsjett styrkes for å imøtekomme politiske føringer knyttet til tilpasset opplæring og driftskostnader knyttet til investeringer i IKT i skolen.

Utsatt bygging Åneby barnehage

Åneby barnehage har i dag høyere utgifter til ordinær drift pr. plass enn de øvrige kommunale barnehagene. Ved å bygge nytt og utvide Åneby barnehage til 3-avdelings barnehage vil kostnadene til drift pr. plass reduseres til samme kostnadsnivå som Bjertnes. Reduksjonen vil medføre en reduksjon i driftstilskudd til ikke-kommunale barnehager.

Utsatt byggestart Åneby barnehage fra planlagt ferdigstillelse høsten 2014 til planlagt ferdigstillelse høsten 2016 gir en forskyvning av effektiviseringsgevinsten.

Tilskudd til ikke-kommunale barnehager

Økt kommunalt tilskudd grunnet endring i barnesammensetning aldersmessig. Effektene av endring i forskrift for likebehandling fra 1.1.2015 og endret foreldrebetaling er tatt hensyn til i beregningen.

40 % økning av leder for idrett

Det er nå en 60 % stilling som leder for idrett. Stillingens størrelse samsvarer ikke med arbeidsoppgavene den er tillagt, og stillingen økes med 40 % til en full stilling.

Psykolog til skolehelsetjenesten

Nittedal kommune har i 2015 fått tilsagn på øremerket tilskudd til 2 psykologstillinger. Tilskuddet forutsetter at stillingene videreføres. Den ene stillingen opprettes i skolehelsetjenesten og fullfinansieres ved kommunale midler utover i perioden.

Økning av barnehagebarn i andre kommuner

En økning i antall barn som går i barnehager i andre kommuner medfører behov for å øke budsjettet tilsvarende forventet kostnad.

Satsing på skolehelse- og helsestasjonstjenester i statsbudsjett

Skolehelsetjenesten og helsestasjonen styrkes i tråd med føringer i statsbudsjettet. Styrkingen anvendes til økning av stillinger for helsesøster, jordmor og lege i tjenestene.

Økte kommunale egenandeler i statlige barnevernsinstitusjoner i statsbudsjett

Kommunale egenandelene i statlige barnevernsinstitusjoner er økt i statsbudsjettet, budsjettet til enhet for barnevern styrkes med den forventede effekten av dette for Nittedal.

Virkningstidspunkt for økning av foreldrebetaling i barnehager.

Økning i makspris for barnehageplass iverksettes 1. mai 2015. Rammen til de kommunale barnehagene økes med effekten av dette.

Helårsvirkning av innføring av valgfag på 10. trinn

Helårseffekt av innføring av valgfag på 10. trinn legges inn i ramma for grunnskolen ihht statsbudsjettet..

Investeringsbidrag idrettsanlegg

Det tilføres 0,5 mill kr i investeringsbidrag til idrettsanlegg i 2015.

Kommunalt tilskudd Frivilligsentralen

Det tilføres 0,168 mill kr slik at det kommunale tilskuddet til Frivilligsentralen økes fra 0,332 mill kr til 0,5 mill kr i 2015. Rådmannen bes legge fram en sak hvor Frivilligsentralens framtidige behov for kommunale tilskudd blir vurdert.

Helse og omsorgssektoren

Tiltak vedtatt i handlingsplan – styrking

Tall i 1000 kr

Helse og omsorg - styrkinger	2015	2016	2017	2018
Drift 12 sykehjemsplasser Døli	500	3 000	4 500	6 000
Drift Dagsenter	1 000	1 500	1 500	1 500
Transporttjeneste	500	500	500	500
Opptappingsplan fysioterapitjenesten kommunale stillinger - frisklivsentral og Solli	370	697	697	697
Driftstilskudd privatpraktiserende fysioterapeuter	860	860	860	860
Oppretteholde tilbud på frisklivsentralen - ernæringsfysiolog	526	526	526	526
Romerike krisesenter, økning ihht budsjettforslag	55	55	55	55
Arbeidstøy og vask av tøy til ansatte i HFR	400	200	200	200
Økte behov i enhet for mangfold og inkludering	4 000	4 000	4 000	4 000
Sysselsetting	700	700	700	700
Kjøp avlastningsplasser	1 164	1 164	1 164	1 164
Dagtilbud/VTA	449	897	897	897
Utredning framtidige sykehjemsplasser	1 000	0	0	0
Saksbehandler tildelingsenheten	600	600	600	600
Psykolog	0	363	513	563
Prisøkning på kjøp av plasser	600	600	600	600
Heltids/deltidsprosjekt i omsorg	300	0	0	0
Ernæringsprosjekt	150	0	0	0
Sum	13 174	15 662	17 312	18 862

Drift 12 sykehjemsplasser Døli

Det legges inn kostnader til drift av 3 nye sykehjemsplasser pr. år frem til full drift av 12 plasser i 2018.

Drift dagsenter

Dagsentertilbudet som var foreslåtte effektivisert i handlingsplan 2014-2017 er gjennomgått på nytt. Med utgangspunkt i statlige føringer for satsing på dagtilbud og behovet for å styrke lavere trinn for omsorgstrappa har det vist seg at denne besparelsen ikke har latt seg realisere som planlagt, se omtale av dette også under «Gode tjenester». På denne bakgrunn videreføres ikke innsparingen i handlingsplan 2015-2018.

Transporttjeneste

Transporttjeneste var ett av tiltakene som ble foreslått effektivisert i handlingsplan 2014-2017. Nittedal kommune har i anbudskonkurranse ikke mottatt tilbud for utføring av transporttjenester til dagsentrene. På denne bakgrunn videreføres ikke innsparingen i handlingsplan 2015-2018.

Opptappingsplan fysioterapitjenesten - kommunale stillinger, frisklivsentral og Solli aktivitetshus

Viser til vedtak i kst.-sak 78/14 «opptappingsplan – fysioterapitjenesten 2015-2018». Rådmannen anbefaler en oppjustering av kommunale deltidsstillinger over to år i tråd med opptappingsplanen.

Opptrappingsplan fysioterapitjenesten -driftstilskudd privatpraktiserende fysioterapeuter

Viser til vedtak i kst 78/14 «opptrappingsplan – fysioterapitjenesten 2015-2018»
Rådmannen anbefaler en oppjustering eksisterende deltidshjemler til 100% i tråd med opptrappingsplanen.

Opprettholde tilbud på frisklivscentralen - ernæringsfysiolog

Helsedir. prosjektmidler opphører fra 2015 på Frisklivstiltak/prosjektstillinger.
Frisklivscentralen ivaretar tjenester for forebygging og oppfølging av bl.a overvekt hos barn, rådgivning/veiledning av helsesøstertjenesten og andre brukere i sektorens enheter. Kompetansen vurderes som nødvendig for å ivareta kommunale forpliktelser for brukergrupper som står i fare for livsstilssykdommer, og/ eller har utviklet disse.

Romerike Krisesenter IKS – økning ihht budsjettforslag

Budsjettet foreslås økt i tråd med Nittedal kommunes andel av kostnadene for drift av Romerike Krisesenter IKS slik det er foreslått i budsjettforslaget til representantskapet i Romerike Krisesenter IKS

Arbeidstøy og vask av tøy til ansatte i HFR

Høsten 2013 kom nytt lovpålegg om arbeidstøy til alle arbeidstakere som jobber mot hjemmeboende. I tillegg er det krav om egnede garderobe og dusjfasiliteter.

Økte behov i enhet for mangfold og inkludering

Endring i enkeltbrukeres behov samt økning i antall brukere innenfor flere tjenestesteder. Hovedtyngden er knyttet til økt drift på avlastningsboligen.

Sysselsetting

Styrke innsatsen på sysselsetting og miljøarbeid med særlig vekt på unge voksne i alderen 18 - 24 år, ved å opprette et kommunalt arbeidskontor.

Kjøp avlastningsplasser

Økt behov for kjøp av avlastningsplasser

Dagtilbud/VTA

1 nytt årsverk som tilrettelegger for unge voksne mennesker med nedsatt funksjonsevne, og som har fullført videregående opplæring og skal ut i arbeid/aktivitet.

Utredning framtidige sykehjemsplasser

Det avsettes midler til en utredning med særlig vekt på nytt sykehjem og utbygging av Døli/Skytta, jfr. vedtak i kst. sak 77/14. Utredningen finansieres av midler omdisponert fra oppreisningsordningen for barnehjemsbarn, jf. vedtak i KST-sak 120/13 Handlingsplan 2014-17/Budsjett 2014.

Saksbehandler tildelingsenheten

Økt mengde saksbehandling og flere komplekse saker innenfor området mennesker med nedsatt funksjonsevne og psykisk helse

Psykolog

Nittedal kommune har i 2015 fått tilsagn på øremerket tilskudd til 2 psykologstillinger. Tilskuddet forutsetter at stillingen videreføres. Denne stillingen opprettes i Enhet for helse og fullfinansieres ved kommunale midler utover i perioden

Prisøkning på kjøp av plasser

Forventet 3% prisøkning på kjøp av eksisterende heldøgns plasser

Heltids/deltidsprosjekt i omsorg

Det tilføres 0,3 mill kr i 2015 til et forsøksprosjekt angående heltids/deltidsarbeid innen omsorgssektoren. Rådmannen bes i samarbeid med politisk ledelse og tillitsvalgte (ref. K-sak 85/14) å se på muligheten for å øke andelen heltidsarbeid innen helse og omsorg. Erfaringer fra andre kommuner innhentes etter behov. Det skal særskilt vurderes hvorvidt erfaringene fra et tilsvarende prosjekt ved Dragvoll helse- og velferdssenter i Trondheim har overføringsverdi til Nittedal kommune.

Ernæringsprosjekt

Ubrukte midler avsatt til ernæringsprosjekt i 2014 overføres til 2015 og matvennordningen videreføres.

Miljø og samfunnsutviklingssektoren

Tiltak vedtatt i handlingsplan – styrking

Tall i 1000 kr

Miljø og samfunnsutvikling - styrkinger	2015	2016	2017	2018
Vilt og landbruksforvaltning	305	305	305	305
Eiendomsskatteskulent	709	709	709	709
Økt kostnad til brannberedskap	1 416	1 416	1 416	1 416
Prosjektmedarbeider plan	699	699	0	0
Drift av damanlegg fra NRV	55	55	55	55
Klima-, miljø- og energitiltak	1 000	0	0	0
Tiltak i trafikksikkerhetsplanen	700	700	0	0
Kryssing Tumyrvn-Nordlivn	100	0	0	0
Nærmiljøforum og estetikk	200	0	0	0
Jordfaglig ressurs Regionkontor Landbruk	150	150	150	150
Sum	5 334	4 034	2 635	2 635

Vilt og landbruksforvaltning

Økte kostnader i forbindelse med viltforvaltning (fallviltjaktlag, rovviltjaktlag viltnemnda, vinterfôring) og landbruksforvaltning (ihht avtale med Landbrukskontoret).

Eiendomsskatteskulent

Kostnader til eiendomsskatteskulenten for en 55 % stilling årlig, møtegodtgjørelse til nemndene, kostnader til taksering av nye eiendommer, lisenser til programvare mm. Dette er i tråd med anslagene fra KST-sak 84/14.

Økt kostnad til brannberedskap

I budsjettforslag for 2015 foreslår brannsjefen et budsjett som er høyere enn rammen til brannberedskap. Nittedal kommune gikk inn i NRBR fra 01.01.14, og endelig budsjett for 2014 ble først vedtatt i representantskapet i mai 2014. Området ble derfor underbudsjettet i 2014.

NRBR har bedt KLP om å beregne pensjonskostnadene for 2015, og brannsjefen tar forbehold om at budsjettet må økes hvis kostnadene blir høyere enn antatt.

Prosjektmedarbeider plan

Nittedal kommune har om lag 120 reguleringsplaner. Mange av disse er så gamle at de ikke er i tråd med arealsituasjonen. Den store forskjellen i alder på planene gjør også at det i dag er ulike regler som gjelder for ganske like områder. Med ny planlov i 2009 fikk kommunen en ny hjemmel til å utarbeide områdeplaner. Kommunen startet i 2008 med «områdeplan for Nittedal stasjonsområde», som ble vedtatt i 2010. Flere gamle planer ble erstattet med en områderegulering, gjeldende for over 1200 husstander. Kommunen har positive erfaringer fra arbeidet, det minsker behovet for dispensasjoner, sikrer likebehandling og effektiviserer byggesaksbehandlingen. Det er i planstrategi for 2011-15 vedtatt at kommunen skal jobbe videre med områdeplaner. Arbeidet er tidkrevende sett i forhold til både utarbeidelse og høringsprosesser. Det avsattes midler til en stilling i et toårs prosjekt som skal ha ansvaret for utarbeide områdereguleringsplaner.

Drift av damanlegg fra NRV

Kommunen skal fra og med 2015 overta 5 mindre dammer fra NRV. Budsjettet økes tilsvarende forventede kostnader til drift av dammene som overtas. De resterende tre store dammene er planlagt overtatt senere, og er ikke tatt hensyn til i dette budsjettet.

Klima-, miljø- og energiltak

Det tilføres 1,0 mill kr i 2015 for å iverksette flere klima-, miljø- og energiltak slik som:

- Kartlegging av klimagassutslipp og vurdering av tiltak mot dette
- Tiltak knyttet opp mot folkehelse og miljø som f.eks utfartsparkeringer
- Tiltak knyttet til friluftslivets år
- Ladepunkt for ladbare motorvogner
- «Grønne uker», holdningsskapende tiltak med ulike grønne tema
- Rullering av nåværende klima- og energiplan
- Kartlegging av naturmangfold
- Informasjon og holdningsskapende opplegg spesielt rettet mot barn og unge

Tiltak i trafiksikkerhetsplanen

Det tilføres 0,7 mill kr pr. år i 2015 og 2016 til en ressurs (1 årsverk) i et prosjekt for å gjøre en grundig revisjon av trafiksikkerhetsplanen og prioritere trafiksikkerhetstiltakene ut fra vedtatte prinsipper. Videre skal denne ressursen benyttes til å utarbeide reguleringsplaner for gang- og sykkelveier slik at tiltakene oppnår en status som gir prioritet og gjør det mulig å gjennomføre.

Kryssing Tummyrvn-Nordlivn

Det tilføres 0,1 mill kr i 2015 til utredning av løsning for å krysse jernbanelinjen mellom Tummyrveien og Nordliveien. Tiltaket vurderes gjennomført i forbindelse med plattformforlengelse ved Nittedal stasjon.

Nærmiljøforum og estetikk

I forbindelse med opprettelse av nærmiljøforum tilføres 0,2 mill kr i 2015 til en prøveordning der Nittedal kommune i samarbeid med privatpersoner, frivillige og næringslivet gjennomfører tiltak for å gjøre bygda og Nittedal sentrum penere.

Jordfaglig ressurs Regionkontor Landbruk

Det tilføres 0,15 mill kr pr år til 0,2 årsverk jordfaglig ressurs ved Regionkontor Landbruk.

Stab- og støttesektoren

Tiltak vedtatt i handlingsplan – styrking

Tall i 1000 kr

Stab og støtte - styrkinger	2015	2016	2017	2018
Valg	400	0	400	0
Møtegodtgjørelse nye satser og hovedutvalg et	151	151	151	151
Skatteoppkrever økning	200	200	200	200
Prosjekt sykefravær	500	0	0	0
Omdømmeprojekt	350	0	0	0
IKT-strategi	500	0	0	0
Sum	2 101	351	751	351

Valg

Budsjettet økes slik at budsjetttrammen for gjennomføring av valg er i tråd med erfaringstall for dette.

Møtegodtgjørelse nye satser og hovedutvalg

Budsjettet økes med effekten av nye satser for godtgjøring av folkevalgte og innføring av hovedutvalgsmodell.

Skatteoppkrever økning

Budsjetttrammen for drift av skatteoppkreveren har vært uendret siden denne ble en del av Skedsmo kemnerkontor. Budsjetttrammen økes for å være i tråd med Nittedal kommunes andel av kostnadene til drift av Skedsmo kemnerkontor i 2015.

Prosjekt sykefravær

Det å settes av midler til tiltak som skal redusere sykefraværet i kommunen.

Omdømmeprojekt

Det tilføres 0,35 mill kr i 2015 til et omdømmeprojekt for å utvikle stolt nittedalsidentitet. Rådmannen bes legge fram en sak om dette våren 2015.

IKT-strategi

Det tilføres 0,5 mill kr til utarbeiding av IKT-strategi i 2015. Rådmannen bes legge fram en sak om kommunens IKT-strategi. Målsetningen med dette er at Nittedal kommune skal etablere moderne og sikker IKT-infrastruktur og systemløsninger som gjør at vi kan utvikle den digitale kommunen med raskere og bedre tjenester til innbyggerne. Eventuelle konsekvenser av kommunereformen for vår IKT-strategi utredes i saken. Tiltak basert på kommunens IKT-strategi vil kreve investeringer og kompetanse, noe som må innarbeides i budsjett og handlingsplan.

Vedlegg 4: Nittedal kirkelige fellesråds budsjett

ØKONOMIPLAN 2015 – 2018

VISJON

Kirkemøtet har fastsatt følgende visjon for Den norske kirke:

Den norske kirke skal være en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke.

Denne overordnede visjon gjenspeiles i menighetsrådenes visjoner:

Mennesker – Mangfold – Muligheter; Den kristne tro som orienteringspunkt og ressurs for livet (Nittedal menighetsråd), Nær Kristus i ord og handling, himmelvendt og jordnær (Hakadal menighetsråd)

HOVEDMÅL

Med dette som basis ønsker Nittedal kirkelige fellesråd at **kirken skal være en viktig bidragsyter og ressurs for å skape et godt lokalsamfunn preget av nærhet, omsorg og engasjement.**

Vi tror at en livskraftig kirke vil gjøre kommunen til et bedre sted å bo. Dette mener vi blant annet fordi:

- kirken i Nittedal er i nærkontakt med alle slags mennesker gjennom alle livsfaser, fra vugge til grav, i glede så vel som i sorg.
- 75,2 % av kommunens innbyggere er medlemmer av Den norske kirke.
- kirken bidrar til fellesskapsfølelse, forankring, mening, støtte, i høytidelige og kritiske situasjoner i livet.
- kirken driver et stort arbeid for barn og ungdom med mange forskjellige tilbud. Eksempelvis deltar 26 % av ungdomsskoleelever i Nittedal i religiøs aktivitet en eller flere ganger per måned.
- kirken er en sentral kulturbærer i kommunen, og kirkebygg og kirkegårder representerer tilknytning både til det evige og til slektene som har gått foran.

VURDERING AV FELLESRÅDET ØKONOMISKE SITUASJON

Regnskapet for 2013 ble gjort opp med et driftsoverskudd på kr 111 636. Hovedgrunnen til overskuddet var høy refusjon av sykepenger som følge av flere langtids sykemeldinger, og økte inntekter festeavgift graver.

Størstedelen av overskuddet, kr 91 636, ble avsatt til disposisjonsfond med blant annet formål fornying av lydanlegg i Hakadal kirke.

Kirkelig fellesråd har ikke rom for uforutsette kostnader innenfor eksisterende rammer og handlingsrommet er lite.

BEHOV UTOVER TILSKUDDSNIVÅ FOR 2014

Kirkelig fellesråd mottar i 2014 et driftstilskudd fra Nittedal kommune på kr 7 264 000 (inkl. verdien av tjenesteytingsavtalen kr 808 000).

Tilskuddsbehovet for perioden 2015-2018 er betydelig høyere enn dagens nivå. Det framkommer av tabellen nedenfor. For 2015 er behovet en økning på kr 580 000 og for 2016 ytterligere 750 000.

Det er ikke foretatt prioritering mellom hovedgruppene bemanning, vedlikehold m.m., og engangstiltak.

BEMANNING:	2015	2016	2017	2018
1. 0,5 stilling ungdomsarbeider	250 000			
2. 0,8 stilling kirketjener		400 000		
3. 0,5 stilling kantor		350 000		
VEDLIKEHOLD M.M				
1. Generell økning vedlikehold	100 000			
ENGANGSTILTAK				
1. Nye salmebøker	120 000			
2. Beskyttelsesgitter rørovner Nittedal kirke	60 000			
3. Projektor Hakadal kirke	50 000			
SUM ØKNING	580 000	750 000	0	

UTFYLLENDE OPPLYSNINGER TIL TABELLEN OVENFOR

1. BEMANNING

Ungdomsarbeider

Det er et stort behov for en ny 50 % stilling som ungdomsarbeider i 2015.

Det er svært stor belastning på den 50 % stillingen vi nå har. Ungdomsarbeidet vokser år for år og menighetene har ikke rom for å dekke mer enn den 50 % stillingen som nå finansieres gjennom frivillige gaver.

Ungdomsklubben Pluss har 220 betalende medlemmer. Hver fredag er gjennomsnittlig 100 ungdommer på Pluss og på storsamlingene en gang i mnd er det gjennomsnittlig 150. Vi er overbevist om at dette ungdomsarbeidet er et forebyggende og positivt arbeid som fortjener økt støtte, og som nå og i framtiden vil spare kommunen for betydelige utgifter.

Kirketjener

Ny kirke med stor aktivitet vil kreve en kirketjener i 100 %. 20 % stillingen som kirketjener på Betel vil inngå i denne stillingen. Behov for finansiering av de resterende 80 %.

Vi vil også gjøre oppmerksom på at klokkertjenesten, som i følge kirkeloven er et kommunalt ansvar å gi utgiftsdekning for, i en årrekke har blitt utført av frivillige.

Organist

Ny kirke med stor aktivitet vil utløse behov for en ny organiststilling på 50 % i 2016.

2. VEDLIKEHOLD OG ENGANGSTILTAK DRIFT

Det er behov for en permanent økning til generelt vedlikehold på kr 100 000. For 2014 er det satt av kun 45 000 i vedlikehold bygning er og utstyr.

Det kommunale tilskuddet gjør det ikke mulig å foreta et tilfredsstillende løpende vedlikehold og gir heller ikke rom for uforutsette utgifter. Resultatet er en forholdsvis lang liste med vedlikeholdsbehov. Eksempelvis oppgradering av dåpssakristiet, maling av slitte benker og annet interiør i Nittedal kirke. Delvis maling av innvendig vegger i Hakadal kirke og renovering av kjøkkenet i Hakadal kirkestue.

Kirkebyggkontrollen 09 avdekket for høy overflatetemperatur på rørovnere. Rørovnene er plassert under kirkebenkene, og utgjør særlig fare for at barn kan bli brannskadet ved berøring. Beskyttelsesgitter til rørovnene i Hakadal kirke ble montert i 2012. Gitter til Nittedal kirke vil koste kr 60 000.

Kirkemøtet gjorde i april 2012 endelig vedtak om ny salmebok i Den norske kirke. Vi vil trenge 400 salmebøker, kostnad kr 120 000.

Fastmontert projektor og lerret i Hakadal kirke kr 50 000. Det samme ble installert i Nittedal kirke i 2014, finansiert med midler fra en testamentarisk gave til Nittedal kirke.

INVESTERINGSBEHOV

Investeringsbehovene i perioden er satt opp i prioritert rekkefølge. Tallene er oppgitt i hele tusen:

INVESTERINGER	2015	2016	2017	2018
Automatisering kirkeklokker Nittedal	300			
Automatisering kirkeklokker Hakadal	300			
Asfaltering parkeringsplass Nittedal kirke	400			
Plenklipper Nittedal kirke	125			
Plenklipper Hakadal kirkegård		125		
SUM				

UTFYLLENDE OPPLYSNINGER TIL TABELLEN OVENFOR

Automatisering kirkeklokker

Det er forbundet med stor risiko å gå opp de bratte og smale trappene til klokkene. Vinterstid er det en meget kald fornøyelse å åpne lukene i kirketårnet før ringing. Ved kraftig vind kreves mye styrke for å åpne lukene. Ved automatisering kan kirkeklokker og luker betjenes fra et panel i sakristiet eller programmeres inn på forhånd. Kiming i forbindelse med høytider kan da skje uten at kirketjener må dra til kirken. Det vil være lettere å få vikarer som kirketjener, siden svært mange kvier seg for å klatre opp i kirketårnet for å ringe.

Asfaltering parkeringsplass Nittedal kirke

Bruken og presset på parkeringsplassen har økte betydelig etter at kirkestua ble tatt i bruk. Det er derfor et stort behov for å asfaltere og oppmerke parkeringsplassen slik at den kan utnyttes optimalt, forhindre parkeringskaos, redusere støvplager.

Vedlegg 5: Oversikt over lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester i Nittedal kommune:

Sektor: Skole og oppvekst

<u>Tjeneste</u>	<u>Lovpålagt</u>
<u>Skole</u>	
Ordinær tilpasset opplæring	Ja
Spesialundervisning	Ja
SFO	Ja
Innføringsgruppe	Ja
Spesielt tilrettelagte tilbud	Ja*
Leirskole	Nei
<u>Barnehage</u>	
Barnehagedrift – kommunale barnehager	Ja
Tilskudd private barnehager	Ja
<u>Forebyggende tjenester</u>	
Familieteam	Delvis*
Helsestasjon	Ja
Skolehelsetjeneste	Ja
Ergoterapi for barn/unge	Ja
Fysioterapi for barn/unge	Ja
<u>Kultur</u>	
Sommeruka	Nei
Kulturskolen	Nei
Tilskudd frivillige	Nei
<u>Barnevern</u>	
Barnevernstjenesten	Ja
Utekontakten	Nei
<u>Pedagogisk- psykologisk tjeneste – PPT</u>	
Sakkyndige utredninger og uttalelser	Ja
Veiledning barnehager, skoler, foresatte	Ja

*

Kommentarer til postene med stjerne ved:

- Spesielt tilrettelagte tilbud vi har er Mummidalen og Ressurssenteret

- Familieteam er i utgangspunktet ikke en lovpålagt tjeneste, men deres tjenester benyttes også som tiltak for barnevernet som ledd i ellers lovpålagte tjenester

Sektor: Helse og omsorg

<u>Tjeneste</u>	<u>Lovpålagt</u>
<u>Dag- og aktivitetstilbud</u>	
Dagsenter for eldre ved Skytta bo- og servicesenter	Nei
Dagsenter for eldre ved Døli pleie og omsorgssenter	Nei
Nittedal dagsenter	Nei
Solli aktivitetshus	Nei
«Inn på tunet» med gården som ramme (Glittre gård, Bråten gård og Kirkerud gård)	Nei
Støttekontakt	Ja
Ledsagerbevis	Nei
Miljøhuset Gnisten	Delvis*
<u>Hjemmebaserte tjenester</u>	
Hjemmesykepleie	Ja
Praktisk bistand/Hjemmehjelp	Ja
Brukerstyrt personlig assistanse	Ja
Omsorgslønn	Ja
<u>Avlastende tjenester</u>	
Individuell avlastning	Ja
Avlastning i gruppe	Ja
Avlastning i bolig eller institusjon for barn/unge	Ja
<u>Opphold i sykehjem</u>	
Langtidsopphold	Ja
Korttidsopphold	Ja
Rehabiliteringsopphold	Ja
<u>Bolig med heldøgns tjenester</u>	
Skreddersydde tiltak for voksne og barn med psykiatriske diagnoser, psykisk/fysisk utviklingshemming, fysisk/psykisk skade eller en kombinasjon av dette	Ja
<u>Psykisk helsearbeid for voksne</u>	
Lavterskelteamet i psykisk helse	Nei
Psykisk helsearbeid (samtaler, oppfølging av medisiner og bosituasjon m.m.)	Ja
<u>Krisesenter</u>	
Krisesenter for menn og kvinner (IKS-samarbeid)	Ja
<u>Boliger:</u>	

Serviceleiligheter	Nei
Omsorgsboliger	Nei
Kommunalt disponerte boliger for vanskeligstilte	Nei

NAV kommune:

Lov om sosiale tjenester i NAV er det lovverket som regulerer og legger premissene for store deler av de kommunale tjenestene i NAV. Dette er en skjønnbasert lov der det må foreligge en rett til en tjeneste før NAV's plikt til å oppfylle denne retten inntreffer. Statens veiledende satser til livsopphold og kommunens retningslinjer regulerer skjønnnet og vektlegges i vurderingen av om vilkåret for en kommunal tjeneste er til stede. Rettighetsparagrafene §§ 17 og 18 er her de sentrale. Ift. økonomisk sosialhjelp yter vi bistand til følgende områder som inngår i livsoppholdsbegrepet og som er lovpålagt når vilkåret/retten er oppfylt:

- Husleieutgifter i leiet bolig
- Husleieutgifter i egen bolig
- Renter boliglån
- Kommunale avgifter
- Strøm og brenselsutgifter
- Innboforsikring
- Hospits/pensjonat
- Kommunal garanti for depositum
- Etableringsutgifter ifm. bolig
- Vedlikehold
- Livsopphold
- Nødhjelp, matpenger
- Barnepass/SFO
- Medisinsk og psykiatrisk behandling
- Tannlege
- Reiseutgifter
- Tilleggsytelser som ikke kommer inn under ovennevnte kategorier

Andre kommunale tjenester som ligger inn under NV som er behovsprøvd/vilkårsbaserte:

- Startlån, etablering og tilskudd
- Statlig bostøtte via husbanken
- Informasjon, råd og veiledning ift. rus
- Økonomisk rådgivning
- Frivillig forvaltning av økonomi

I tillegg uttaler NAV seg i skjenkebevillingssaker. Usikkert om dette er en oppgave NAV er pålagt å gjøre.

Øvrige tjenester

<u>Tjeneste</u>	<u>Lovpålagt</u>
Utlån av hjelpemidler	Nei
Ergoterapi for voksne	Nei
Fysioterapi for voksne	Nei

Introduksjonsprogrammet for flyktninger	Ja
Botrening	Nei
Individuell plan	Ja
Koordinator (koordinering av sammensatte helsebehov)	Ja

* Kommentar til tjeneste med stjerne ved:

Noen av tjenestene til Miljøhuset Gnisten er lovpålagte. Dette gjelder norskopplæring for flyktninger samt visse arbeidstreningssoppgaver.

Sektor: Miljø og samfunnsutvikling

<u>Tjeneste</u>	<u>Lovpålagt</u>
Kommuneplanrullering	Ja
Kommunal planstrategi	Ja
Behandling av reguleringsplaner	Ja
Matrikkelføring	Ja
Oppmålingsforretning	Ja
Seksjonering	Ja
Behandling av konsesjonssaker	Ja
Søknadsbehandling, tilsyn og ulovlighetsoppfølging etter Markaloven	Ja
Byggesaksbehandling	Ja
Tilsyn og ulovlighetsoppfølging i byggesaker	Ja
Drift og vedlikehold av kommunal vei	Ja
Drift og vedlikehold av privat vei	Nei
Forsøplingssaker	Ja
Forurensningssaker	Ja
Behandling av saker om støy fra kommunale anlegg	Ja
Tilsyn etter forurensningsloven	Ja
Behandling av saker om nedgravde oljetanker	Ja
Søknadsbehandling og ulovlighetsoppfølging i saker om motorferdsel i utmark	Ja
Naturmangfoldsvurderinger	Ja
Tilsyn og oppfølging mht. vannkvalitet i Nitelva	Ja
Vannforsyning	Ja
Drift og vedlikehold av kommunalt avløpssystem	Ja
Renovasjon	Ja
Brannberedskap	Ja
Pipefeiling og tilsyn med piper	Ja
Klagesaksbehandling av klager tilhørende sektoren	Ja
Utbyggingsavtaler	Ja
Vedtak om refusjon etter plan- og bygningsloven	Ja
Servicetorg – generell veiledning byggesak	Ja*
Forhåndskonferanser	Nei
Generell veiledning	Ja
Fakturering	Nei
Ekspropriasjon	Nei

*

Kommentar til tjeneste med stjerne ved:

Det er ikke lovpålagt å ha en egen veiledningstjeneste i servicetorget for byggesaker, men det er lovpålagt å veilede innbyggerne om disse sakene, jf. kommunens generelle veiledningsplikt i forvaltningsloven.

Sektor: Stab- og støttesektoren

Sektoren har en lang rekke lovpålagte oppgaver etter følgende lover med forskrifter. Listen er ikke uttømmende.

Kommuneloven
Forvaltningsloven
Offentlighetsloven
Arbeidsmiljøloven
Arkivloven
Straffeloven
Alkoholloven
Ferieloven
Lov om offentlige anskaffelser
Konfliktrådsloven
Avtaleloven
Vergemålsloven
Jordskiftelova
Tjenestetvistloven
Arbeidstvistloven
Likestillingsloven
Valgloven
Serveringsloven
Forskrift om kommunal beredskapsplikt

Sektor: Eiendom

<u>Tjeneste</u>	<u>Lovpålagt</u>
Presteboliger	Ja
Renholdstjeneste	Ja
Drift og vedlikehold	Ja
Prosjektledelse	Tja*
Forvaltning av kommuneskogen	Delvis*
Forvaltning av kommunale boliger	Nei
Grunneieroppgaver	Nei

*

Kommentar til punkter med stjerne ved:

Kommunen plikter å ha tilstrekkelig med skoler m.v. Ved behov for utvidelse av en skole eller nybygg av skole, er dette noe loven krever, og dette må derfor gjennomføres ved hjelp av en prosjektleder.

Forvaltning av kommuneskogen er delvis lovpålagt. Noe av skogen ligger i Marka, som er underlagt særskilte regler om forvaltning i Markaloven. Øvrig skog er underlagt skogloven, som bl.a. pålegger skogeier foryngelseshogst, bekjempelse av skadelige organismer m.m.

Sektorovergripende tjenester:

<u>Tjeneste</u>	<u>Lovpålagt</u>
Vi Bryr Oss	Nei
Barn og Unges Kommunestyre – BUK	Nei
Kriseteamet	Nei
Kriseberedskap (planverk, øvelser, koordinering og iverksettelse av tiltak ved kriser)	Ja
Offentlige anskaffelser	Ja
Innsynssaker etter offentlighetsloven	Ja
Behandling av personopplysninger etter arkivloven, personopplysningsloven, forvaltningsloven og offentlighetsloven	Ja
Generell veiledning i alle kommunale anliggender	Ja

I tillegg yter kommunen tjenester via øvrige hel- og deleide selskaper og kommunesamarbeid. Det vises her til Eiermeldingen.

Vedlegg 6: Enhetenes budsjettrammer

Alle tall i hele 1000 NOK.

Oppvekst og utdanningssektor Kommunalssjef oppvekst og utdanning

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017				
Lønnsjusteringer 2013	68	68	68	68
Lønnsjusteringer 2014	86	86	86	86
Budsjett overført fra Adm	2 245	2 245	2 245	2 245
Forebyggende avdeling fra Adm	1 034	1 034	1 034	1 034
Oppgaver finansiert fra skole	1 196	1 196	1 196	1 196
Sum	4 629	4 629	4 629	4 629

Barnehager og forebyggende tjenester

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017	209 631	211 804	211 404	211 404
Lønnsjusteringer 2013	118	118	118	118
Lønnsjusteringer 2014	1 436	1 436	1 436	1 436
Ny Åneby barnehage – drift og tilskudd ikke-kommunale barnehager, reversering av innsparing pga utsatt åpning	2 340	1 340	0	0
Barn i andre kommuners barnehager	500	500	500	500
Tilskudd ikke kommunale barnehager	7 834	17 911	15 411	15 411
Satsing skolehelse- og helsestasjonstjenester i statsbudsjettet	1 416	1 416	1 416	1 416
Redusert foreldrebetaling i kommunale barnehager jan-april 2015	165	0	0	0
Økning husleie	111	111	111	111
Sum	223 551	234 636	230 396	230 396

Kultur

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017	27 554	30 104	30 104	30 104
Lønnsjusteringer 2013	12	12	12	12
Lønnsjusteringer 2014	267	267	267	267
Drift Kulturhus utsatt drift til 2. halvår 2016	-3 150	-3 150	0	0
40% stilling leder for idrett	241	241	241	241
Økning husleie	1 254	1 254	1 254	1 254
KST-vedtak investeringsbidrag idrettsanelgg	500	0	0	0
KST-vedtak kommunalt tilskudd Frivilligsentralen	168	0	0	0
Sum	26 846	28 728	31 878	31 878

PPT

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017	10 364	10 364	10 364	10 364
Lønnsjusteringer 2013	270	270	270	270
Lønnsjusteringer 2014	396	396	396	396
Sum	11 030	11 030	11 030	11 030

Barnevern

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017	31 587	31 587	31 587	31 587
Lønnsjusteringer 2013	79	79	79	79
Lønnsjusteringer 2014	472	472	472	472
Styrking av barnevernet - fosterhjems plasseringer og forebyggende arbeid i familier	2 000	2 000	2 000	2 000
Økt kommunal egenandel plassering i statlige institusjoner	500	500	500	500
Sum	34 638	34 638	34 638	34 638

Grunnskolen

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017	279 178	280 520	280 520	280 520
Lønnsjusteringer 2013	476	476	476	476
Lønnsjusteringer 2014	6 987	6 987	6 987	6 987
Satsing Nittedalskolen	5 000	5 000	5 000	5 000
Helårvirkning innføring valgfag 10. trinn	392	392	392	392
Økning husleie	3 029	3 029	3 029	3 029
KST-vedtak styrking av Nittedalskolen	700	700	700	700
Sum	295 762	297 104	297 104	297 104

Sum oppvekst og utdanning

596 456 610 765 609 675 609 675

Helse og omsorgssektor
Kommunalsjef helse og omsorg

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017				
Lønnsjusteringer 2013	204	204	204	204
Lønnsjusteringer 2014	136	136	136	136
Kommunalsjef helse og omsorg	4 769	4 769	4 769	4 769
Utredning framtidige sykehjemsplasser	1 000	0	0	0
Programvare fra enhetene	429	429	429	429
Oppgaver til tildelingsenheten	-270	-270	-270	-270
Oppgaver fra tildelingsenheten	839	839	839	839
KST-vedtak heltids/deltidsprosjekt i omsorg	300	0	0	0
Sum	7 407	6 107	6 107	6 107

Tildeling

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017	43 930	43 930	43 930	43 930
Lønnsjusteringer 2013	145	145	145	145
Lønnsjusteringer 2014	266	266	266	266
Oppgaver til helse og omsorg	-839	-839	-839	-839
Oppgaver fra kommunalsjef	270	270	270	270
Oppgaver fra Mangfold og inkludering	3 018	3 018	3 018	3 018
Oppgaver fra Enhet for helse	1 125	1 125	1 125	1 125
Oppgaver fra NAV	1 479	1 507	1 529	1 529
Oppgaver fra samhandlingsreformen	500	500	500	500
Tilskudd Romerike krisesenter IKS	55	55	55	55
Kjøp av avlastningsplasser	1 164	1 164	1 164	1 164
Dagtilbud/VTA	449	897	897	897
Saksbehandler	600	600	600	600
Prisøkning kjøp av plasser	600	600	600	600
Sum	52 762	53 238	53 260	53 260

Helse

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017	42 767	42 767	42 767	42 767
Lønnsjusteringer 2013	192	192	192	192
Lønnsjusteringer 2014	692	692	692	692
Basistilskudd fastlege	482	482	482	482
Basistilskudd fastlege og turnuslege	64	64	64	64
Oppgaver til Tildelingsenheten	-1 125	-1 125	-1 125	-1 125
Programvare til kommunalsjef	-10	-10	-10	-10
Psykolog	0	363	513	563
Korrigerer husleie	-126	-126	-126	-126
Sum	42 936	43 299	43 449	43 499

Mangfold og inkludering

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017	78 169	78 169	78 169	78 169
Lønnsjusteringer 2013	44	44	44	44
Lønnsjusteringer 2014	1 730	1 730	1 730	1 730
Programvare til kommunalsjef	-15	-15	-15	-15
Oppgaver til tildeling	-3 018	-3 018	-3 018	-3 018
Økte vedtak - mangfold og inkludering	4 000	4 000	4 000	4 000
Økning husleie	175	175	175	175
Sum	81 085	81 085	81 085	81 085

Institusjon

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017	84 762	84 262	84 262	84 262
Lønnsjusteringer 2013	56	56	56	56
Lønnsjusteringer 2014	2 053	2 053	2 053	2 053
Oppgaver til HFR	-245	-245	-245	-245
Programvare til kommunalsjef	-260	-260	-260	-260
Drift av dagsenter	1 000	1 500	1 500	1 500
Omlagging av transporttjeneste	500	500	500	500
Drift av sykehjemsplasser	500	3 000	4 500	6 000
Økning husleie	327	327	327	327
Sum	88 693	91 193	92 693	94 193

Hjemmetjenester, forebyggende og rehabilitering (HFR)

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017	59 468	58 718	57 968	57 968
Lønnsjusteringer 2013	56	56	56	56
Lønnsjusteringer 2014	1 381	1 381	1 381	1 381
Oppgaver fra institusjon	245	245	245	245
Arbeidstøy og vask av tøy til ansatte i HFR	400	200	200	200
Kommunale fysioterapeuter	370	697	697	697
Økt driftstilskudd private fysioterapeuter	860	860	860	860
Ernæringsfysiolog	526	526	526	526
Økning husleie	146	146	146	146
KST-vedtak ernæringsprosjekt	150	0	0	0
Sum	63 602	62 829	62 079	62 079

NAV

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017	28 445	28 473	28 495	28 495
Lønnsjusteringer 2013	45	45	45	45
Lønnsjusteringer 2014	227	227	227	227
Oppgaver til tildelingsenheten	-1 479	-1 507	-1 529	-1 529
Sysselsetting	700	700	700	700
Sum	27 938	27 938	27 938	27 938

Sum helse og omsorg

364 423 365 689 366 611 368 161

Miljø og samfunnsutviklingssektor

Sektor for miljø og samfunn

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017	37 681	37 046	36 361	36 361
Lønnsjusteringer 2013	288	288	288	288
Lønnsjusteringer 2014	253	253	253	253
Eiendomsskattekontoret	709	709	709	709
Viltforvaltning	305	305	305	305
Brannsamarbeid	1 416	1 416	1 416	1 416
Prosjektmedarbeider plan	699	699	0	0
Drift av damanlegg fra NRV	55	55	55	55
KST-vedtak klima-, miljø- og energiltak	1 000	0	0	0
KST-vedtak tiltak i trafikksikkerhetsplanen	700	700	0	0
KST-vedtak kryssing Tumyrvn-Nordlivn	100	0	0	0
KST-vedtak nærmiljøforum og estetikk	200	0	0	0
KST-vedtak jordfaglig ressurs Regionkontor landbruk	150	150	150	150
Sum	43 556	41 621	39 537	39 537
Sum miljø og samfunn	43 556	41 621	39 537	39 537

Administrative støtteenheter

Administrasjon

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017	57 210	56 265	57 037	56 250
Lønnsjusteringer 2013	246	246	246	246
Lønnsjusteringer 2014	704	704	704	704
Valg, økning i kostnader	400		400	
Kommunalsjef til oppvekst og utdanning	-2 245	-2 245	-2 245	-2 245
Forebyggende avdeling til oppvekst og utdanning	-1 034	-1 034	-1 034	-1 034
Kommunalsjef til helse og omsorg	-4 769	-4 769	-4 769	-4 769
Overført ramme til IKT - linjeleie	-150	-150	-150	-150
Møtegodtgjørelser	151	151	151	151
Prosjekt sykefravær	500	0	0	0
Redusert husleie pga kjøp Rådstua	-2 356	-2 356	-2 356	-2 356
KST-vedtak omdømmeprojekt	350	0	0	0
Sum	49 007	46 812	47 984	46 797

Økonomi

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017	12 935	12 763	12 236	12 236
Lønnsjusteringer 2013	103	103	103	103
Lønnsjusteringer 2014	256	256	256	256
Økt kostnad skatteoppkrever	200	200	200	200
Sum	13 494	13 322	12 795	12 795

IKT

	2015	2016	2017	2018
Ramme HP 2014-2017	9 505	9 311	9 311	9 311
Lønnsjusteringer 2013	131	131	131	131
Lønnsjusteringer 2014	159	159	159	159
Overført ramme fra adm - linjeleie	150	150	150	150
KST-vedtak IKT-strategi	500	0	0	0
Sum	10 445	9 751	9 751	9 751

Sum administrative støtteenheter

72 946 69 885 70 530 69 343